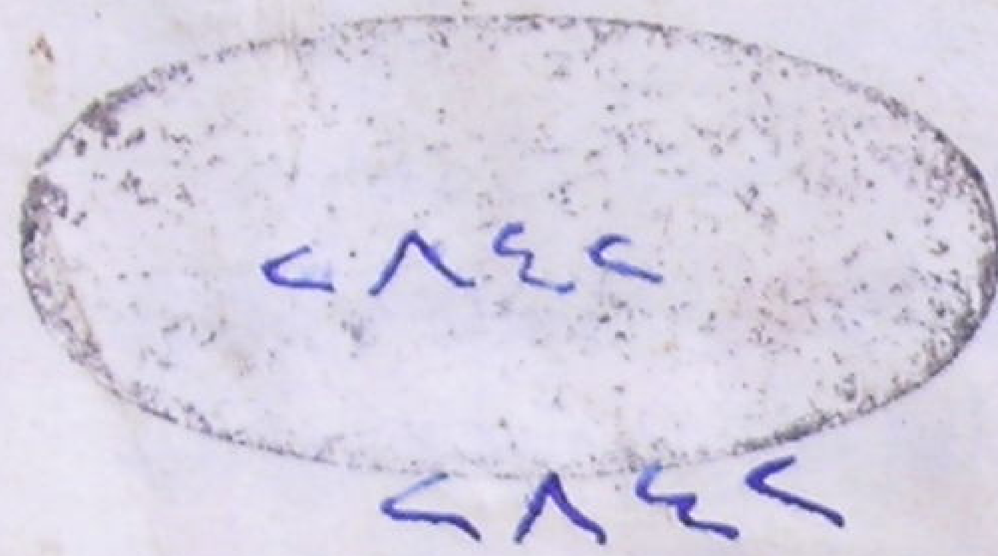

لغت نعمة الله الرومي

معناسنه وارسلانك صفتی ممدوحه سندر شرطی نایب اکی اوغلی
وعسس شرف شرفه شرفاک آهسته اوآزد تابردی معناسنه شرفنج
چتن یول شرفه صوت خفی شرم اوُد وحیا ووصف ترکیبی کسن ن
شرمسار خجل شرنک زهر وبعضلر ایدر براوتدر خنظلدن آجر قدر
وزهرناکدر وشکر وکوز یومق معناسنه شروا یلان سوز شره
علی الطعام بالکسر سخت حریص شون در خوردن شره وهو
واین حریصت لغت عربی شست بالق اغی واولته سی وباش
یرمق وشهادت برماغیکه بای کرشن دوترلر اوق اترکن اول
طوتمغه شست دیرلر ونیشتر معناسنه وعدددن التمش معناسنه
ششدر نرد طاسی ششدره مثله ششش التی شش پر
بزدغان ششتا التی قللو قپوز ششم التنجی ششنجی شلوار
وایچ طونی وجوجوی کرقفلده درلر وبراوندر عربجه دیرلر وبرد قدر
شصت التمش شصتم التمشنجی شط رود بغداد شطح بیرایه
واما اهل الله اصطلاحنجه شطح شول کلماته دیرلرکه آنده رایحه رعونت
ورایحه دعوا اوله شرنح معروف اوندر که نطعی اوزرنده او ینرلر
شعبان منحول شغا تیردان شغار برسق دذیدکلری جانور
جکدر شغال چقال که معروف حیواندر شغام نام پیر زال بود یعنی
زالك رستمدن کیچرك اوغلی در شغب تشنیع وآواز قلدرب
فریاد اتمك شغف اوسیتمش واشلمکدن الی قاتلنمق شغوبتن مثله
شغفا تیردان شغت کرود شغاد اولولق وحلال مباح معناسنه
شغانه طورغای وولنکجی وبر بیوك قوشدر اکی اوج درلو رنکی وار در

شفتالو معروف یمشدر شفتالود مثله شفتاهنج صرمه کشلرک اواجق
دلکی او ایردمرلری اولورکه اول دلکلردن آلتون و کمش تللر چکرلر شفتاهنج
مثله شغترنک قزل شفتالو و قیسی آکوی سیبست که نیمهٔ او سرخ و نیمهٔ
دیکر سفید و سیب باشد که بزبان اصفهانیان اورا تالانک کویند و میوه
ایست که مانند شفتالو سرخ و سفید باشد شغته حلاج چبغی مثل
شعت یعنی کرود شغزه بربیوک بجقی در مجلدلرک اوار و شمچیلک
بچغنه دخی دیرلر و قلیچ یوزنه دخی دیرلر و کوز قپاغنده کرپک بتن
یره دیرلر شغفه انجه نسنه لر و کونش طوغسنک اولی شغلک قزل شفتالو
شغش ترک شغشه حلاج چبغی و حلاج تقدسی شغنک نابکار
و حقیر نسنه که کسنه کوزنه کوستر مز و بر خو معناسنه شغود حرام شتاقل
جذربوی شکا تیردان شکر معروف و مشهور نسنه در مصردن
کلور بر قمش صوینده ن حاصل اولور و قمشلغه دیرلر غایت طتلو اوردیلر
اینانمین مصره وارسون کورسون شنو کلنجک چیچکی و لاله شک
شبنم و دلبرق شکال چقال شکرسان اوغل بالی شکله قاونی
و غیری نسنهٔ تجربه ایچون کسدکلری یفقه جق دلم شکالهٔ جام قفتان
قواره سی شکنه بکلم و چوی شکه آیق طوشی شکیل کستک
شلبوی مثل شکه و ایو رکشنک خوردلسی شلغم معروف نسنه در که
ترکیده دخی مستعمل در عربیسی شلجم در شلکه جای سرکین شلوار
ایچ طونی و تمان که کیسی اوزرنه کیرلر شل آبی طوتمز شلکک دوخت
شلوار الرسکی یعنی اوچقور شلیخ سجاده شمامه بوی دهنده که
بوی خوش دارد شمج خانهٔ زیر زمین شمر کلیکک که بریده ص

ارکلمش

ارکلمش اوله و کوبجکلار مق و جمق و قوتلی چارق شمشاد صغراجی شمشیر
قلیج و بر اغجک اسمیدر غایت برک و محکم اولور مشهوردر شمع موم شمعت
خوی بد و کویند که یری بد خو و بدرایحه شمغند چرک و چرکین خولو و نورسز
و چپل و بدخولو کمسه شمغنده مثله او یتی عورت شمیم چارق شمن
بت پرست و بت کده شمه اغز و انجکده باقی قلان نسنه شمید
شمیدن لفظندن امردر و وصف ترکیبی ده ویا خود عشقدن و خوفدن بیهوش
اولمش کمسه شمیده مثله سنار عیب و صوده یوزمک و فراسیوددکلری
اوتدر شناغ صوده یوزمک شنلید بوی کل زرد بوی لاله و چکلم
شنا صوده یوزمک شنبلیده بوی و سورنجان چیچکی بر نبچه نوع
اولر چکدم دخی انک جملهٔ انواعندندر شنبلیل مثله شنبلیله مثله
شنبوی کل خیری باشد هفته کونلرندن بر کوندر که جمعه ایرتسی در شنج
درویشلرک سفید مهره سی که بر حیوان قابندر توتیا یه کیررو ترس
معناسنه و نطس ترشنج غنج سرین مردم و حیوانات باشد او معناسنه
بیت بغز مانش حیوان و انسی بری * همه داغ دارد بر شنج غنج شنجار
اکلک شنخود بشلو شند منقار مرغ یعنی سینی و چنکال شندف دهل
شنک نابکار و بدخو و دلکشا و شاهدی را کویند که بسی مطبوع
و شیرین باشد و بمعنی خورطوم شنک بشک نام دزدست شنک
شاهدی را کویند که خوب و رعنا و مطبوع و حرکات شیرین دارد
و کسی را کویند که بسی دراز شکل و استبر و فربه و بهینه پیدا بود
شنکوینز شتر ابی بجیل شنکور بستهٔ قفاعیان شنکونه بر جزیره
نک اسمیدر و کویند که شنک و مشنک نام دزدست شنکینه توقج

ومنوال که قایو یلی نوکله برکیدرلر شنو سرواغجی بعضلر اسدر
دد یلو کوکم و کودکن شنوسه آغرشق شنه آت کشنمک و اوقرمق
واواز شیر در وقت فرح شده و یا شنی کوندر دمرنی شیزه
تز ازطرنجی شو بمعنی شب و شدن لفظندن امر حاضر در شوش
کسلمش باغ چبغی شوغه مثله شوکار مثله شوکا مثله شوک دکن
شولنک اسب خنک شوه برطاشدر که صورتا قیمتی و ارکبی در
اما یوقدر شوی چرش شه سلطان وکو یکو شهبا بوز قره
شهارو جهار نجی باشد کویند که اصل ان جهار رو بود زیرا که از جهار
چیز حاصل شود از روغن زیت و چوب کتان کوفته و آب
واب نبج دخت سیاه جوشیده و نوره یا خود کج و این جمله را خراسانی
کویند شهبار و خندق شهباز غایت یوطغان شهید چری باشی
شها شایسته شهاد حرام شهیر قناد چلکی شهیره قتی قری
شهبلوط کسدانه شهد بکج بال شهد فایق بال نبی شمع شهدانه اری
انجو و کنور تخمی و خاص مزدکی صقز شهدت قره توت شهدیوار
یوجه حولی شهر ترکی شاد شهد آب شربت شهدابه مثله شهدبار
سلطان واولو بک شهدیر مثله واخر یاز آیی و آیکدر دیجی کونی
شهریور مثله شهکار اکلمش یر شهلا الا جه شهلات مو مله بال
شهواد غایت یوانجو شیاد نطس کس بعضی یرلرده مهرکی دیرلر
وفته قاروره سی شیبا آشکاره و روشن شیدا آشفته
ودیوانه شیانی بردرهمدر که اون یدی درهم چکر و عوض مولنه
کلور شیشت کران و ناخوش شیبور نای رویین شیطره سرکله

الباء المكسورة

دد کلری اوتدر شیرزق اسم سنلطی لزبل الخفاش وقیل البول
وقیل بلبنه و هو شدید الحر والیبس اذا شرب منه ربع درهم فتت الحصاة
واخرجها و یقلع بیاض البصر کحلا اما لاتسع شیلم دلوجه که بغدایدن
آزر شب جامه باشد که اکابر ناس پوشند شبت طورق اوتی
شبشت مثله شبنت قورسنه و کریه شبست مثله شتاب
اومه اسم مصدر در و امر و وصف ترکیبی و یلدز قدری شتاب باران
یلتلی یغمور شتابان شتابیدن لفظندن مبالغه اسم فاعلدر زیاده
اوبجی شتاک مثل ستاک شتالنک انجک و چنک بر شمی و بالدر ساقی
معناسنه شترنک شطرنج شترنج مثله شتجام اغج قوردی و قتی
صوق که اغجلر قورودر و کیسی صوغنی معناسنه شتجار قلیه کازران
و رنکرزان نیز استعمال کنند شتخام کیسی صوغنی شتخانه اشغلر
آدیدر شترنک خرمهره و زهره و تلخی و کیاه تلخ باشد و فرزنهر شترخنت
ترنکبین شربه اوغلنجغلر باشنده اولان بانش بیت شراع
سایبان و سراپرده و چادر ششله مثل شیشله شغار ملامت
شرخیوه هیچ شخلیدن شفاره برسق شغاد حلال مباح شغنه
حیران عشق آشفته معناسنه شیفته مثله شغر قلج آغزی و بیوک
بچقی و بیوک بچق شغوت غول و اهرمن شکار صید شکار اهنج
چونبی باشد که صیاقله بکار دارند شکاری صید ایدن کرک آدمی
کرک ایت کرک غیری شکاف یارق و صیغه امر و وصف ترکیبی کلاوه
ابریشم شکافته یارلمش و قولنج زحمتی و بر نوع حقه آدیدر شکافه
چالجیلر زخمه سی شکال کستک و بغده اورمق شکاله کربی شکالش

شکالش اندیشه شکان بکلم شکر بمعنی شکاری شکرف صنق
شکسته بند استخوان صنق صرجق نسنه شکفت عجبله اسم مصدر در
وصیغهٔ ماضی در و بعضی ترکیبلرده مصدر مقامنده استعمال اولنور
باید شکفت شکنبه باره الکن یعنی بلنک شکله بر پاره و دیم که بر نسنه
دن کسرلر مثلا شکلهٔ خربزه دیرلر شکم قرن بطن معناسنه شکم بنده
قرنی قولی یعنی بیچی کمسه که بوغزنه قول اوله عبد البطن دیرلر شکم شکسته
کسی را گویند که شکم در دکند از ناگوار دن شکلک یان باشی شکم ران
مسهل دارو در شکنبه اشکنبه معناسنه شکن بکلم و پیچ
وچین و شکستن لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی شکنب قرن
اشکنبه اصل لغت بودر قاعدهٔ مقرره اوزرنه نون ساکن بادن
اوکدین اولسه میمه ابدال اولنور تلفظ تابع اولب کتاب دخی
ایله یزلری کثرت استعالله تخفیف قصدا اولنوب آخرنده با و میم حذف
اولنوب باشقه بر لغت اولدی شکبه اشکنبه اشی شکنج مار
سرغی و بکلم و قورم و فراهم معناسنه شکنجه عقوبت و عذاب
و قالب و جندره شکنه ای دمی که درو دگرلرک التلرندیلر
و اشکنجه معناسنه شکننده کام قاهر که دیرلر شکیب صبر
اسم مصدر و امر و وصف ترکیبی در شکیبا صیغهٔ مبالغه
صابر در شکیل کستک و طشق که آت ایاغنه اورلر شکال
لفظنک اماله سیدر جلیل قافیه سنده استعال اولنور و اشکلک که
بجاغه دقرلر و یارمه اشیک آنجی شل زوبین یعنی حربه و سبقن که
بالتجیلک آنکله بالق اورلر شلف یباکه اکنجیلک آنکله صمان صورلر

شلتاق افترا ایدوب آیق طولمق و غوغا و قرقشه اتمک شلوا
اندام سیلغی سجاده شلنک مشهور شلنک اورمق جنک و تنک
قافیه سنده استعمال اولنور شلم اغج بتی شلماب شلماب ابکامه
است از زنان کنند شلک اوزلی قره بالجق و چوکلک یر شلکا
مثله شیم بالی فرار شمشاد شمشیر شمشار مثله صغرلق آغجی شمشیر قلج
و بر محکم اغجدر شن تاراج معناسنه شنا صوده یوزمک اسم مصدر در
و بای آب و اشنا و مثل سناوانی باشد انوک که کشتی دران بکیرند و بعضی
گویند که سنار جایی بود در میان دریا و در میان دو ده که ابش تنک
باشد و در و سبزی روید و چیزهای دیگر بر آید و کرد او آب بسیار
باشد و پایانش نباشد انکس که شنا نداند در هم انجا ماند شناور
یوزکچ شناه مثله شناس شناختن لفظندن امر حاضر و وصف ترکیبی در
شنیخ اوجه سرون معناسنه و سیت مردم و حیوانات شند منقار
مرغ شنداب بغاد کنی شنک درخت نی بوکی و گزاره و کنج و بیون
اتلر شنکرف زنجفره و سپرغم شنکویر زنجبیل شرابی شنکور
مثله شنو شنیدن لفظندن امر در و وصف ترکیبی شنوا اشیدیجی
شنجار اکلیل شنه آت کشمک و یبا شوانش طورق اوتی شوانیت
مثله شوید مثله شهاب یلدز اتلمق شهپارده دیوار شهاور
باب فتحه ده بیان اولنمشدر شهین زنج شیار قطس و صبان و آلت
خانه شیان جراوعوض و اکی قرداش قانی دد کلری دارو در شیانی
خرسا نیلر قتنده بر مثقال اغری و بر درهم شیب دستهٔ تازیانه باشد که
بافته بود و سرکشته و مدهوش و آتش و آلت یعنی تحت فشیب

شهر مهیاد بیان

لفظندن تخفیف اولنمشدر نون حرف خفی اولدوغیچون حذف اولنمشدر
شین ونشین کبی وتیب لفظی اتباع ومزاوجه طریقیله که عطف
رودکی
ایدرلر نشیب وتیب با فراز وفراز تو با نشیب ه فرزند آدمی بتواندر نشیب وتیب
شیبا آشکار وروشن شیبا زبان فصیح معناسنه شیبور
نای شیت هوس رفته وطواق اوتی شید یکی وبر برلغتنده
یعنی اول طایفه نک اصطلاحنده آفتاب معناسنه شیدا سراسیمه
ودیوانه شیداسب علم شخصت شیدخ یوز آت شیر کسر
هر نحله سددر شیر اماله ایله ارسلاندر شیربا سدلو آش شیروا
مثله شیراز سنرلمش یغورت وجوال کوشه وعمده بر شهر آدیدرکه
شیخ سعدی اکه نسبت اولنوب سعدی شیرازی دیرلر شیرازبان ن
دلگیر شیرازه معروف نسنه درکه کیتابک یرتجلرنه دکرلر ابرشیمله اورلر
برتلمش دیو شیرآمله سدانجنده اصلنمش املج شیراوژن ارسلا ن
اقترجی بهادر پهلوان شیربخت شیروغن که سمسم یاغیدر شیرخرما
سدله قرشمش خرما شیرخشت اوغلن آسی وبرداروردرکه قندز
طشنغی دیرلر شیرخواره سدامر اوغلنجق شیریخ برکوکی درطاشی قراره
هندیدر شیربخشیر مثله شیرخشک شیرخشت ددکلری داروذر
شیرزده سدضرامش اوغلن شیردوغ بهم سدی یغردله
قرشدررلرکه دیرلر شیردوغ مثله شیرزن خدای تعالی جل جلاله
شیرزند مایه شیر شیرشرزه تند وخشمناک ارسلان شیرگیر
نیم مست وارسلان دوتجی دیکدر مجاز احواله قندرمق محلنده
استعمال اولنور شیردان یعنی سیردن شیرمست توقلی که سمز اوله

فرزند بیانا

شیرین حلوا اوداتلی شیرین کار حلواجی شیرین اوجاق باش برت
وبزکرات انجنده ودری لتنده شیز آبنوس هندوستاندن گلور
کابرآنجبر رایوی یلی دوزرلر شیدر نام خدای تعالی جل جلاله شیشه
معروفدر ترکیده دخی مستعملدر وحجامه که دلاک وجراحلرک شیشه سیدر
شیشلی تول که قماشده اولر تو قمقدن ازبلوری یاخود غیریسنه
دن شکسته لک یتشور واسکمشی ودلمش معناسنه شیرکی جبین
طرقنده اولر بریرچی جانوردر شیفته آشفته وحیران معناسنه
شیفترک خوبه املس شیلان پادشاهلرک سماطی شیلانک عناب
شیلم دلوجه که بغدای ازدغندن اولر شیله بریخ شیم بالق
بولی وایت بالغی وبرایر مقدرکه نسبت ایدوب ماهی شیم دیرلر
وعاصی شوم وابدرلرب بالقدرکه اوزرنده آق آق نقطه لری واردر
شیشالنگ کرمانیان دلنجه یونرقوشی دیمکدر شیرزق برسه بوجی
یاخود سدکی شین سیسی نشستن لفظندن امردر ونشین معناسنه
ودلی ددوکدخی دیرلر شیه سیسی شیو لبا بریخ واش وتحت معناسنه
شیوا زبانی فصیح کمسه شیون فغان ومام شیوه نازو طریقه وخوب
کر ورعنا وحرکت شین کیار یعنی خیار شیوه زبان طتلو دللو شیوه
نازنده وظریف ونازک ومتحرک شمه شیهه آت کشنمک شیهین سیسی
شباط روم تاریخنده برآیک آدیدر رومیلر فلوار سی وترکلر کجک
دیرلر شبان چوبان شبان فریب چوبان الدنجی دیرکلری قوش شبش
تب وسرکه بانک ضمه سی وسکونی جایزدر شبس مثله شبست
که حرف ثالث هم معجمه وهم مهمله ایله جایزدر اول قورقنج کربیه لقاولن

کورن اورکه طبیعت سومیه و تحلیل بتی شبشه غله بتی ویمشک
وادویه نک قوردی دلکی دلک ایدر شبچه مثله شتره دوه شتر پلوک
دوه قعی شتر باد یل دوه سی شتربان دوه جی شترغار سندقا کبی
ودوه طبنی دیرلر براوتدر تجوانده وخراسانده وموصلده چوق
بر شتر کاو پلنک زرافه دد کلری جانوردرکه عامه تحریف ایدوب
زرنیا درلر وبعضلر ایدرلر که بر حیوانور قوایی دوه قوایی وباشی
صغر باشی کبی در وایدرلر که صوصغرندن بر نوع در شترمرغ
دوه قوشی شترسیب آیغ قوردی شتلم ظلم شنخ اوزلو بالچق
وقتی یردرکه انده اوت بتمز وبر آغجدرکه یمش ویرمز شخود
جراحت اولمش ودرنغله قزیب جزمک شخوده مثله شخور مثله
شخوزد مثله شدکار حاضرلنمش وتخم اکلمش یر شدکیس قوس قزح
شرطی بیا باشی ودفتر دار وکاتب وبعضی نسخده شریطی واقع
اولمشدر شرک معاند شرات شور وهدیان فنه ششت
زشت معناسنه ششش اوپکن ششتر نام شهردر ششک
جیق که کوز چرکیدر شغ اشلمکدن الی قلنمق وصغر بوینوزی
وازنسنه دیمکدر شغا تیرکش که بلکده اوق قویجق یردر شغه
حلاج چبغی شغر کربی شغور شغاله معناسنه بورسق ددکلری
جانوردرکه اوردق بیورو حرام معناسنه شغه مثل شغ یعنی
الده قتی لنان یرالده بالت وکسردو تمقدن اولر شغته اوتو انته
اندکلری شیشه شغره بیوک بحق وبشمعجیلک بحقوسی وقلیجک آغزی
وکوز قپغنده کربک بتن یر بو مجوعی معناده فتحیله استعمال اولنر

6

عربیده اما فارسیده هم فتحله هم ضمله بیوک بچق ومجلدلرک بیوک
بچقسی ترکیده دخی شایعدر شتغا ترکش شکا مثله شکر بر نوع
اوزون تولی کربی درکاف عجمیله شکوه کاف عربیله عربیدر
معروفدر حقک نعمتلرنه اعتراف ایدوب عبادت ایتمک شکفت
اسم مصدردر عجبلمه معناسنه شکوف باشکوفه معناسنه عکسنه
وترسنه دیمکدر شکوفه چیچک شلوکه جنک قوز شکله قوندلی
ویقه اوینسی شکوار غمکین شکوخ اول کمسه درکه ایاغی برشیئه
ایلشه ودوشلی اوله برماغیله ایاغنی صغلیه ودشمه وسرچک وقدم
سزکشنی وایاغنی اوزرنه دورمقدر شکاله جام چابک شکره حشمت
وقیع وزیبایی شکومه دمردکن وکوزللک ویراشق شکه مثله شلو هج
دمردکن شلوسک مثله شلم عودتک فرجی شله بالتخفیف حماجیلر ک
لکمورقوبجق یرلری شم ناک افزارمسافر وچارق ونوبت ودوری
شمار صغتش واسم مصدر وامردر ووصف ترکیبی درشما سز دیمکدر
جمع ضمیر خطابدر عربجه انتم معناسنه شمر چارق شمشیر قافلهٔ صغیر
شماکاد عرصات کونی که حساب کورنیدر وحسابیری دیمکدر
شمه شرزن که دوسه روز زاده بود شمایی سز سز شمارکاه
حساب یری وموقف عرصات شمشاد صقز آغاجی شماکیر صاباجی
شنبج مهره که آنوکله کاغد مهره لردکز قراکنده بولنور ودکری
صدف قابی کبی اولر شنجار اکلیک دیرکلری اوت که کوکی قزلدر
قان کبی حلواجیلر وموبجیلر انک کوکنی استعمال ایدرلر شنکار مثله
آخرنده راء مهمله ایله دخی ولام ایله دخی لغتدر شنکال مثله شنزق دمهل

ونقاره شنقا برنوع طغانلردر ماوراءالنهرده اولور شو جلاه چوری
وحشل وچرش ولیا و بمعنی زوج یعنی شوهر وآخرنده یا ایله دخی زوج
معناسنه در شواط طوی قوشی شواذ مثله شوات مثله شواد
مثله شوبان چوبان شوبان فریب چوبان الدانجی دیدکلری قوش شوخ
مطبوع اولنمکه دیرلر وایسیجق قانلی معناسنه ویوزسز وشاطر وبی
شرم وظالم معناسنه وکیرلی معناسنه شوخگین کیرلو نسنه شوخنا ک
مثله شوخی کیرلولک وبی شرملک شود همچو شد باشد شور آت
بازاری وطوزلو وکرکی صو وچورق وغوغا وفتنه وآشوب
وطلغه وازکو شوربا معروف یعنی شوروا که یرلر شوخ چشم کوزی
طار وکستاخ شورتاغ صاری آغج وبر اوتدر قوملی یرلرده بتر
شور چشم کوزی دکنلی کمسنه شورستان چورق یر شورش کوکل بولنق
شوره طوزلو ومرکب دخی دکلری ایمش که تریخ انواعندندر تزکرن
بیوکدر وشغه وکرکی معناسنه شوزکز اق یلغون اغاجی شوزه کز
مثله شوزه چابق که قفتانک بر یریدر شوریده قوشنمش وحیران
معناسنه شوش کسلمش باغ چبقلری شوشه دیرلر اما عامه
تحریف ایدوب شیشه دیرلر شوشمیر قافلهٔ صغیر شوع الده
وایقده قتی لنمش یرکه باله یاخود غیری نسنه دن اولور مثل شغه
شوغا الاجق شوکران بالدران شوله مزبله شوم نامبارک
شونخ قوان چچکی شون بیگانگک کوکلک قولنغنه ایدرلر
شوندر چکندر شونیز چورک اوتی شوهر عورتک اری شوهین
سنیق شوهیره نطسق باغ بهرکی شوی مثل شوهر وشویدن

7

لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی وجلاه چرش شویلا آق
ایوه دنه شهره مشهور دیمکدر شهربند ظاهره مقیّد اولوب باطندن
بیخبر اولان شوی مال برمهره درکه جامه شویلر کیسی آنکله مهره لرلر
وجلاویررلر شومال مثله وکره شوی دیده اردن قاچمش عورت
شها بزشیب آغ قردی صابون معروف نسنه درکه کیسی
آنوکله یورلر شویله روایت اولنورکه تیمش اکی دلوه صابون
لفظی استعمال اولنورمش صابونی مشهور حوادر صاد دبوزنه
صادوج قملی کرج وکوینش اکو صاع بیک قرق درهمدر
صاعز اولجک واسکره وبیوک قدح وصغرق اصل سینله در
بعضلر صاد لدخی استعمال اتمشلر صاف صاغ لفظندن
تخفیف اولنمشدر صبا کون طوغسندن اسن یل صابح
طلحله صبار تمرهندی صباغ بویاجی صبر قتلنمق یعنی کومک
وبر آجی اوتک اسمیدر وجره جرد دکلری انجلاین آجی اولدوغیچوندر
صبوح صباح وقتنده ایچلن شراب صحرا اوایازی صحن اوٓ
اورتاسی وبیوک صغرق صحن مثله صد یوزکه اعداددندر صدا
یانغی وآوازه ونی آتی رنگ باشد صدبا یزکه اشکنبه اولر شیردن
دیرلر وقاضی عسکر دیمکدر صدرفا اجوقانی واکه بکزر نوارسه
صدفه طقوز وقیه صرفه فایده معناسنه صعتر مثل سعتر یعنی
کویکو اوتی صعوه یوند قوشی صفدر بهادر وصف یرنجه دیگرلر
یعنی طاغدجی صغراغوه برنوع قوشدر پرتلجی دیرلر بتانلر
اولاغوسنده اولر ورق قریه مایل اولر صغر اکون لفظندن تخفیف

مطلب صاع

اولنمشدر صلاب اسطرلاب جمع براغ بسی در صندوق معروف
ومشهوردر نسنه ترکیده دخی استعمال اولنور ومقبره ده اولی یتیدو عجمی
یری چیزلراکه صندوق دیرلر صنج زنج که چلرلر وعلم صندوقچه
کوچجک صندوق صنعت پیشه وریواشی صنوبر چام اغجی وقوزغنه
دخی دیرلر وکوکنار اغجنه دخی دیرلر صنوب جهت صوطل
چکندر صهبا قرمزی شراب صولجان چوکان صومعه عبادت

الصاد المكسورة

خانه صرف خالص صفر بوش خالی معناسنه صقال جندره
والت صیقل صل مار قبهها دیدکلری یلان که کورن بیهوش
اولر صنج رنج صلا اوزرنده مشک ازجک طاش صیت آواز

الصاد المضمومة

وچاو صحبت جاع صراحی معروف بوینی اوزون شراب
ظرفی در صره کیسه صفه معروف آدم اوترجق یوکسک یره درلر
صفر توبه صور زرنا صورت فارسیده پیکر معناسنه ترکیده

الطاء المفتوحة

دخی غایت مشهور اولمشدر صورت وهم خیال معناسنه در طاجی
خوارزم دلنجه مقل دیمکدر طارم درم اود دیدکلری کچه اودرکه
صحرالرده بریوردن بریورده قوب کوچن اتراکلر در اوتا غ
وضعنده اولر وهر قبه کبی اولن نسنه طارم دیرلر فلک کبی طاس
لکن واکه بکزرنه وارسه طاق کمر وتک معناسنه یعنی فرد وجادر ق
وپنجره ومصندره وقات معناسنه طاقی قاروره ایچنده کی بول
واوزرنده اولن کوبک طاق دانه قزلجق یمشی طاقه پنجره طاقیه
تقیه طاقت مصندره طاق یا جفت تکمی جفتمی اوینی طالغون برنوع
اغلو بعر دراندن منتعاش دوزلر قیل یولر کیبج تبر طاسیعر

صلاب اسطرلاب معناسنه صولجان کفنده [illegible] اولنمشدر

قالك

قالك قابقلو دراغز ده طوتجق انز الی منع ایدر سند یرطامات
رسوم وقواعد طباخ اشجی طباشیر یعنی تباشیر که برطبر قور دز بلر
قوللنور طبنجه سیلی دیمکدر طبرخون چوب خشک وقزل سکت در که
بید طبری دخی دیرلر وتازیانه وکره بولی یمشنه دیرلر برنوع
قزلجه یمشدر طبلغی اغجنه دخی دیرلر طبرزد برنوع شکر در
محکم اولور بالته ایله کسرلر طبه قرنکی خالی طبق معروف
صحن کبی اغجدن وطبر قزن وغیری نسنه دن اولور طبلی اغجنه
دخی دیرلر طبرزد یعنی دهل طبلباز ایر طبلبازی طبلک
یعنی دبلک طبله اولدر که یمش صاتجیلر دکانلری اوکنه قویت
یمش قویدقلری درواوق اتجق بردرلو تعلیم خانه کبی برنسنه در
اکا برنشان دکرلر دخی اوق آترلر طبلخور مفت ییجی طرخ
بجمع آب طرخون ترخون ددکلری اوتدر که تخنی ایله بیرلر طرز
علامت الطرف بالتحریک پارهٔ هرچیزی الطرف چشم ونام ستاره
ومنزل من منازل القمر طریخ برنوع اواجق بالقدر طروان
یاپق طریقه کروه بزرکان طسوج تسو لفظندن تعریب اولنمشدر
طشت لکن طعنه کوکلا انجدجک سوز طلایه قراول طلخ اجی
تلخ معناسنه طلق برقیمتی طاشدر طناب چادر ایپی طنبل
دبلک طنب فرنکی خالی طنبور معروف سازدر طنبی اوکی
اچق یازاوی طنز طعنه وجوریه طنفسه زیلو طوله سکز اته
دیرلر طویله مثله طهمورث آدم پیغمبردن صکره کلمش برپادشاهک
اسمیدر طیغسون شهر بغداد طیلسان اولدر که عرب ساداتی

دلبندلری اوزرنده بروزلر طبش خفت طیاش سبکسار طاش

الطاء المكسورة

السهم یعنی بلاشت تیر طرید جولان طراز علملرکه اموزه ویک
آغزنه دکرلر و علم شهر و بزنک معناسنه اسم مصدر وامر و وصف ترکیبی در
طرازگر علم دیکیجی طرز مثل طراز طلا آلتون و قرول طیره غضب

الطاء المضمومة

وخشم طلسم شناخته بود که مخفی باشد طلایه مثل طروان
یانقو طرف اسب نیک باشد طره موی پیشانی وطبل بازطره سی که
آنکله چالرلر طرفا اسم نیک طرید جولان طغرا پادشاهلک
نشانی که براتلرده یزرلر طغرای مثله و زغنوس دیدکلری اوجی
طغان قسمندندر طفیل تابع معناسنه طفیلی مثله طمطراق
عظمت وحشمت طوزک اعلام رجالندندر بزرک قافیه سنده در
وبول معناسنه که وافردرلر طوس بر مملکت اسمیدر طوطی
بر معروف قوشدر که سویلر طوطیک تصغیریدر طوطیجک دیمک
اولور طوطیک مثله طومار معروف نسنه درلمش کاغدده

العين المفتوحة

اولسون غیریدن اولسون عاج فیل لکی عار عیب عاش
اول کمسه در که خلق اکی غایت محترم و دوست دوتر اول کمسنه
غایتده سون کمسنه دیرلر عارض کاتب کتشلر عاشق زیاده
محبت ایدیجی دیمکدر عاشق قلیه سغری عالم ماسوی الله تعالی
عاشیه یوندقوشی عاشینه آب جو عبهر نرکس بوستان
افروز دیدکلری بیر قدر عبیر معروف خوش قوقولی نسنه در
عتابی ادرش وارغج وابریشیم وایب عجم عربدن غیری نوار
عذرا قز اوغلن عذبه یاغمون آتجی عرعر درخت نازیعنی سرو

عربون پیش کش اعرض سرشک بیت عرض اخونه تا بیار شمار
که جنکست لشکر که آید بکار عروب جمعه کون عروس کلن وکوکو
عروس پرده بر نوع کلدر لعلکون دیرلر عروسک بشیجی بوجکی
عروسی دوکون عزب ارکن یعنی اولنمامش کمسنه عسس کیجه
بکجیسی عشقه ازملی مرشق عصیده خانکی حلوا وبلاج عطار
بوی فروش یعنی قوقولو نسنه لر صاتیجی عطسه اغسرمق عطس
دامن کوه عقار درختست که بدو آتش افروزند عقیده
یعنی آغده بالی و یا خود شکری او داوزرینده قوام کتوردرلر که
قصقق اولور عکعک صقصغان قوشی عکه مثله و قره توق
علج کره اسب علف یلاف وقورو اوت و یم علفزار قرسق
علکا طاغ اراسی علم علم جامه عمد صویه براغلن صال
عمود چمق ودرک ودیق عنبر طیب لطیف درایدرلر که ذکر
صغرنک ترسدر یعنی زبلی در عنن تنک عصاران عنا خسته
لکر عنزه کرتنکله عنقا سیمرغ عنک اوکجه کیدن اشک عوفر
بادوکورلدی عورت کشنک عضوی که شرعا کورنمسی حرامدر

العين المكسورة

عوز نایافت عوسب اوجدقلوری قوشی عوسج سنجاد
دکی عیبه جامه دان عیان آشکاره عبرت دراک علج
پهلوی لغتی درطای معناسنه علک صقز علکک مثله علزن
تخم عماری عورت محفه سی وآت عربه سی عمامه دلبند عنان
دزکن و چلبر عنک بزرخانه درکی عیاد اولدرکه آنکله بوز نسنه
طارتمغجون وزن آلورلر یا خود کله اله مقدارین آلورلر عوج

کمین کاه عید بیرام عیشه براو تدرکه حصیر سازنه بکزر عیار کبیر
صاحب عیار عیار زن زه وزاد مثل جشن عربیده وفارسیده مستعملدر
عی مثل عو عجبه خایه کنه یعنی قیغنه عذر اکا اکسکلک عطارد العین المضمومة
سبعهٔ سیاره نک بر سیدر اکینجی کوکده در عطرفان خروس عربی لغت
کتابلرنده عرفان تصحیح اولنمشدر اما اهل فرس طایله تصحیح ایلدیلر
وطایله یزدیلر اکرچه تایله اوقورلر عقاب طوشنجل عطاره نیزهٔ
کوتاه مقدار عصا عمر یاش عناب معروف یمشدر عنوان نشان ٥
نامه عود بر خوش قوقولی آغجدر هنددن کلور و بر مشهور سازدر
درکه چالرلر عود سوز تتسی سقیسی غاب بیهوده سوز و بیشهٔ العین المفتوحة
شیر و بقیهٔ طعام که در بن طاس بماند غار دفنه اغاجی و مغاره
غارج شراب صبوحی و صبوحی ایچن کمسه غارشک طرقز غاز
اغزی بیوک کمسه غازغاز طار طفن و تارمار غازه عورتلر یوزلرینه
سورندکلری قزلجه غاز مثله غاش اول کمسه دیرلر که خلق آنی
غایت سورلر و کندودخی دوست اوله و خالص و مخلص کمسه
دیرلر و اکی یوزلو معناسنه دخی کلور غاشیه ایاورتسی غاکوک
نکن کره غالوک مثله ویری و دکری اولن نسنه غال این که ایچنده
حیوانلر اولور و کمسه چوره سن دولشرلر یا مجتله یا عدا و تله
و غلطیدن معناسنه غالیه قلیه مشک غالیه مشک ایدرلر که بر نوع
بیابان کدسنک قلاغ کبیردر غاوش تخم ایچون قونمش خیار غاوشو
مثله غاوشنک اوکندره و خرابه یوز دوتمش دیوار غاوشوی
مثل غاوش غاووش مثله غبیج چقریر غبیجی مثله غبیزی

غبیزی مثله غبغب غربده و غجمده استعمال اولنور لفظدر غربده
اکثر صغرک بوغزی آلتنده صرقن دریه درلر غجمده مجبو بلرک اککی
آلتنده یومرجه اولن یره دیرلر که کوزللک نحتنا تندندر ترکیجه
صقق و شلم دیرلر غبوق کیجه ایچلن شراب در غنت ابله غجغا
و غوتار غزنک ابله و چرکین و کوبدو نی انرام و نی و فالق و خیانت
خدنک مثله غز روسپی عورت و حیز او غلن و دبر معناسنه
غراد هرکه چوال کبیدر قیلدن غراره مثله غراما برنجق دانک
غرآن اکرایچی غرب مغرب و کوز کوشه سنده اولن ناصور علتی
و قواق و کمش قدح و شراب غربون یلک غربیل قلبور غرچه
مخنث و ابله و نادان و زبون ماوراء النهر خلقنک بر برنه دقبله
سوکدکلری غرچه دیمکله درغزد خانهٔ تابستان غرس تند و خشم
و ملول و ضعیف غرش مثله و کرک پاره لری که بیابانه اترلر و بهلوی
دلبجه خوشهٔ غله دیمکدر غرغات کرداب غرقد سنجاق دکن
غرم بیان قوینی غرما غراما لفظدن تخفیفا و لنمشدر غرمچ یارمه
آشی و چکندر غرمیده انجقری غلمق غرن آواز اغلمق غربنه
بانک و مشغله یعنی ها یقرمق غرنج تنور چنکالی و یارمه آشی
غرنک نی نرام و او ازله کریهٔ حزین و زاری و افغان غرود
قرغو و سیسقه هرنه که اکه بکزر دارسه غروا یونلمق قلبی غرواشه
آغرشق و براو ترز ولیف و ایکیر معناسنه غرواسنک بیشی غریب
مملکتدن ایرلمش غریون بیش کیش غذا قصد غروقی بمعنی غروا
غزغاد کز صغری که قویر و غندن خوتاز ایدرلر غرید او لغور تدرکه

قزدردیوارده ویرلر قزجیم غژب دانهٔ انکور غزال بچهٔ آهو
غژنک آوازهٔ گریهٔ پنهانی بود که از گلو برآید غشن اوغنمق
وامزمکونی خود ولا یعقل اولمق غشی مثله الغزاله آفتاب عربیدر
غزالة الضحی اولهٔ غژغژ بیان توعی غزل شعر غژم خشم وکینه وازم
کیسی قژبد قزلغی اولمیان قزغژاک چرکین مخوغف قورجق بیاب یه
غنج صولی قلیج وچقریدکه آنده صوا کلنور وصوصق غلیجی
صوچقری غغ ضرب آغزی غغری مثله غفنج صوصق وشوربا
ونیغورت یمک ایچون بکدکلری یغه غغده قی غغ قورجق قورنی
کرکی غلبکن مشبک قابو ودریچه غلکین مثله غلبه یکنلک و
ازدحام وکلاغ بیشه وسقسقان والاجه قرغه غلت بمعنی غلتیدن
غلته اوقلغی غلج قبور زه سی وکلیدی وبرکره درکه اچلمغه قابلیتی
اولمیه و دکزسلکی وبربوجکدرکه قوردلور آچلمز اجد قیه قورلور
غلغج صروجه آری غلغلیج وغذغج قجقلمق غلغلیجه مثله غلغیج
قجقلمق غلیج دغدغه یعنی قجق وقلجق غلیواج زغن یعنی
دولنکج قوشی چیلق دخی دیرلر غلیواژه مثله غله تخیل غم
یعنی غصه غماز قوجی غمان مثله وجمع غم غمخوار قیرجی غمزه
چشم برهم زدن یعنی کوز قیمق غمکسار ایش ویلداش ویار غمز
غمازلق وکوزله اشارت اتمک غمکساری بمعنی غمخوار غمکین غصه لو
غمناک مثله غمزه ده غمدن خسته اولمق غمخواده بمعنی غمخوار غمنده
غصه لو وخشمناک غملول آتک ایبی وقنابر دکلری اوتدر غمند
بمعنی غمزه غمیان اسمک غمس قیغلو غن دیگ ویاغ چقرجق   تنك

غنج جوال رنکین واصفهانیلر اکا میار دیرلر وناز وکرشمه اوج
درکا تلهبله جایزدر غنجار کلکونه غنجاره مثله غنجال الکشی
یمشی غنجی بمعنی مغاکی غنده بود دکلری بوجکدرکه عقرب کبی
آدی صوقراولدررعقربدن آشد در غندی بلوط غند جمع
اولمق وباغ بدانچی تهره غنک براوزون محکم آغجدرکه عصارلر
اکه طنلر امرلر غنور خفتن غنیمت مال تاراجدرکه کافردن
الورلر ودوملق دیرلر غنینه آری یواسی یعنی بال اولن دلکلر
غو کورلدی وآوازه غود ضرب آغزی غوشت قبا صبا بیان
اوتی که نه طوارینه منفعته یرار دشت وبشت قافیه سنده
استعال اولنور وعریان برهنه معناسنه غوغا معروفدر
درکه ترکیده دخی مستعملدر تعریفه احتیاج یوقدر غلبه اصوات
معناسنه بیت خاست غوغایی زقرت درمیان عاشقان
درمیان مانخواهد بهرکز این غوغا نشست غیمه سنکر غجک
اقلق ددکلری سازدر غژا بیجک غربال غلبیر یعنی قلبور غرش
بکرنش غراش کرکی پاره سی غرق غرنج یارم آتشی غرواشه
صوف آتکرنرنرر غزی غوغا وآوازله اغلمق غریو مثله
غریوان فریاد وفغان ایدن کمسه غش اسم صوتدرکه پیهی یعنی
چتکی دعوت ایدب قفو مقده استعال اولنور بعضی یرلرده
پس پس دیرلر غسل ختمی ددکلری اوتدر وخیانت معناسنه
غشق مثله غشا بوقره فسنه درمشکه قترلر غشه مثله غشه
مشک غل بوقغوکه آته اورلر وبجغو غلاف قین وخرسنه نک ظرفی

الغین المکسورة

غلاله زره آلتنده کیدکلری قصه کوملک غلیج دوکم وکره غلیجن
یاریر غلیشن قره بالچق غلیواج دولنکج چیلق دخی دیرلر غلیواژ
مثله غلیواژه مثله غنج ناز وکرشمه و اوجاغو الکه زرد الو قیسی
غیژه نقشلو بلک غیژ کوت اوستنه سرتمک غیشتر حصیر قمشی که
اندن جوال اوررلر و اول جواله دخی دیرلر غیو کورلدی و
العین المضمومة
اوآزه غیبت بر سیه فسنه در مشکه خلط ایدرلر غبار غباره بوینیدرق
وصبان غث ابله وینجک غثغثه بچی دیمک او غدد کوینیدرسه
غدد دالک ضمه سیله جردوزننه فارسی لغتدر بزدیکا ولر
واما دالک فتحه سیله عربی لغتدر غدد دنک جمعیدر بهان بنه
بز معناسنه در بعضلر ایدرار ود دکلری مرض در آتده وآدمده
اولور یرلنور و قصقق اولر غرد بز در که اعضانک بعضی یرنده اتله
دری اراسنده اولور غر خایه بزرک ودبه و ترکدن بر صنفدر غرفه
پنجره و چیردق غرم بیان قوینی وآهو ویبت غر مثله غرنبش آواز
قوی باشدکه از کلو برآید از آدم و یا غیر حیوانات بترکی اکرمق
وآواز سهناک راکویند غرنبه مثله غرو غز دبه غرود آلدنق غرم
خشم و کینه کوسترمک و اوزم صلقیکه اصلمش اوله غرژب اوزم دانه سی
وقبغی و انک امه سی غرژور سپسی غساک مردار قوقی و آغز قوقسی
غشاک مثله غشبه مثله غفه قورجق قوزی کرکی غل بغزه
اورلن دمر و تقغو و بچی غشه عنبرینه غلام قول و اوغلن لفظ
عربیدر جمعی غلمان کلور اما فارسیده چوق استعمال اولر غلامباره
غلام طایفه سنه میل ایدوب آنلره مشغول اولمق غلغل غوغا و غلبه

غلغله مثله غلول یعنی دیرکلری وتدرو اتک اپی غلبه کلانج پیشه
یعنی الاجه قرغه و بعضلر ایدرلر که عقعقدر و اصفهانیلر اکا قلاژون
دیرلر و فارسیلر کچله دیرلر غن مثل غنک غنج ناز و کرشمه و جوال
غنجار فکن یعنی عورتلر یوزلرینه سوردکلری قزلجه غنچه کل دکمه سی
و صوقبرجغی حباب معناسنه غنجاره مثل غنجار غنجال اکشی بستی
غند غلبه و جمعیت غنزه ارمجک و سوسمار و بو غنوده خفته باشد
و آسایش غوت اوت و ینجک کسه ترکیده اکر شلغه دیرلر غوته صویه
طلمق و موج آب مثل غوطه غوچه بر نوس بکی غوج قوچ قوینک
ارککی در غور لشکر غوره قورق و قوزق غوربا قورق آشی
غوروا مثله و غوزه و امثله غوزه بمق قوزیخی غوش قین آغجی و بر محکم
آغجدر جاجیلر ساز زخمه سن آندن دوزرلر و بعضی سلاح دخی دوزرلر
و خوشه غله و قیون قیغی و صغر تزکی قوری غوشاد اغیل غوشای
بشق غوشت عریان غوشنگ اوکندره غوشنه بردرلو چیچان
و بر جنس زلونتی غوط مثله غوشه مثل غوشنه غوک قربغه
غول دیو بیابانی و قیون آغلی پهلوی دلنده حرامزاده دیمکدر
الفاء المفتوحة
غولین کوبجک غویه بایق غویه زدن بایق بایق فا لغت فرسنده
بایلفا ار اسنده تبادلی و تواخی واردر سپید و سفید کبی و پایه و فایه و ار اسنده
دخی تبادل وار در تاب و تاو کبی بنجشک و کنجشک کبی و بای عجمی تعریب
اتسلر فایه ابدال ایدرلر پارسی و فارسی کبی و کاف عجمی تعریب
اتسلر جیمه ابدال ایدرلر بیکار فرجار کبی نته کیم جیم عجمی تعریب اتسلر
صاده ابدال ایدرلر چین و صین کبی و زای عجمی جیمه ابدال ایدرلر مثلا

مطلب ابدال

لاژورد ولاجورد کبی وگاه اولر کاف عجمی جیمه ابدال ایدرلر گوهر
وجوهر کبی وهاء علامت که کلمه آخرنده فتحه علامتیچون یزرلر
تعریب اولنسه جیمه ابدال اولنور بنفشه وبنفشج کبی وبابونه وبابونج کبی
وقارشو مثلا فاداشتن دیرلر قارشولمق وقارشو طوتمق فاجام
انجذه قلان خرما و یوقاری دیمکدر فاخته گون ایوه چیچکی رنکلو
فاخیز آمده ایکلرا اولمش دیمکدر فاش آشکاره فاشرا اصل مشق
انواعندندر فاشرشین حسن یوسف پیغمبر عرم فاط کوجه بوکن
فاغره اغری اجق ددیرکلری دارودر فافلتیر صنق ومانق
کمسه فافیر حصیر اوتی فال معروف نسنه درکه بر نسنه نک اوجاغنده
واولیا جاغنی بیلجک نسنه فالاد نی عقل کمسه فالکو فالجی فالوده پالوده
معناسنه فالیچیقن بو اوتی ددکلری اوتدر فالودج پالوده نک عربیسی در
زیرا قاعده بودر که هر کلمه نک آخرنده هاء غیر ملفوظ اولسه تعریب ایدجک
اول هاء جیمه قلب اولنور بنفشه بنفشج کبی فام برلفظدر که رنکاره دلا لت
ایدر مثلا کبودفام دیرلر شول نسنه که گوگرک اوله قویو گوک اولمیه
وگونه معناسنه وبکدش وبورج معناسنه یعنی دین وشایع
بودر که بولغت وام دیمکله مستعملدر لکن واو له فا ارا سنده تبادل
وتراخی وارد فانه چوی که اغجک یارغنه قوررلر یاد لمغیچون ودرکی الته
قورلر یوجلمکیچون وجوال اغزنه صوقرقلری سوری چوبیدر وقبو
آردنه قورلر محکم اولمغیچون فایند بمعنی باینده باینده لفظنده تعریب
اولنمشدر فاوانیا اول اوتدر که قزل چیچکلری اولور طاغلرده چوق اولور
آیی قولغی دیرلر فتوی معروف نسنه در بر مسئله نک جوازنه مفتی

حکم

حکم اتمکه دیرلر فانوس فن فتیل مومده وچراقده اولن بمق ایلکی مثله
فتیله مثل فاهنج منقاش که آنکله قیلن یولرلر جنبستره دیرلر وچواق
مشبهی فتح قوبح فتق مثله فج ازنکلیدر که یوزده اولور
فجا بشغله بسیار وب معناسنه فخت کسب ایلمک فخ دوزاق وتوزاق
فخم شکرچین یعنی ساچو ساجدقلری نسنه شکر اولسه اوچه اولسه
دوکجک آلتدر که برانجک اوجه بزیا دکمسن بربکدیرلر اکه دیرلر فرزنک
قیوآردنه قودقلری آغجدر واونکی قاتلی فدانک اصل وقانون
فدلک مثله فر قوت ورونق وفروغ دولت وسیاست وطراوت
وزیبایی فراکرو وقرشو یقارو وتحسین لفظیچون کلور فرارون
ک اواجق یلیذرلر فراز جمع اولمق فرازنو پروانه فراخیز امکلکی فراستو
پرستک یعنی قرلغوچ که مشهور قوشدر اولرده اولور فراش پروانه وچکرکه
پرلری فراش دوشیج فراشتوبی اربرش واستمه درمستی ولرزه
عارض اولن کمسه فراشتوک قرلغوچ پرستو معناسنه فراشتک مثله
فراشتو مثله فراغ فراغت معناسنه عربجه فارسیده صوق ییل
وخالی یر فراموش اونتمق فرامش مثله فرادان فراویز زنجف و پرواز
ودر مجموعه العارفین کستردنی میکویند فراموشی اونتمقلق فرات
کرورک فربه سمز فرفیون بر مشهور دارودر فرفی مثل فربه فرمهم
بمعنی پر بیرم فرزت بذارسی واور محک آیجی فرتوت پیر خرف فرجام
عاقبت کار وفایده وپیار دیمکدر فرخ قوتلو وبختلو فرخا گیک
فرخار سارق ساچ و چین اقلیمنده بر شهرک اسمیدر وترکستانده
بر بتخانه آدیدر وبت معناسنه بعضلر ایدرلر بر شهرک اسمیدر ترکستانده که

انده مهرولر چوق بیدا اولروا اول شهرده بتلر چوق اولمشدر ایدرلر که
بتلر اول خوبلردن کنایتدر بت بوزخار در ساده رویان بسی
چنان شهر مردم نبیند کسی فرخاش آشکاره وجنک وصواش فرخال
سارقوق ساج فرخج چیل وغایت زشت صورت فرخته یر اوستنده
اوزادیا سوربندی فرخش حلوای قطایف فرخشته مثله فرخنده
بختلو فرخنج آواز زشت فرخو باغ بودمق وکلرمعناسنه فردا
یرین فردم دلتنک فرز شطرنجی اغلبرینک بربیر پیاده دن بیوجک
فرزاده ذواله فرزام لایقلو فرزان حکمت وعلم فرزانه صاحب
حکمت ودانش فرزد طرفه فرزند اوغول وقزدر فرسای قوتلو
دیو وفرسودن لفظندن وصف ترکیبیدر فرژ اکر فردادم یارنکی
فردایینه مثله فرزین مثل فرز فرزه کیاه سبز فرسب ودکرو تیر
عطاران وقپونک یوقروقتشی فرسطون بیوک قپان فرسنک اون ایکی
بیک آدم والتی بیک آیق در فرسنکسار فرسنک نشانیچون یابیل میل
فرسنکسار مثله فرشتو قرلغوج فرشنک مثله فرشنک کیبج بتر اوزم
فرشیدورد کشتاسب شاهک براوغلی اسمیدر فرغاند آغشته فرغج
صرمشق فرغر اواق اکری کول که ایرمقدن آیروب چقرلر فرغند
قوقر وبیزینه وصرمشق فرغنده اربه ایله بغدای قرشمشی اتمک فرغو
بمعنی فرخو فرغوی لغانه بکزر برقوشدر وتیهو اولر آما طغاندن کچرکدر
فرغول اشنی تاخیر اتمک فرغیش کرکگا سکیوب صرقن پاده لری
فرفو تیهو فرفود مثله فرفه طورینه فرفهن بربیرم فرفیه
مثله وبنفشه فرفیون ادویه در فرکن صوآرغی ویکی ارمق

مطلب فرسنک

فرکند مثله فرم اش آخری وغصه وفرومانداکی زغصه یعنی غصه دن
عاجز قلمق وطارلغمق فرمان بویرق فرمان بردار بویرق طوتجی
فرمانیح آلجی بیبرجی فرموده خدا فرض اولن اعمال فرمکین غصه لو
فرمناک مثله فرموش بمعنی فراموش فرناد اصل سوز فرناس
اشدن وعلمدن غافل یعنی ابله ونادان وامرغفش واغرلنمش فرنخ
ال وآیق چرکی فرنجام عاقبت کار فرنجک اغر بصمق فردار
مرتک ویا زاوی فروان مثله فرودین مثل فروردین وبادد بور
فروردین الکی یا زاییی وآیک ایکنجی کونی فره فانک کسره سیله دخی
لفتدر آسایش وزیاده کی درهر کار وسایه فرمانج کوکلک چاپیغی
واول دکلکه یاتورلر کوکلنور دخی کسرلر براکن اکلی ولور
غرنجه عکیسن دیرلر فریانج مثله فرهخت صیغهٔ ماضی درادبلدی دیمک
اولر فرهنج ادبلو ودکلکلوار فرهخته ادب جاذولق فرهست ادب
وعقل ومثل فرمانج فرهند خردمند فرهنک هنر وعقل وادب
فرهنکی معلم کرا اوغلنجقلر تعلیم ایدر فرهن اوصلی فری آفرین وتحیه
دیمکدر فریاد مدد وشیون فریادرس مدد ایریشجی فرید برنوع
اوینجو ویکانه یعنی صدفلرده یالکوز اولن اکو فریدون ضلالت
اوزرینه جمع اولمق فریره عجب وکبر ونازلنمق فرموده خدای تعالی بدید
کردن است فریه نفرین ولعنت فز مردار وچیل ویالک
فزاکن مثله یعنی زشت وکره منظر فزد کیاهی باشد سخت تلخ که
درد شکم را سود کند واورا کیاه ترکی خوانند واکر کوکی فزر
مثله فزغند صرمشق کبی اوتدرنیه طولشرسه قورور فزم غصه فزه

مردار و زشت لق فسود کسی میل برتری کند فسیله
کلهٔ اسب فسلیون بزر قطونا فش شبه و ماند و هم شکل
معناسنه ادات تشبیه در اسمک آخرنه لاحق اولر ماه فش در لر
ماه وش معناسنه بیت چنین گفت رستم که ای شیرفش
ترا برد رانید باید بکشش زیرا اوله فا ار اسنده تواخی و تباد ل
وار درود لبندک که ایچ اوجن طشره چقوب اوزه در لر کفش دیرلر
فضای اوزم چکردکی فصیل بکرلجه فطیر خمیر فغ بت
فغان فغفور پادشاه چینه دیرلر فغانده جمعدر فغاک قلتبان
و یکرنجی و حرامزاده بلوکنه دیرلر و احمق معناسنه فغند صیچرمق
فغواره اول لکنه درکه بخالتدن یا خود دلتنک لکدن سوز
سویلیه فقع لاف فلانه پتیل و بکز فلاخن صپان که انوکله
طاش اترلر فلاده بیهوده فلاد هرزه و بیهوده فلار براق کوکدر
عزبجه عزطبیشا دیرلر فلاسنک مثل فلاخن فلج کلید و قپو حلقه
سی فلخ ابتداء کار فلحم قپو حلقه سی و حلاج چکی و جلاه آلتلرندن ن
برآلتدر فلخه مثله فلخود یمق چکردکی فلقند بکلش نسنه
و دیوار یبرجی فن حیله و ریو فنا ورجای شلوار بند و چین قرنبره
بر شهر آدیدر فنج خاتون و نعمت و نازو دبه و شلوار بند فنجیدن
بردر لوم ضدر فند بیهوده سوز و دریک چقور فندل طرقز و توقج
و مثل فند فندیان فایده و کذب معناسنه دخی کلور فنک یشلجه
آنجغ قوزی و قندز فنو الدامق فنود ارام گرفته و موافقت کرده
والدمش و مغرور فه را اولمش فه قوسق و فیک ددکلری اوتر

طوار اجلیچون اکرلر طواره و یرلر فورت بمعنی صوت فه کورک که
انوکله بیر کورلر فه مثله فه کشتی کمی کورکی فیاو مثله فیال اول معنا
بلخ لغتیدر فیجن سراب فیدوم سرخشت فیلسوف هر نسنه بلن کمسیه
دیرلر فیلک ایکی جتل دمرنلواق فارسیان اکه فیلک دیرلر فیلجه کوج قل
از همه کشتن و کشوفتن باشد فراک ترکجه که ایرا و کنه جامه دان
واردنه هکبه بغلمق ایچون دقدقلری قیشلر در فرتنه فرقه و اضطرا
فخای بشتعلمه فرا معروف نسنه در یعنی برکلجک و اولجق نسنه دن
اوتری بر نسنه دن کچمک انک برینه انی بردل و یرمک فرام یشمق و یمشق
معناسنه فراخ کیک و بول و اسع معناسنه فراخنای کیکلک و ارالق
فراقا مثله فراخی مثله فراز یوقش و یوقرو و قرشو و سویک
و تحسین لفظ ایچون دخی کلور فرا آر یو قرو کتوردیمکدر فراوان
وافر و بیانی و کیچر معناسنه فرخج زشت صورت فرسب قپو قشی
و اکری زوانه که قپو اسبا بندندر طرسی فرستاده کوندرلمش یعنی رسول
دیکدر فرسته مثله فرسک کیچ ایرشن اوزم و اکوچ معناسنه فرشته
ملک و رسول عم فرشک قورق فرصاد توت عربیدر فرفره
اوغلنجقلر بر لعبی فرفرکود کان مثله فرفیر بنفشه و قو قولو نسنه
فرنز اویان فری آفرین معناسنه فریب الدایش اسم مصدر
و مصدر معناسنه دخی کلور و عشوه و الکلنج و سرکشته و مدهوش
و بیوک آنج و صیغهٔ امر و وصف ترکیبی در فریدون مشهور بر اولو
پادشاه اسمیدر و ادتق معناسنه فریز ایریق دیرلر بر اوتدر
فرزار ذکر فزای فزودن لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی در ارتق معناسنه

الفاء المکسورة

فربیس مثل فربز فربه لغت فرزه ماء اصلیله کره وزننه استعمال
اولنور چیل بلشت معناسنه فساد افساد معناسنه فسافس فسلری
وتخته بتی فسام طورنه فسان بلکو فسانه حکایت فسرد بخنق بالغی
یاخود باشی قیندوب صودرلر بختی اولور فسطاط درم اوکرکچه دن
ایدرلر او تاغ وصغنزه فسلم مثل و حکایت فغاک دشمن وابله
فغاکن زشت فغان نفرین وبانک فغیاد شاکردانه فکاد افکار
وکترم فکانه دشت وغلن فلزر یمک قسمنده فنه بغلیجق
بزدر کودکم معناسنه فلزانک مثل فلزاد فلز بر معدنی نسنه در
آنکله بر نسنه رنک ویررلر رنکی صاری یدرو شکر و نباتدن بر نوع در
فلات بستل فلاخن صپان که انکله طاش اترلر فلک طاغ ارکی
فلیو ناقص عقل فنا اواوکی فناد زیان فنج خاتون فنجا
کرنمک وصیغهٔ مبالغه در فنجام مثله فه کپک قالبدر واو اوستنده
یا غیری یردن قار کوریکی آلتدر فهد اول طاشدر که انکله نسنه ازرلر
فهرست قانون وضابطهٔ اجمالی درکی کتابلر اولنه یزرلر
مجبا بیدوکی معلوم اولمغیچون وکتاب اوقلنه دخی دیرلر فهرین مثله
فهد رشک یاکنی فیار شغل کار فیاواد مثله فیال ابتداء کار
فیروز مظفر فیروزه برقیمتلی طاشدر فیرون مفسدونام پادشاه کورفیش
برونده کلن اواز فیلک چتل دمرلو اوق فینک کپک طاشی که طبیلر
اکه مجر قیشو دیرلر فیه تذکره که آنکله کره وبالچق طشترلر ومدره که
شراب و بحر لرو آغج بیلی که آنکله کره کوردلر فیوس فیق وطر فجفجه
سخن نهانی کفتن بایکر بکر فجر کری وجوانمردی وطبق فخ اغز

طمق

طمق اوبایان کمی فدم عاقبت فرات بستل بعضلر کفتر درددیلر فرزد
مشتری یلدزی وسبزهٔ تازه ودایم ابدار فرشنک جبة الغب خشک
مشک قافیه سنده در فرزت تار جامه فرعول تأخیر فرناس غافل وقتی
ازغون فرنج اغز چوره سی فرو آشغه فروتن الچق فرجه اچق فروخت
صیغهٔ ماضیدر صتوی دیمکدر فرود مثل فرو فرو داشت انتهار اوازه
وهرچیزی که زیر ینه باشد فروز افروختن لفظندن وصف ترکیبی در
دلفروز کبی وامردر فروزنده ایجی فروزینه دترق فروغ ایدنلق
وزیب وتاب بش فرومایه دنی و نا اصل وجمری فروخته طوکمش فستق
معروف فندق کبی یمشدر که مصردن کلور فسطاط درم اوفسوس
طنز وتشنیع وقیمق وحیف وسخره کرفتن فسوسکاری معروف کلر
وآغج هرده لر ایله مصنع نقشلر ایدرلر اکا دیرلر فسون مکر وحیله
وبعضا افسون قنغ معشوقه ودوست بزبان فرغانیان بت را
کویند وبزبان ماوراء النهر مست را کویند ومحبوبلره دخی اطلاق
اولنور فکه مخلّلرده سغزه قوتیجه دیرلر فلفل اسی اوت فله
لامک تشدیدی وتخفیفی ایله جایز در سد آغزنه درلر فنج ادب
ودبه ودبه خایه یعنی بیم خایه نک صفتی اولور وبهم اهلنک صفتی
اولور فندق معروف یمشدر ترکیبه دخی مستعملدر فنود اعتماد
وآرام واسایش وبناهیدن وفریفته شدن باشد کویند بغنود
یعنی فریفته شده وبیا دامیده فواق ایخرق قافوت فوط ترکیده
دخی مستعملدر فوذه ابکامه نک مایه سی که تعریب ایدوب فوذج
دیرلر فور خاکی نک فوردکان جمع مسترقه نک کونلری فوردیان مثله

ایخرق

فوردن ماه فوردین فوز غلبه فوزان بانک بود سهمناک فوژا
آغز چوره سی فوکان فقاع فول فیک فوه قزل بویا که براوتدر
طبیبلر قتنده فوة الصبغ دیرلر ق اگرچه کیم ارباب لغات دن بعضی
قافده خیلی لغت نقل ایلمشلردر اما تفحص اولنسه یا غیر السنه دن
منقولدر ویا قبیل غلط مشهوردندر خصوصا اکثری اعلام رجالدر ندر
قاءن بزبان خوارزم پادشاه بزرک را گویند قاب اشق قابله ماما که
اوغلن دوغرکن دوتر قابور سوندرمه قابول طره و دیواراز زنده
یغموردن صقلنمغیچون یاپدقلری قاج دلم قار غایت قره ده استعمال
اولنور والحاصل اضداددندر یعنی اکی معنیسی واردر تخلف بری
اولدر که غایت آق اولنه کیم قار درلر ترکیده و بری دخی غایت
سیاه اولنه کیم قیر دیرلر عربیده اکی معناسی دخی مستعملدر بعضیلر
ایتدیلر قار اولنسنه درکه قره صقز کبی و سویق اولور قار سیال
دیرلر بعضی قتی اولور قار خشک دیرلر گاه اولور سیالنی طبخ ایله قیندرلر
قویلور صتلمغه و استعمالنک آسان اولور اول که قره صقز کبی
اولور طبریه دکزندن چقر یاخود انک ساحلنده قزرلر قعر الیهود
دیرلر قارن اعلام رجالدندر قارون مثله قاز معروف
قوشدر بط معناسنه ترکیده دخی مستعملدر و قلیه پروانه و بعضده
پرواز دیمش قازغان قزان قاش قماش الفاظ اتباعدندر ایوب صابور
کوتی موتی وطار طغان دیمک کبی اتباع و مزاوجه قبیلندندر قاصد
بیک و مکتوب التیجی قاطانقی سوکو اوتی اصل یونانی لغتیدر کف العقاب
دیمک اولور سوکو بابنده مشهور اولمشدر مجربدر اعتقاد له محبت

حاصل

حاصل اولور درلر که او اجق مرسن یپراغی کبی یپرغی اولور قاف
خشک باشد و نام کوهیست قاق قوری ات و مطلق قوری قاقله
دارو معروفدر قاقلی چغانه بگذر او تدر قاقم بر حیوانجقدر
مشهوردر سنذرن کرکی ایدرلر قالب بفتح اللام عربیدر فارسیده
دخی استعمال اولنور کالبد معناسنه بدن دیمکدر کورکی انسانک
کرکی غیرک و کب معناسنه قالون هندوستانده بر جزیره نک اسمیدر
وروم لقتنجه یعنی یونانیده دردیمک ولور علم شخصدر روایت اولنور که
اول جزیره ده سکسارلر اولور سیا مک آنده یتور سغت جوشن
انده بر قلعه یاپمشلر ایچنه کیمسه گیرکسه هرگز اولمز ایچنده بر اغچی بتمشدر
اوزدکی یشل و بدقلری قره و بیرقلری صارودر و قلقان کبی
بیوکدر آیینه کبی ایچنده یوز کورینور قبق کبی یمشی تیرقان کبی قولدر
و شکل کبی طتلودر دیرلر که دنیاده اول بتن آغج اولدر قالی
معروف یعنی اولرده دوشندکلری خالی و ورده معناسنه
یعنی گل رنک قامت بوی یعنی قد قالیجه یعنی کوچجک خالی قانون
رسم وقاعده واصل شمار و مشهور بر ساز کی اسیدر صندوق کبی
اولور یانلرنده چوق چویلر واردر قب اشق قبا اوکی اچق
قفتان قباغند کبنک قباله قاضی حجتی قبای قبجق قبیطا بادهوا
قبه هزار تو یعنی قرق بایر دیدکلری قت قوری یونجه قتاد گون
دکن دیدکلری اوت عربی لغتدر فارسیده دخی مستعملدر قتق
آشه قویلن اکشی قتو نام ولایتدر قتال بر بریندن اوزلمک و طلقلق
نته کیم ایدرلر مردم قتال و زره قتال قجل سقسغان قجه روسبی

قدح بوی قلح پیاله عربیدر قدید قوری ات قدیر چلکلره پشن نسنه
قدیم پیشن یای قرابه قبه قولق وکاکلندرو بیوک شیشه درکه عجمده انکله ایچنده
شراب صغرلر صاف اولسون دیو قراسیا کراس قرانیا قزلجق بعضلر اوزدر
دد یلروز غلدر قردمانا کیک خرانی قرش عجمده نسف دد کلری موضع در
قرقسیا کبابه دید کلری دارو در قرفیون مثله قرقمان مقل ایچنده یو
لنان آغج پاره جقلری قرکور بزبان خوارزم شماد جادر یا یازامیکو یند
قریا سقل ایچنده بولنان اقجه پاره جقلر قریشه اوردد کلری علتدر
قرنه قوش چکرغسی لفظ عربیدر بحر الغرایبده مذکور اولدیغی بیان
اولندی قرط قوزق قرطه تکلهٔ قفتان قزخام ابریشیم قزاکند
بر قفتاندرکه پنبه و ابریشمله دولشدر جنک کونی کیرلر اویورغان
وفتان معناسنه دخی کلور قزله سقسقان قزیل توت قزین
ابریشمدن اولان نسنه قسوس حرمسق اول حرمسقدرکه یوخسول او رغانی
دیرلر قسطا پسرلوق بوده است یشان دو حکیم بوده انداز
یونان قشاوه مشغی قصاب نای زن و آت صاتیجی قصب قمش
بواکی لغت عربیدر رقصب عربجه قمشدر فارسیده قصبه دد کلری کبی
عورتلر باشلرنه اورترلر عصابه لفظندن تخفیف اولنمشدر قصبه
شهر اورتاسی قضیب نیزه وشاخ درخت قطایف معروف
بحمتانده بر نسنه درکه اتمکدن ایدرلر عربده اولمز دیو تصحیح
ایلدیلکیو قطره معروف دامله دیمکدر قطرنی بر نوع اقچه در قفا
اکسه ستله قفس جیکاه مرغ است وجزان قفص مثله قطران
کتران قطیعه هجران قفه کدیه ویکنجی دیکا و لرو او غلنجق قور قیتغیجو

درلر

18

درلر و آورده معناسنه دخی کلور قلاچو صکاف ویلاق قلاسنک
صیان وصیان طاشی قلماسنک مثله قلاع آغز قرجیغی قلان شهر
وان ولایتنده بر اصل صالغوندر وخوارزم لغتنده مؤنث معناسنه
کلور قلب بکجز اقچه قلتبان روسپی عورتک اری القلتبان هو الذی
یعلم فجور امرأته وهو راض عربیدر قلعه صغنجق قلعی قلای
قلغند بر چین قلقدیس قره بویا نک آغجی قلقطار قره بویانک صاری
قلقنت قره بویانک کوکی قلقند مثله قلم یزجق قلم قلمراش قلم یونجق
قلمدان قلم ظرفی قلمونیا چام صقزی قلندر مجرد قلیه بر طاش کبی
نسنه درکه رنکاره کیرر قلیوان آتش پرست قماره طوار بوغزلنجق یر
قنبار زنجفره قنبریش سرمه یغوت قنبیل اشجیلر آتش اوزرینه
قودقلری نسنه و بر یرآدیدر قنج نازوغنج قنجه غنجه ورعنا قنجغه
ترکی معروف فتراک قنجوغم مثله قند شکر قندهار نام شهر قنطار
چل هزار دینار و یوز یکری رطل قنک اوت یمش قوردی قنوج
هندوستانده تختکاه اولان مملکت قنینه صراحی شیشه سی قوانوس
قوانوز و بریحق وقیه قهرمان کارفرمای عدل وسیاست قی قوحمق
قیروان قافلهٔ مشهوره قیسوس بعلق قیصوم قوان جیجکی قیمولیا
بر نوع اق طپراقدر طباشیره بکزر اما حقیقتده طباشیر دکل بعضلر ایله
نقل ایلدیلر که اکی در لو طپراغک دیدربری آغ اولر بری قزل رقیا
شیردان وکیپه قبله معروف قبط مصر اهلی قبه بایوش هزارتو قردمان
کیک خراتی دیدکلری اوتدر قسمت بخش قشب سینه سهن قصاحیا درم
اولدرنی یرنه اولدرمک قصه افسانه و حکایت قطعه برقج بیت درکه

القاف المکسوره

القاف المفتوحه

قافیه سی ولسطلی ولیه قار اوجله ویتان اوین قندیل معروف
قیار زنجیره قیر زفت عوام دلنده قار لفظنك اماله سیدر لطیفه لر
بو یله تصحیح ایتدیلر آما ارباب لغت قره صقز دردیرلر یعنی زفت و کاز لر
تو تمغه دردر کاری اوتدر قیراط یعنی دانك بعضلر یر حکره دکر ددیلر
قیمت بها قیمتلو بهالو لطشلره دریر قیمه اتّ قیمه سی قیروان کن ماکی
آسمان و شرق و غرب و کوه قاف قبا قبه جق و بهوز یابالیه یعنی قبه
معروف کنیز قینه کسبه قراب لغه قوردیق الف قرطه تنکلی قفتان
ورقه کرکدن کلاه و قرنفل قرناس غایت بدخو قسط معروف
ادویه قراشه براسته در که آدمك توین اربرد قسطا برحکیمك اسمیدر
تو فانك او غلیدر بعلبکدن قوبدی مامون خلیفه زماننده کندو دلنده
و یونان دلنده ماهر یدی عالیدی قوسقن ایرکجه جده آتنك قویروغنه
کچر ترکیده دخی مستعلدر قطاس خوتاز که آتنك بوینه اصر قصب ذکرت
ایکی واول یلدزك اسمیدر که جدی برجیله فرقدان اورتاسنده در
و فلکك دوری آنکله و زرینه دریرلر ایدیرلر فلان قطب بنی فلان ای سیدیم
دیمکدر و رجال غیبدن اول کسیه درلر که عالمك تصرفی آنك الینده در
حق تعالی امریله قفل کلید قفه باغجیلر زنبیلی ققنس بر قوشك اسمیدر که
هندستانده مشکو جزیره سنده اولور ایدیرلر که بیك یشر و بورننك
اللی دلکی وار هر دلکندن قویروغنه یول وار دعری تمام اولیجق اودون ن
دوشرر یغوب کندوسی اول اودونلك اوزرینه چقوب آنکله بشلر بورننك هر بر
دلکندن بر درلو آواز چقه وقتك آن اول قدر صلکه بلنده بر اوت
حاصل اولور اودونی یقر اول اوتده کندو بله یانارکل اولور انك کلندن حق تعالی

بر

برانجلاین قوشی داخی یره در ققنوس وققنس مثله لطیفه فرماید
همچو ققنس بناله و افغان • سوختم خویش را در آتش عشق دیگر
اگر ماند هزاران سال ققنوس • بسوز دزار زار آخر بافسوس دیگر
همی نالم ز کستای دلفروز آزار • همی سوزم در آتش ققنس وار دیگر
بسوز و ناله ای شاه دلفروز • کنون چون ققنسم خویشتن سوزیوله
یمق یوالق قل هو الله ایی برنوع اتچه در که عربجه الخلاصیه دیرلر قمری
معروف قوشدر رقمع بر زحیله مشتی یعنی اولدر که دارجق اغزلو
برداغه یاغنی آنکله قویرلر قلّه کنه و ملخ یباده قنا خیروکس باشد
قنذر بر معروف جانور در اکثر صو ایچنده اولور قندس مثله قوچ
معروف ارکك قیون و مرد جاهل و نادان قور بزبان ازبک سرکوره
کوینده قوطیل ییتمش ایکی مثقال قول کاغنه معناسنه یعنی آغ قورده
و قوز قوردی و کوره ددکلری قرجغز که کیسی بیهلاك ایدر قولنج
مشهور مرضدر عربیدر رقوم نکلمن وایچی طلو تمش قهستان یعنی کهنستان
الکاف المفتوحه
ومابعدها الالف
یعنی طغلق وبیشه لك و اورمان کاب کاو عراقی و بعضی کب کابیج
حرجه برمق و برز بنلدر که اوك اوزتاسنده اصر لرتا کوکرجین و انکیك
اندره یوری چهره لو استعاره طریقیله هر قوشنك یواسنه کابلیج دیرلر
کابنه کوز جشم معناسنه کابوس اغر بصمق کابوك توقایر دلیجی بر که
قوللق دیرلر و مطلق قوشی یمر دلیجی بر کابیله ماون که انجنده اوتو
دوکرلر کات برشهر آدیدر کاتواره مثل کاتوره کاج جام آنکنی
وسته و لیت یعنی کاشکی معناسنه کاچال قاش و آت خانه کاچه بولچ
کاچیره عصفور بچی کاچره مثله کاچیك بالغ عقده سی کاچك برادر زاده

کابج گنشکو چاردق وتماشاگاه وتفرجگاه که باغده یاپلمش اوله
کافنیج تنکل کافول الاجه صغرجق که چکرکه صغرجغی درجرجان دلنجه
کارایش واکن کار کاف عجمیله ادات مبالغه در صیغه ماضینک آخرنه لاحق
اولور مبالغه فاعل معناسنه پرورد کار کبی رب معناسنه وآفریدگار
خلاق معناسنه وکاه اولرکه امر صیغه سی آخرنه لاحق اولور آمرزکار کبی
غفور وغفار معناسنه وآموزکار کبی کثیر التعلم وکثیر التعلیم معناسنه
کاراقول ارغادی ایشه یلتیجی کار آگاه مان جاسوس کاربان یولجی وقافله
کاروان مثله کاربان سرای کاربان قونجق اوکارتنه بوی اوتی کارجنگ خیار
کارد بچق کاردان عملدار وایش بلیجی کارود خرما اججی وبیان سنه
وصندی قرندسی کارچال قوش اوجاسی ونام سخت لست کاران
ایش سوریجی ووکیل کارزار صواش یری کارساز موافق وایش دوزنجی
کارفرمای ایش بیوریجی کارکزاد وکیل کاکژ بدورم وتولوس
کارنام ارنک کارو حرباد یدکلری قوش یمرده سی که آغولردندر
وخرما چجکی وکچی بال کارژول تراوغلنی کاریز اوغون قتاب معناسنه
یعنی یرآلتنده صوکدجک یر کارکرد ایش کورجی کارین اراق کاز
صندی که آنکله آلتون وکمش کسرلر ویز طغرلر وجغال معناسنه که
ترکجه کزدیرلر فارسیده کاز دیرلر وکزدخی دیرلر وانیلک ایچنده
قیون قیلی ویولجی قوز کاژ آخرنده زاء عجمیله شیل معناسنه
وشاشی دیرلر احول معناسنه کاذر بزآغزدجی کازه کوملک دستانه وصیادلر انجلدن چترلر وآلاجغه دخی دیرلر وبعضیلر سایبانندر
بجیلر
ددیلر ودخی شول انجدر که دزغه قرشو قورلر تا که آنی کورب اندن
اوركب

اوركب دوزاغه دوشه کازره تخم عصفور کاجره مثله کازیره بغرجی
وعصفور کاس طکوز خوک معناسنه ویعنی بیوک جام درکه کاشانیده
اولور ویعنی بردقرطبرقدن یاخود انجدن دوزرلر قوللغه صیغجق
مقدار اولور دولو ساغره دخی دیرلر وبیون بورن قوشنه دخی
دیرلر وقرقوشی کاسه لیس آکتی کمسه یعنی جنق یلایجی دیمکدر کاسه موی
طکوز قیلی که ترکجه فرچه دیرلر وقرد کودلکنک بلی وانلرکن یغی قلنه
دخی دیرلر کاسنی بر نوع ماردولدروکنیک چچکی وقضی کاسنی تلخ قره
توق دیدکلری اوتدر کاسوره تنوره اعتدال بولمغیچون صواوردقلری
بنرکه بارد یخ دخی دیرلر کاسه جنق کاسه درویشان عربجه قصعة المساکین
دیرلر برجنقدرکه برجانبی کوکدر حلقه سی واردر کاسه سفالین
چانق جنق کاسه بنر جنقجی کاسه کر مثله کاسه کباب معروف کبابدر کاسرود
برایرمق آدیدر کاش بمعنی لیت کاشکی مثله کاشک مثله کاشانه
حجره زمستان وشاه نشین وجای صحبت کاشخ دشمن نهانی کاشغر
نام اقلیمست کاشفته بمعنی آشفته کاشم براوتدر اکلیه ولاینده
منددیرلر کاشو قوسقی کاغ مکیدن یا حرص کاغذ معروف
اوستنه یزو یزرلر کاغنو آغ قوردی وکوه که قماش یرخراب
وهلاک ایدر کاغنه مثله کاغه جاهل کاف برقوامرد روانیم مصدر
ووصف ترکیبی ولاف معناسنه کافلو برقوشدر بعضیلر کوکللوکشیدر
دیو نقل اتدیلر وبعضنده کوکلک دوشمندر کافور معروف دارودر
هندستاندن کلور برانجدن تر شحی ایدر دیرلر اول که چیقرسوق
اولور کوکی زنک اولور ماء کافور دیرلر طونیجق برنجه درلو اولور اولا اتسی قیصوردر

سر بزیب یا خود خفته بریره منسوبدر ایچنده قزللغه مایل اولور بر درلو
داخی کافور باجی در رباجی دلو بر شهره منسوبدر غایتده آغ اولور
بعضلر دیدیلر که اول بونک اسمی رباح ایدی که اول بر پادشاهدر و بر درلو ربیعی
غلیظ قرار قا اولور و بر درلوسی دخی اغاجله قرشق اولور بونلر
مصاعد اولور باجی اولور کافور سیرم آغ بیر قلی فسلکن که عربجه اکه عبیر
دیرلر کاک مردم چشم و ماوراء النهر لغتنده مردم معناسنه در
یعنی ار دیمکدر و بکسماط و کیک معناسنه و خرد یعنی کوچکی مرد استاد
کاکا بمعنی مردم و بندهٔ هندی کاکل زلف مسلسل و براوت ادیدر
غایت اجیدر عربجه قلام دیرلر کاکنج بر نوع ایت ازی کاکته
مثله کاکیا اوربجک اوی کاکیان عصفور تخمی کال خام پشمش و صنوف
مجمع و کزلو کتمک و اسم مصدر و وصف ترکیبی امر در کالا قماش و الات
خانه از هر نوع کاله مثله و خریز خام و یمق بدر کی که اکثر لر و ذنیانا یده سی
کالاکوت هنده بر شهر آدیدر کالبد قالب معناسنه و کب معناسنه کالبد یا دانه
رنده لی پرورده و رچل کالفته آشفته کالک قاون و قربوز کی خام مبدر
و کوتسی درو کلک معناسنه بشمق کبی آیاغه کیرلر و احمق معناسنه کالم
ار کورمش عورت معیار جالیده اول عورت که اری اولبایره دخی
وارمش اوله کالنک سم تراکی کالوچ صرجه برمق کالوس ابله و بون
و احمق کالیا دولک کالیار مثلهٔ سایار که اغزدن آقر و توکرک
کالویه سرکشته و حیران کالهدان قماش قوبجق نسنه صندوق کبی
کالیوه ادیرتش و قرمش و بیق ساچلی و قورجق ساچلی کالیف
ییلمش ساج کالیو ابله و احمق و بون و یا مسقوه سر کذشت و کوکلو

وشول کمسنه در که کندویی دوزر قوشر کوزل کوستر کورنلر کوزل صنور
کالیوه مثل کالیو و احمق و بون کام کاف عجمیله خطوهٔ آدم معناسنه
و چکه و اغز اوستی یاننده طمق و کوارنده کام کاف عربیله مراد و حنک یعنی
یوقرو چکه ایچ جانبده و اول اغزدر که ارد نه دوشر قیویی قید قلری
وقتی بعضی نسخده کوارندهٔ طعام کاف عجمیله دوشمشدر کامران مراد
سورنجی و کندو مرادینجه اولنجی کامکار مرادین بشلیجی یعنی غالب مطلق
و قهار کامل تمام دیمکدر کامو بر نوع کرکدر کاوموش صو صغری
کامون راز یانه کامه هر نسنه کیم اکشی در و اکشی پرورده اولور مراد
معناسنه و بعضلر خانه در دیدیلر کامهٔ بوده نان نمک و شیر تازه و ابزار
با ادویه چل روز با آفتاب میکردانند و اورا کامه کویند کامیاب مراد
بولیجی کان معدن کان کاف عجمیله جماع معناسنه کانا ابله و بون
کاناز بر خوشه کان گاه کرد کلک کردک خانه معناسنه کانور
غله سپیدی کانون دمردن بقردن دوزلمش اوجاق و کوملر وجاقی
و آیک قولی و اعراآدم کانون اول الک قش آیی کانون ثانی اورته قش آیی
کانی قوجمغه قابل و مستعمل عورت کاو کاف عجمیله صغر ثور معناسنه
کاو کاف عربیله نحت اتمک صیغهٔ امر و وصف ترکیبی درو بها در معناسنه
و نحتشم و مصدر معناسنه دخی استعمال اولنور نحبوب العارفین ده الف ایله
واقع اولمشدر یعنی کو کاواک مجوف و چوقر قوز کاواره بشک مثل
کهواره کاوآهن صبان دمری کاوبان صغر نججی و آهنک کاوچشم اوکوز
کوزی چچکی کاودم بر نوع بوریدر کاودشتی صغر کیک کاووش سند
صنجق ظرف کاورس داری که حبوبات ندر کاورنک قربیونک اوکوزی

وكرز معناسنه كاوس نمرود كاوزبان صغردلی دیركاری اوتدر
كاوزان مثله كاوشنك اوكنده كاومیش صو صغری كاوبجشین
خیار كاوین كابین كاه صمان وكاستن لفظندن صیغۀ امر ووصف
تركیبیده واسم مصدر گاه كاف عجمیله وقت و زمان معناسنه و تخت و مسند
وقیو بجیلر بوشنی وكوبكو معناسنه یعنی داماد واسم مكان معناسنه
تخت گاه كبی حاصل كلام هم اسم زمان هم اسم مكان معناسنه استعمال
اولنور وجاه ومنصب معناسنه واگك جتوری كاه بن اگز واگیز بدی كاه ربا
مشهور ومعروف صمان قپیجی براغجك یسی دردیرلر عربجه اول اغجه
حوزه دیرلر حاء مهمله ایله دگزه تعیین یرلرده دگره دوشر دگز
صوییی دوكه دوكه قتی لنور طاش كبی اولر كاه ربا اوكاه ربای مثله
كاهش اسم مصدردر اكسلش و اكسلمك معناسنه دخی كلور یعنی مصدر
معناسنه وبر مرضدر كه كشی اكسلدركاهدان صمانلق كاه دیزه شول توزدر كه
ییل آدمكوزینه گتوردر كاه كشان صمان اوغروسی دكلری یلزدر كه
حاجیلر یولی دیرلر وایدرلر انده یلدزلر چوقلغندن شویله آق گورنر
كاه كاه وقت وقت دیمكدر كاه كل صوابالچغی كاهكیر جامش طوار
كاهل سست كاهو مارول وصلی كاهواده بشك كاینه كوز چیشم
معناسنه كب لاف ورمق واوزدكاییجیانی كبا عود اغجی و سپرنزی
كباب معروف كبابه مشهور دارودر كبتان یعنی قپان كبت بال
اروسی كبج بوغزی نشمش طوار وكچوجك اشك و احمق و معجوبه بهره
معناسنه كبد لهم وتوتقال كبر كاف عجمیله و سكون بایله اوده طنیان
كافر كه عربجه مجوسی دیرلر ومطلق كافره دخی دیرلر وچقال معناسنه وگبر

الباء

معناسنه

معناسنه كه براوتدر ترشی ایدرلر كبر كاف عربیله براوت آدیدر تركجه كبره
دیرلر كبز بیوك عظیم وسمز معناسنه كبست زهر و قرغندولكی كبستو مثله
كبسته مثله كبش قوچ یعنی قوینك ارككی تركیده دخی مستعملدر كبك
گلكك دیدكلری قوشدر كبك دری گلكگ غایت كوزلی ونادان ومارول
كبو نادان ومارول كبوتر گوكرجین كبوتر باربریده مكتوب الترن
گوكرجین كبوتر بنا گوكجه گوگرجین كبود گوك رنك كبودر برنوع بوجكدر
صوده اولرانی بالق یرو برنوعی اوردك كبوده سورقون آغجی
وشمشیر اغجی كبوس اكری واعرج كبوك مثله كبوك جای مرغ خانكی
گوك برقوشدر كه كندو جنسندن ارككی اولمز غیری قوشدن یاوری یرد
كبوله كابلۀ هندی كبه مجمه كبی میمون كبینا اق حلوا و بشمینه حلوا
كنبوره كعنی گودتند وحدت وخشم غلبه سندن كبودبام قالكدو قلی
كبود كبودكی قتی گوك كبیسه كسوردن جمع اولمش ییل آخرنده ارتر
دقلری گونلره دیرلر كبیكج براوتدر صرو چچكلی ولوردو گون چچكی
دیرلر كبیله مثلا و تخت پادشاه كتاره حربۀ هند لغتیدر كتان معروف
دنسه دركه اكردرلر ایلك ایدوب بز طقورلر كتب میخ آری معناسنه
كنج كشك باشد كتران قطران كتره بتره پاره پاره و یرتلمش و بردگنك
صمغیدر كه اول دكنی دوه غایت سور یرلطاغلرده بشنده اولر تركجه
گون دیرلر و بركسه دركه نی معنی سوز سویلیه كتره بتره سویلیدی
دیرلر و كلبتره دخی دیرلر كتك طاغ ارگی كتمتو محقق كه دغزجه
دخی دیرلر كتور تخیل قوتیق بیوك سید كج كرنج واول قلابه
دیرلر كه آتو كله بوزجیلر بوزجكرلر و اكری معناسنه و بهره معناسنه

التاء

الجیم

ومعجب واحمق کجک چنگال کبی بیلن باشنه اوررلر ماتیغی دادازنی ضبط ایلمش مستنش
از قوس قزح کجک بدستش کجابه محفه کجاوه مثله کجری هند طوغا ملرندندر
کتعال روسبی پاره یعنی زن پاره وقحبه وجماش کمی دیمیه لرکه رند
پیشه اوله یعنی ایش کوچ اشلیوب بطال اولوب یوریه کتعالی مثله
کتوم معروف کتوه واتکمه یعنی التزه جی ظرفی کجیر کرجی کجک
مثله کجله سقسغان کجول رقص ایدرکن کوشکن اوینتمق وتسوکه
اوینی یعنی چور چوب اوینی کجوه بجم ویلوه قوشی کجه قناره میخی
کجین اوتکه اوینی کجخ سبزکاونی وقره بویه کخشه از شته کرفانه
معناسنه در پهلوی لغتنده کدخدا خداوند خانه وصاحب خانه معناسنه
قال العلامه فی شرح القانون کد بالکسر بالپهلوی معناه البیت
وخدا معناه الرب وکدخدا معناه رب البیت فی قد یستعملونه بمعنی
المدبر فی الامور والدخانیه معرب منه کدا یوخسول وفقیر ودلنجی
کدای دلنجی وخانه زیرین وچارداق کداباد چاردق التنده غی او
کدبانو اولو خاتون مردم زاده ومحترمه چوق کابنلو اوله وهراوده
کدخدا اولن عورت واول درکه نقاشلر انکله نقش پرداخت ایدب
ارایش ایدرلر کذلک بعربی منسوب باشدوان آهنی باشدکه نقاشان
نقش را بر و پرداخت کنند کدک شیردان کاف عجمیله وفتح داللهوسکون
کاف عربیله درکرو قبق کده اسم مکاندر میکده کبی وخانه زیرین
ودلجکه بوغزده اولور شیشه کبی صرقه کاه اولور هلاک ایدرو کام معناسنه
مراد درو ایجک اوجنه دخی درلر ومعنا حک دندانه سنه دخی درلر وکلیدک
دندانه لرنه دیرلر کدیور اکنجی برزکر معناسنه وکدخلای خانه یعنی خاتون

الدال

وروزکار

الراء

مطلب اگر وگر

وروزکار معناسنه کدیه کدایی معناسنه یعنی دلنجیلک کسر کاف
عربیله وتشدید ایله مراد معناسنه وتوان وطاقت وفر معناسنه کر
بالتخفیف وبالوزنی صاغر کر بالکاف الفارسی اویوز واداة شرطدر
واولنه برهمزه کتوررب اکر دخی دیرلر واداة فاعاعلدر کوزه کر واهنگر
وکفشکر کبی اصلده اکر لفظندن تخفیف اولنمشدر کرا ایکو کرا بتشدید
الراء وتخفیفه حجام وفصاد کراکر حجامت ایدیجی وقان الیجی کراغه
قرغه کرانجه دیمکله معروفدر کراک چلوق قوشی ویونرقوشی کران قراک
یعنی کنار کرانه مثله کراویا برمشهور داروردر کرایه ارکلارکی قوشی
وبیون بوران قوشی کرباس یشل کلر کرباسو مثله کرباسه مثله کرپشو
یلان کبی برجانوردر قصه جق ایقلری واردر تیز یوررکرباسو دخی دیرلر
وکرتنکه کربیشه مثله کرتک توقمق کرتنیه اربجک اوی لغت شیرازدر کرجغو
بیقوشی جنسندندر کرچغو یلوه کرخی مشهور شهر آدیدر مشایخدن
براولو یعنی که نسبتی بدروب معروف کرخی دیرلر وبرمملکت آدیدر وماوا
معناسنه وکشک وبرزیتلو یردر کرد کاف عجمیله توز غبار معناسنه
کردان کاف عجمیله وبخی دوز معناسنه کردانه حلقه کردنه سی کردزشته
پشته اولن یرو صحرا وطاع اتکی ودره کوه باشد کردکار یلدز قلنوب
الدایجی کستنی کردن بوین کردنا کباب دمری واو غلنجقلر جقرغی که یورمکه
اوکرنمک ایچون ایدرلر وساز التنک برنه دیرلر وپرلغونه وبراوینه ر
کردنای زانو دیز ابنی کردن بند بغمق قلاده معناسنه کرده بزن کردون
فلک وعربه وجقرق کردیده پلک کوز قپغنک دوری کرزمان اسمان ویر
خصوصیله عرشک اسمیدر شعرا قتنده وپارسایان دیمکدر کرزن تاج مرصع

درکه

عجم پادشاهلری تختی وزرینه آصه قورلر التون زنجیر ایله بروجهله که
اوزاقدن کورن پادشاهک باشنده صنور زیرا جواهر وآلتونه
چوقلقدن باش متحمل اولمز وقلبق معناسنه کلور کرزه بیوک چاق
کرزه اصرغن جانور ویلان صغیر رقوتده وجثه‌ده ماردر کرزه‌شیر
شرزه دیرلر یعنی غایت اصرجی یلان وخشمناک ودرنده ارسلان
کربست کروزاوتی کرستون قفتان کرسیم زعفران کرش اولقلر درکه
طاغدن انزدوشر کرشمه ناز وشیوه وقنش کرف زفت وقیحلر
کمشاوردقلری صویه دیرلر کرفس کروزاوتی کرک کرکدن وبر
قوشدرکه فیلی کتورمش وقرتل معناسنه دخی کلور کرک فتح کافله
وسکون رایله کرکدن دیدکلری جانوردر هندوستان جزیره‌لرنده
اولورسنده بر بوینوزلو اولوردیرلرکه بیلی بوینوزنه اوررکتورر
پیلک یاغنی اریر کوزلرنه اینر بوررده کوراولور وآیدرلرکه بر بیوک
قوشدر اولر اکسنی بله کتوررب ابیاورلرنه التر العهدة علی الراوی
وچقال معناسنه دخی کلور کرکون مثله کرکش کارکر لفظندن تخفیف
اولنمشدر حق تعالینک اسماسندندر کرکاو اوبوز کرکین مثله کرکس
معروف بر قوشدر بیک ییل دیرلر کرکم زعفران وبرداروددروقوس
قزح کرکمان قره یوجه کرکین ایوزلو کسه کرم کاف عربیله احمر جمعی کرم
بالفتحتین معروف ایلیک اتمک کرم بالکاف الفارسی استی حار معناسنه
کرمابه حمام کرماوه مثله کرمابه‌دان حماجی کرماهی یاین بالق کرم خیز
چست وچابک کرم دار قردبغزی دیدکلری آنجق یمیشدر کرمش
قزغنلق کرمند اوتجی یعنی عجله ایدیجی کرمه بر بچق دانکی یا ایکی دانک

وارکن بیتشن یمش واسی اتمک وآغ اتمک کرمسیر هواسی غایتده اسی یر کرموش
بر نوع سیچاندر کرنا اشک منتری کرنای مثله وبوری کرنب کلم کرنجو
اغز بصمق کرنک لشکر جمع اولدوغی یره دیرلر تکیجه درنکدر کرو
کرو دشتی قودق کرواده بنیاد کروته بر نوع دکندر دوه یر
کروز عشرت کردکر خدای تعالی مثل کرکر کروه کات هندی
دددکلری دارودر کرویه یانغ قاوتی کره یاسی وکف کره تار
عنکبوت وبعضی دولت واصول کره‌تن بعضلر بچک دیدیلر کره دان
چیلک کره‌نای بوری وزرنا کزی اویوزلق کری صوغلق کری کر
قتی صغر کریار بواشی چنسندر کریب مثل کری کریشی کلر کز
اکری کز کاف عجمیله وزاء عربیله رشوه وچتل واوق یای کزی وکزیدن
الزاء
لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبی در کزار حوصله مرغ کز تلخ
یعنی آجی واحول وخوهل کز کاف عجمیله وزاء عجمیله صغر وکنکل ابریشمی
قز لفظندن تعجیم اولنمشدر کزابه مخفه ومهار که آتر یوکلدوب
ایچنه آدم کیر او تور در کژ ازا داوده دوغمش قول وقراواش
کزاغند یورغن وچقال وصواش معناسنه کزاکند مثله کزانکبین
بعره بالی بعضلر آجی بال دیمشلر کزوه مخفه یعنی کزابه کزای کزیدن لفظندن
وصف ترکیبیدر کزباد بواش جنسندندر کزبی بعره بالی وبر نوع
اوتدر استخوان جنسندندر کربا معناسنه وصولو بال کزدم عقرب
کزد هوج کزد دشتی یبان هوجی کزدنه کیل خره سی کزدنک
اقدر که قزللغه مایل اوله کزغ اشق دددکلری دارودر کزف
قطران بعضلر ایدرلر کمشد رشیاه ویونمش اولدرستر کزریست

رخ دوستان تو باد اسپید ٭ دل دشمنان تو باد اکرف ٭ دبیر
کزلک صویه بچق وقلمتراش معناسنده دخی کلور چابی تا قلم را بخشیت دست
نتراشد بکزلک تدبیر ٭ نرود بر مراد دل قلمش ٭ خوش نباشد بجسم کس قمش ٭
تا نکزلک ز صنعت سکاک ٭ شود از کندی درشتی پاک ٭ کی قلم را توان تراشیدن ٭
روی دفتر بان خراشیدن ٭ کزم حوضلر وصولر کنارنده بتن سبزه یه
دیرلر کژم قرامق یمشی کزماذل یلغون آغجی کزمارو مثله کژن
کر باسودن بر نوع در کزن تاج مرصع کزنبو بصره بالی کزنکو
مثله کزنه اصر غن اوتی وکوجکن قوشی کزنه قیاقولغجی کزند
قوغی قوشی کزوان براو تدر ترنج قانی کبی قوقر کزونی یاردوکه
دام ارسنجی رود باغلریکسی کزونی قمش او کژه سرکه ده چقر
بردر لوکاشدر بعضلر بره انواعندن در کزین فروش قزار
کس بکسه کست سست وکلم کست چرکین وقبیح و بر کوهر درکه
رنکی کوکرر قرزیله مایل در کسنی کاسنی لفظندن تخفیف اولنمشدر
کسنی تلخ قره قوق اوتی وکینک کسی برکمسه کش کاف عجمیله
نازک وناز وشیوه وشادمان وکوزل کش کاف عربیله قولتق
وپهلو وکشیدن لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبی کشاکش جکشش
کشاورز اکنجی کشان چکلور کشت زشت وشوروابلک کبی
براوتدر بر بنه طولشر کشتی کمی سفینه معناسنه کشتیبان کمیجی کشتیکا
کمی لک وکمی یری کشتی گر کمی دوزجی کشتی پهلوی دلنده زنار کشتن دوی
لقوه زحمتی کشنیج بر نوع اواق منتر در و بر نوع اوقدر کشنجال
کرینلرک باشی که نی غختر تدر عربجه دیوسدر کشداک ایسن یاسی وکیر

السین

الشین

کشش

کشش چکاش وچکلمک کشف قبلو بغه وتیتق بردق کسک کیش که
بغدیدن ایدرلر وجلا اهلک بزدوقرکن بزی کردکلری اغجدر جنبر دیرلر وسقنان
کشکاب ارپه صویی و بر اصل شربتدر کشنیر براکتدر که بای چکمکه هوس
ایدن مکسه لر آغز طاشلری زنجیرلره بر کوررلر دخی بر محکم اغجک دلکندن یاچالنده
کچورب چکرلر ادمان ایدرلر کشکک معروف آشدر کشکین اربه وبغله
ومرجمک و داریدن اولمش اتمکدر کشکینه مثلهو پشمش بغدای درکه کونشده
قورلر اکثر کشمجهان یعنی چوق وباش قلیج وقلغه دیرلر وبر لیغدرکه خرما
چوبندن اورلمش ولکه جلا اهلی استعمال ایدر کشته بر چق کشنی مثله کشه
کرو طوار بلنه چکدکلری ایب وقعلاک ویوکی اوزرنه چکدکلری جنبر قولاکی
واوزادیه چکلمش چزی وخط کشی قولاک کبی یعنی ارلمش ایب کشیده سو
یگ کرکی یوزی کرکی غیری نسنه کعه خرزدو معناسنه کواب شوم
ومبارک کعبه بیت الله کعف عربجه ال ایاسی فارسیده کبک معناسنه
کفا محنت وشدت که مبتشور کعنت جتلمق وصیغه ماضی در و مصدر
مقامنده دخی استعمال اولنور کفتا مثله کفتار سرتلان دد کلری جانور
برنجیلدر عربجه ضبع درلر کفتر خراسان لغتنده کبوتر معناسنه در
کفجالیز کفکیر معناسنه کفجلز مثله ولایت بالغی ویربوسغی کفجلیزک
مثله کفجه بمعنی کبچه وقشق کفسک کیک کفش بشمق کفشیر لهیم
وقلای وقورشون قرشق که انرن کلندر دوزرلر کفلوک اسکی برک
کفکیر معروف نسنه در آشنو کعنه انوکله اورلر کفل میان دوسرون
کفلیز کچه کفن اولیصر دقلری بزه دیرلر عربیدر کف کسمکه خزمه
صوکیدر ومطلق نبات تک یعنی وقوز کفید چتلمش کفیده مثله

مع

الفاء

گل معروف علتدرکه بشنده قیل بتمز اول علتك معلولنه دخی دیرلر کلاب
مثل کلاب کلابسنك صپان طاشی کلات شهردن طشره اولره دیرلر
وبلك اوزرنده اولن قلعه‌کرك معمور اولسون کرك خراب ولشو وطاغ باشنه
دیرلر او طاغ باشنده یول وبازار کویه دخی دیرلر کلاته مثله واوجق معناسنه
وخانهٔ میغوش کلاجود صغرق قوبجق وطایو صغرعی صجتبره ایچلن طلو
معناسنه کلازه سقسغان وگزجینم کلاسنك صپان کلاش کف وبس
کلاشکره مثله کلاغ قوزغون کلاغ بیشه الاقرغه کلاغ سیاه زاغ
یعنی قوزغون کلافه بمعنی کلابه یعنی کلوه کلال دبه اسم عامدرکرك
آدمك اولسون کرك طاغك اولسون شاملدر کلان قبا وبیوك کلاوه
کلوه بعضلر التنه دیرلر بعضلر اوستنه صارلن ایلکه دیرلر کلانتر
بیوکرك کلبتان دیش چقرجق قسبیج کلبتره بهرزه سوز کلاوه ایلك
یومغی وایلك صارجی کلتوجه قجقلمق کلته اوردن قلان جانور
وبهر جبدن بیزار اولمش ومعیار جالیده قویروغی کسك اشك در
واول جانوره دیرلرکه چوق یشامش واشدن کوجدن قالمش اوله
کلته چوب بر قرشلی وزونی دخی زیاده اجغدر کلج شکن معناسنه
کلچه سقسغان کلخ وشق دید کلری بیس که طبیبلر قتنده معروفدر
کلنج کودده وایقده اولن کیروپاس کلخجه غلغله ودرد وغدغه
معناسنه قجقلمقدر کلفه جغدکه یوزده اولن بسس در کلفت
قوش برنی کلفشنك بوزکه اولق ایچنده صوم طوکه کلفشنك مثله
کلفشنك مثله کلك احول کلك مثله کلم لاهنه که عوام دلنده
مشهور آدم باشی کبی اولر بیوپیر قلری وار در بر بری اوزرنه دولنور

کلوه کلاوه
ایلکه صار
واول صار
ایلکه دخی دیرلر
کلابه مثله

دیر

کلنده مثله ... امر ... دیرلر ... ایلکه ...

کلنده اوپلك کلنك چپا کلو بغز کلوفروآمدگی نازله زحمتی کلوته
تودرنرکب کلوج تنوردن کلدوشن اتمك وکیروپاس معناسنه
کلوشه زخم کلوند بریردن بریره کشیلك کوندردکلری چیزکبی
وغیری نسنه بعضلر کلوبند دیرلر کلونده الجزو اوزون خیار درنجق
ارشون مقدار کلوکیر گگره وبغز دوبجی کله باش وسوری
نسنه دیرلر اویغون معناسنه کلیده طاغلمش پریشان معناسنه
کلیسا کلیسه یعنی کافرلرك معبدی وزنج معناسنه کلیسیا مثله
کلیك احوال کم اکسك وادنی وعزیز ومحترم کما منتر سمارو غ
معناسنه وماروك کماس یتق بردق کماشیر بر نوع ضمغ در
سندن کلور کمان یای وقوس برجی کمان آسمان قوس قزح کمان رستم
مثله کمال تمام ملق کمانجه اقلق کماندار قربان که بلکدر یای قوبجق
ظرفدر کمان سام قوس قزح کمان نیام مثله کمان گروهه کمانگره که آنوکله
فندق کبی طاش یولوق اترلر کمان مهره مثله کمان گهره مثله کمانه
مثقب یایی مع اقلق وکاریز ویر قارجی معدنی واوغون یعنی کاریزکم
ایچنده صواقر کمتر اکسك لك کمترین اکسك حاللو کمسه کمترینه مثله
کمر قوشق وکبری که کارکیر اوله وطاغدن یونلمش قیا کمرا طوار
آغلی وچارداق کمرساز قوشاقجی وتوقه که یابجه وکمره طقرلکست
جست معناسنه که برطاشدر کملی تنوره که درویشلر دوتنورلر کمند
معروف نسنه درکه یا آدم یا طوار طوتر یعنی اوجی الحلقه ایپ در اترلر
وار راول الملك بونینه کیجه چکلر کتوررلر کمی اکسكلك وبسو ونیا نان
بر نسنه درکه عزیجه کماه درلر کمین بسو کمینگاه بسویری کمین گه

کمیز اکسکلی کناج دانشق کناد قراکو حالت وصلتن
کنایتدر کناده مثله کناکیر چنبر کنارنک کریهٔ پنهانی و حاکم مملکت
و مرزبان معناسنه و باجدار و عسس کناز اتک و صلتم جوبی و
قراک کنام شبکاه شیران و دکان یعنی ارسلانلر و سایر یرتجی جانور
لرک یتقلری کنج باداورد علم موسیقی پرده لرندن بر پرده در و بر دفینه درکه
زحمتسز اله کلدی و اول خزینه درکه اسکندرک النه کیردی عم سره باشد
کناغ تار ابریشم کنان خیمهٔ کرد کنب کندر اوتی کنج دیمک
و خرطوم و ایاغک کیجی برماغی که کسلمش اوله کنج خزینه کنجور مثله و خزینه دار
کنجه نام شهریست در عجم و هکبه حرجین معناسنه و چکالنک التی
یاشنده اشک معناسنه در کنجینه خزینه کند کاف عجمیله مردار قوقی
و اول قوقن نسنه دیرلر یعنی عارضه و معروضه اطلاق اولنور کندا مثله
و فیلسوف و دانا کنداب یوسن بغلمش صو که اچلمز کنداموی مردار
توک که انا سندن بله دوغمش اوله کندانه کندنه اوتی کندخانه بیق
و کیجی کسید کندلاش بیدین پرده و بیدین دکلری اوتدر کندم
بغدای کندم دراز افکل یعنی صابلی و زون بغدای کندمک طلق که فوجه
اولر کندم کون بغدای کلی کندمه بغدایق و سکل که آدمک کوده سنده
اولر طبیلر شولول دیرلر کندومه مثله کندنا کندنه اوتی کندو بال
قوانی و چیا کندور صوانمش بیوک غله سبدی کندوری مثله و ازار درکه
سفره از زنده قورلر و کندرک دد کلری بیوک سفره در کندوله غله سبدی
کندواله قودار یعنی پرابزار کنداور مرد دلیر سپاهی کندروش
زمینی دشوار در و سنکلاخ و پشته و بسته باشد که در و راه پیدا نباشد

کندوخانه

27

کندوخانه بیق و کیجی کسید کنده کاف عربیله خندق و قومیش و صوبنری
کنده کاف عجمیله قری و قوجه ویره مز معناسنه استعمال اولنور مجازا
کنده موی مردار توی کنده روی بیشکیر کنده کر آغاج الاجی کندوش
بمعنی کندروش یعنی داشلی دشوار یول کنز نونک سکونیله و فتحیله
لغتدر و صلغم جوبی کانار لفظندن تخفیف اولنمشدر کنزا خود رو دیرلر
براوتدر و عالم و فیلسوف معناسنه در و الفک ماقبلی دال و ذال روایت
اولندی اصح بودر که زاددر کنشتو چغان و میوهٔ نارسیده کنعال
اوغورلین آوین و دوستن کوزه دن جماش معناسنه و اوین کوزه
دب بوبلیق دیرلر کنعالک کر روسپی معناسنه نقل اولندی کنعاد مثله
و بیان کسبجی کنعان نام شهریست کنک کاف عربیله و نونک سکونیله ترکستانده
بر بیوک بتخانه آدیدر و اول اقلیمده بر شهرک اسمیدر و بر جزیره نک آدیدر
و برار ماغک ادیدر دیو روایت اولندی و بر خزینه نک آدیدر و بهار
اونه دیرلر کوزبشت جنکدر سوخت ضحاکک مارینک آدیدر که شمدی
بیت المقدس دردرلر کنکاب بر نوع شربت و آربه صویی کنکاج
طانشق و مشورت کنکر بر مشهور اوتدر ترکیده دخی کنکر دیرلر قابن
صویرلر کنکروان جودار دیدکلری جو باتردر بغدای کبی کنک ژد
کنکر صقزی کنک زده مثله کنند چپا و چتال بیل کننده بر بچاقدر که
آنوکله نسنه قوپررلر و قزلر کنو کندر معناسنه کنودان کنور تخمی کنود
مثله و شهدانه کنور و صوانمش بیوک غله سبدی کنوش سرو آغجی کنیز
قراواش کنیزک مثله بیت بروی کنیزی زجان دوست کشت
که ناکاه روزی بر و بر گذشت کنیسه جهودلر کلیساسی کو کاف عربیله

بهادر معناسنه کا ولفظندن تخفیف اولنمشدر و بزرک و محتشم و طاقت
بیت اکرچه کوی سرو بالا بود ٭ جوان کند پیر کانرا بود دیکر
در کوی ترس از تو پنهان شده ٭ هرکجا صعد ریست بر دل و کو کو کاف
عجمیله چغربیه کو اتش اوجق که آنده او دینار کواجو صلنجق کواچه
مثله کوج دزد بیاده کوتلان ارا آدملر ایت اکردکی ایکی و بعضلر
قصاب بغرغی دیرکه اوستنده ات کسرلر کوچه ایلک کوخکنغره اوزم
صلقمنک بر براغی کرکه چنکل دیرلر کودن معروف یعنی عقلی اکسک و اسب
پالانی و مرغ قوی کبود درنکست که درکشت باشد و در اب نیز باشد
کور مجوسی و مطلقا کافر در کوز قوز کودهر قویرقلی یلدز کوزد
طکوزلان قوردی کوزن صغن کیک و دلبند برکی کوزکانی سختیان
کوزمتر فلک قمر ممثلندن عبارتدر تعریب ایدوب جوزهر درلر
لوزینه قوزلی حلوا کوست کاف عربیله حنظل و ایت خیاری
کوستو مثله کبتو مثله زیرا اوله بار آرسنده تبادل و تواخی
واردر کوست کاف عجمیله یان باشی اسیب معناسنه کوکبه طنطنه
و خدم و حشم کون نادان و اسب کاهل که ایراو رمغه قایل اولمیه
و دریسی قالک کور که دیرلر کولان حضض د دکلری عصادرکه
طبیلر قتنده معروفدر کوبنجی عزیز و هو الشریف العظیم القدر المکانه
کوم صولرکنارنده اولان سبزه کونده اون چوالی کوهر دور درکه
تعریب ایدوب جوهر دیرلر سنه درکه کندو ذاتیله قایم
اوله غیریله قایم اولمیه عرضک مقابلیدر کوهرتاب الجزتر لکی
عورتلر کیرلر التنده کیدکی قعقانک یکی کورنور و بر مقنعه دیرلوکه

انده

انده التونله علم اوله کوهرتا مثله کوهری اسب کریم و نیک
کوبر زمین شوره و چغریر و خدمتکار معناسنه کویز روزکار
و الجک و شنک کویش یابق کویشت قیون و دوه یمن یدکدن
صکره تکرار کوشدوکی درکه کره صمان تبن معناسنه کاف عربیله — الهاء
و هاء اصلیله کاه لفظندن تخفیف اولنمشدر که کاف فارسیله
و هاء اصلیله وقت معناسنه و تخت معناسنه و قیو بجیلر بوته سی
وادات اسم زمان وادات اسم مکان کاه لفظندن تخفیف اولنمشدر
کهبد اولو کشی و اولکشیدر که سلطان مالن جمع ایدر کهبد
صرچه بدمق کهیله ابله و نادان کهاج اکشی بیشی و بر بیدم د دکلری
یمشدر کهربا بر طاش کبی نسنه درکه صمان قبرانجغی سی درد کره
دوشرد کزدوکه دوکه محکم طاش کبی اولور بیانی یوقرده بحثندر
کهکل صمانلی صوالجغی کهله سکه سزاقچه کهند دهقان کهواره
بشک کهیان آیوکلی د دکلری اوت طبیبلر قتنده فاوانیا و عود الصلیب
دیمکله معروفدر کهبنار خانه باشد کهریز کاریز باشد کهکشان
مجره آسمان یعنی صمان اوغروسی د دکلری یلدزلردرکه کوکده
براق بلود پاره سی کبی کورنزایدرلرکه یلدز چوقلغندن شویله
کورنور بیت جناب یار کهت راز ازدحام ملوک ٭ زمانه خواست که نیست — کنبد بکاه کشان
دیکر کهکشان کرد لشکر کرفت ٭ ستاره بماند ازو درکرفت
کی اولو سلطان یعنی اولو بک بیت شاه انام شیخ ابو اسحاق ٭ — الیاء
ای کلاه تو رشک افسر کی ٭ واین نام در بلندی وقدر از کیوان کرفته — اند
کی لفظ عربیدر آخر الدواء الکی فارسیده دخی شایع اولمشدر و قچان

الكاف المكسورة

ونه وقت معناسنه یعنی وقتدن سؤالدر وبعضی شولرده وزن
ضرورتندن اوتری که برنده کلور کیا ایش وکوچ وعناصر اربعه
معناسنه ودشمندن مملکتی قورتجی پادشاه دیمکدر مرزبان معناسنه
کیان جمعیدر وعجم پادشاهلرنه کیقباددن فیلقوسه وارنجه کیان
دیرلر وعرب خیمه سنه دیرلر وطبایع اربعیه دیرلر وبعضیلر ایتدی که علم
طبیعی استاددن اول اشیدر حکیمک اسمیدر کیانا مثله کبیدن مارول
ونادان معناسنه کیج احمق که کندویی اوکب مدح ایدر کیخور
خزینه کیلج صوکورلر ومرسی کیکبیج مثله کیک بره که آدمه
وحیوانه اوشیر براغیدر وکوز بیکنه دیرلر کیکواشه بره اوتی
کیکاوس براولو پادشاهک اسمیدر کیوان زحل یلدزی وفلک
زحله دخی دیرلر ونام شخص کیغ عوض وبدل کف اوج کیوس
اکری واکری آغاج کیها کیهان معناسنه کیمخت صغری کیوذر مرغ انجی
یعنی اوردک کیومرث بعضیلر قولنجه آدم پیغمبردر اما ارباب
تواریخ اتفاقیله اول پادشهدر که پادشهلغی اول جهانده اول
اتدی ومغان ایدرلر که اول آدم پیغمبردر کیها مثل کیاه کیهال
یوجه کیهان مثله وجهان دیمکدر وپادشاهان باشد واکنجی کیهیج بریدم یمشی
کیهیج مثله کبا سیرتی وعود آغاجی که بخور ایدرلر عرب لغتدر
اوکی معناده الف مقصوره در وصکرکی معناده الف ممدوده در
بر لغت فارسیده استعمال اولندوغی عاریتدر کب لاف کب
معناسنه واندرون کوزح آورد کی ایج یانی واغزک چوره یانی
کبج آیرو آیرو دیمکدر کبه یومق کبر عجب عُجُب عربیدر کبیج صوکرده سی

کشب

کشب سرکشته وهوس رفته کتابه برنوع نقشک اسمیدر دیوارلره
وغیری یرلره نقش ایدرلر کپت مشک ملحی حش باب شعر سرشت
کاخ اقبال راکت به نوشت • صدره ازجای رفت کاخ وسرای
مانده جاوذان کتابه بجای کت ترا معناسنه کتف یغرن کج
دیمک کرا کیمه دیمکدر وکرایه دیرلر ومزد واجرت معناسنه کراشیده
حیران وآشفته کراز رفتار باشد کراش مکاری کرام حرمت
وعزت کرای حرمتلو واولو کسنه وقیمتلو اولن کسه کران اغربها لونسنه
کرانمایه آغربهالو واولو اصللو وکوش کران دیرلر صغر معناسنه
کرای کراییدن لفظندن وصف ترکیبیدر روا مدرمیل معناسنه
واکسمک معناسنه کرا بد یعنی کاهد بیت بدست معدلت انصاف عدلت
تن ظلم وستم رامیکراید کراینده میل اتمک کرباس قفتانلق بز کرباسو
کلر کربو مثله بزبان کرمانیان کربه کرده کرته بندق اوتی
کرج برپاره شنه که کسرلردم کبی قواره کبی کرچه لقا کرد دکری
وجمع اولمق ودایره وچوره کرداب چوک که دکزده اولور صو
بورلور دونر اکا اوغرایجق کمی بیرق چقمز واکرک معناسنه کردار
صنعت کرداکرد جب چوره کردانه اوغلنجغلر چوغی کردباد
قصرغه کردبال مثله کردبالش دکری یصدق کردبالیز مثله کردکار دیر اغز شغی بیاغ
خدای تعالی کردکان قوز کردنا دیر اغز شغی وهرشنه که اکا بکز وار اسه
کردوی چتنک قوز کرده معروف یغفه جق اتمکدر کرده بد دولکر
لرکا آلتید کرده برون دخی دیرلر کرزمان عرشدر وآسماندر دیرلر
کرسنه برجق کرشمه ناز وشیوه کافک فتحه سیله دخی جایزدر

فتحه بانده یحمشدر اما فتحه اصح در کرفت کناه وجرم درانو کله
کیشی قزلر صوچلر و مصدر معناسنه دخی استعمال اولنور کرفتار
دوتسق کرم کاف عربیله قردجغز کرمان جمع کرم در و بر مملکت
اسمیدر کرم گو گگل قردی کربج بُرشق و یغه قواره سی و
غضبناک دیمکدر کرو اوج که اکی کشی و جشرلر دو تو معناسنه
کروکان مثل گرو گرو قویجی کروند اغزده جیقن اوجق و درکی
کرویده مؤمن انایجی دیمکدر یعنی اعتقاد ایدیجی کره بند و دوم
و أر بجک آنحی کری دوم کربان اغلغن و فدا و قربان معناسنه
کرباس آستانه و دیوان خانه کریب یقه کریبان مثله کریز
اسم مصدر در قچمه معناسنه و امردر و وصف ترکیبی و چری باشی
و سالار معناسنه کریج بربار نسنه که برنسنه دن کسر کریزگاه
قچجق یر و مقصد معناسنه کمریغ یعنی کریز و گریختن و اراغ اولمق
کریوان مثل کریبان گریوند دمرکی گریوه آغلی و طاغ کرشی
و جتن یول و بلک و یوقشی یقه گریه اغلمق اسم مصدر در کزیت
خراج معناسنه یعنی جزیه کزید و زیر و وزیری باشد کب
لاف کش مرکبدر کاف علتله ضمیر غایبدن یعنی اکا و آنی دیمکدر
و کلمهٔ ردو منع در قوشلده مثلا توغه ردو منع وقتنده کش زار النك
یغمرده اکلن اکن کش کاریده اکلمش اکن کشته امرود المه
قورسی کشمش چکردکسز اوزم کشمیر نام مملکتست کشنیز
بمعنی کشنیج کشور اقلیم و مملکت کش لب یعنی طودق کشواد
نام پهلوان کوفت بمعنی کتف یعنی یغرن تایله فاده تقدیم

کلنجه اینجی طریقی

وتأخیر جایزدر وکرک چلمک کل بالجق کلاب یعنی کلب کلان
بزرک و دیب کانه اوجاق آتشدان معناسنه کل تنک صوق
بالجق کلچه بلدرجن کلچ یلان کل خوردنی طباشیر طیر یعنی کل سرخ
ازلو بالجق کله شکایت کله برده زنان باشد کلهون
کسکلو یر کلید مفتاح و صبان کلشو کسمک کلک قلم و سترق
گلکژو اسکی سبر که کلکوی کوبلر و محله لر اچنده اولان بالجق کلیدان
کلید قوانی کلیددانه مثله کلیم صوف و خرقه کلیم پوش عرطینشا
دید کلری دار و در کما حقا کمی مووف قماشدر که بابلکیرلر
کنازبن خوشهٔ رطب کندس سقسقان کنک اوزون بویلی
فرموده کند اوغلان و مخنث اوغلان کنه مصطکی که کاف
عربیله و های صیلیله یچی صغیر و فرده که کاف عربیله و های علامتله
که غیر ملفوظ درکم معناسنه و ادات ربط در و اسم استعمال
اولنور کهبد سمسار و اول کسه در که مال سلطانی جمع ایلیه
و خزینه اصمرلیه لر کهتر کچرک کهتریه کچرکی کهین مثله کهیان
آیو کلی کهین صرچه برمق و کهتر معناسنه کیا مرزبان و چار
طبایع و قوری اوت و سیر ندی و ایش کوجه کیاخن آهسته
آهسته ایش اشلمک کیاخن کمسه اوکیجون سوبلینه سوز
کیار کاهل و کاهلی و یاردیم ایدیجی و بمعنی بیم کیازار اوتلق کیان
چار طبایع و جمع که دربعضلر ایدر علم طبیعی استاددن سماع
طریقیله تعلیم ایدن کمسنه نک اسمیدر کیانا مثله کیاه قوری اوت
کیاه مشترکون دکنی کیب سرکشته و پیچیدن کیانند کلردر

کیتی جهان و روزکار کیتی آرای بر کل درکه چوق یپراغی وار در
شهر بصره دن کلور و چوق زمان دوکلمز و قوقودقدن صکره
قماش و اسباب ارآسنده رائحه سی کتمز مشک و عنبر کبی و اکا عالم
آرای دخی دیرلر کیپا شیردان کیپو ماروول و اسکتق
قوشی و نادان کیج خودبین و کج معناسنه و احمق و کجک اشک
و بغزی ییتمش طوار کیر ذکر یعنی آلت توالد و تناسل کیر کرفتن
لفظندن امر و وصف ترکیبی در کیرا طوتمق کیز جام آغجی کیست
کمدر کیستان باغده اوزم صچیق منکنه کیسو ساچ بولکی
کیسنه مثله و صرچه یعنی ایلکک هنوز آکیدن چقن یوماغنه
درلر کیسوبند ساچ باغی کیسه آقچه و فلوری قونجق ترکیده
دخی مستعملدر کیسه بر یان کسیجی کیش ترکش و دین معناسنه
و صدف کیشن کشنک کیغ کوزدن آقن ارپک کیغر بزظرفدر
ایرالجیلک طغری کبی و پشیمان معناسنه و لونغ طاشی که طریق
دام اوستنده دوزلتمک ایچون یوالرلر و جشمک معناسنه و جزا
و عوض و مکافات که ییره مزایش مقابله سنده اوله کیکیج
کردمه و اصغرن دکنی تحی کیکین مثله و اول فسنه درکه عرنجه
جیر جیر دیرلر کیکبن مثله کیل بر طایفه درکه آنک جمعی
کیلان کلور جمیع اقلیمه علم کبی اولمشدر و نسبتلرنده کیلی و کیلانی
درلر تعریب ایدوب جیلی و جیلانی دیرلر کیاش طحین
کیل دار وار تلو دکلری اوتدر طبیلر قننده سرخس دیمکله
معروفدر کل کز و اسکی بلغون سپرکه سی کیوکنک بزرک

طحین ح

و طهارت ایدجک یرکه صوکنارنده ایدرلر کیله انکلدر که ادیه و بغدای
اولچرلر کیم شوخ کوش و شوخ چشم کیمخت صغری کیمیا حیله باعقل
آمیخته کین ادات نسبتدر غمکین و غمکین کین خشم کینه مثله
کینور کینلو که کینه خواه مثله کینه ور مثله کینه کاه صوانش
یری کینه که مثله کیو اول و کاف عربیله کیو کاف عجمیله بهادر
و ماروول کیودر اواجق فرد جغزلر در صو ایچنده اولر کیوه
عجملک پموقتا ایلکندن اورلر بر نوع بشمقدر کیه های اصلیله قوری
اوت و مصطکی صقز نونله و یایله دخی نقل اولندی کیاه لفظندن
تخفیف اولنمشدر کیهان خوار و جهان و انکاو رامروت نیست
در کیتی و آنکه اورا فتوت نیست کیهان نظیر کیهن بکرتلن مسی
کیه مصطکی کیپو کلیک دکلری قوشدر و احمه کبته دان
کیته دان سراج کیپه حجامت یری کبه اوردک ایچ یوزی
کباه جکر آغرسی کبینا اق حلوا کج بج فرد فرد معناسنه
کبتس شیشه حجامت کت کلیچه کجا قنده استفهامدر
یعنی قنده کیدرسن دیمکدر کجایی نره لوسن کجلول رقص ایدر
کن کوتن اوینانمق کخ سوج که اوغلنجقلر قورقدجقدر و اکا
بوعجه دخی دیرلر کخ یکیجی کذار کذاشتن لفظندن صیغه
امر و وصف ترکیبیدر روسمسار و مرتک او تالمق اسم مصدردر
و کچمک معناسنه سلمان اکر روزی نکارم راسوی بستان کذار افتد
ها بر کل رویش چو من عاشق هزار افتد کذارش ذوبان دیرلر
بر مرض آدیدر کذار غصه و کذاشتن لفظندن صیغه امر و وصف

الكاف المفتوحة

ترکیبی گداش عطسهٔ چارپایان گداد قفتان اسکیسی گدام
قنغی دیمکدر گدامین مثله قنغیسی دیمکدر مثل گذار گذرنامه پادشاهدن
معاف نامه در گره طمق کمی و کلید قوانک بیچک کلید برینه دیرلر
و کرتلیک و ایجک اوجی و قیو طرقزی و مفتاحک دندانه سی گدین
بیوک توقمق و کازرلر توقمغی و دوبه معناسنه که بیوک توقماغه
دیرلر گدینه مثله گرات کله گراز ارکک طکوز و کلنک و بیوک
بیل و بر نوع حرا تندر اکثر عورتلرده اولر اوغلن طغوررکن
و براغزی طراجق بر دقدر مسافرلر کتوررلر عامه تحریف ایدوب
کوز دیرلر و نازله صلنمق معناسنه و بیومک و صغرنج و چوبان
کلهسی و چوبانلرک قیون سوردکلری آغجدر گرازان خرامان
دیمکدر گراسه مصحف و مصحفدن بر جزو و دردد یلدو دفتر
معناسنه گراک صوچلغی دد کلری قوشجغز در و اول قوشدر که
دایم قویروغن صلر صو کرکن رنده اولکر ما بنلر دلنجه سیسالنک
دیرلر و اصفهانلر دلنجه عایشهٔ لب جوی دیرلر و ترک دلنجه
یوند قوشی دیرلر گراه مانند گربز آلدنجی گربز بسیار زیرک
و دانا و قوتلو معناسنه و اول کمسنه دیه یرلر که طرارلغده نظیری
اولمیه گربه کدی چتک معناسنه گربهٔ دشتی وشق دد کلری
جانور در کرز دریسندن قیمتلی کرک اولور گرته یلک و اشتر
غار که بر نوع دکندر و یکتا یی تکلی قفتان گرتک مثله گربه
غصه و اندوه عربیدر گرد بر مشهور طایفه در و بهادر و قوی
معناسنه در گرداب اعلام رجالدندر گرده بکرک و سوالمش بر

کردکان

گردکان گروه جمعدر گردکار بوش بکر گرز دمر چماق گرزش ظلمدن کلمک
و تشنیع معناسنه گرزه بمعنی گرز و آلت تناسل گرستون قپان گرسف
دویت لقاسی حیض وقتنده عورتلر دوتندقلری بز گرسنه رانک
سکونیله و سینک فتحه سیله و عکسیله جایزدر آج معناسنه یعنی جایع در
عربیده گرسنگی اجلق گرسی اسکملی دیرلر که اوتننده آدم اوتورر
ترکیده و کروده دخی دیرلر تخت معناسنه و بر فلکک اسمیدر گرگ
قورد ذیب معناسنه گرگان جمعیدر و بر ولایت آدیدر گرگم زعفران
و زردچوب که معروف ادویه در گرمه اول یتشن یمش که ترفنده
دیرلر گرنج برنج معناسنه و سدلی برنج و چودرک اوتی شونز معناسنه
و یلیمش طغان و انجه کرنجلری دیرلر مشهوردر گرنجخانه طغان بسلیجک
کملنه گرم قیغو گرنک کلنک معناسنه یعنی طرنه گروز شادی و طرب
گروژ مثله گروه بولک گروهه یومق و یولق و ایجی قوشی و کله گره قولاک
و قودوق گره طوب و طرقز و احمق معناسنه گرنچه حجره گریز گریختن
لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی گریغ مثله گزیش مار کوتاه عربیله وزا آیه
گزار کاف عجمیله و اخری راء مهمله ایله قرصق حوصله معناسنه یعنی
حوصلهٔ مرغ گزارا مثلا و صیغهٔ امر و وصف ترکیبی گزارش خراج
ترکیب اسم مصدر اودیش دیمک ولور خراج معناسنه گزاش گمسنک
ایچی بورمق گزاف قولاینه و بیهوده معناسنه گزافه مثله گزایش
صرمشق گزده پهلوان گزنه کیک گزنغ حصبه و اشق دد کلری اوتدر
گزگره دکمه گزوف قیر یا خود سیم سیاه گزم قرهمق دد کلری یمش که
کوکم دخی دیرلر و سبزه در که حوضلک کنارنده بتر گزند ضرر و زیان

ودنج **گزیت** خراج جزیه معناسنه ویا جزیه لفظی بوندن تعریب
اولنمش اوله **گذید** مثلا واول فتنه درکه متغلب اولن عاجز اوزرنه
قورلر وصیغهٔ ماضیدر **گزیده** اوردنلنمش **گزین** ارنری **گزینه** مثلا وتمق
وچلچ **گس** عورتلرک اودیری **گست** چرکست کن وکلم **گستاخ**
بی تکلف دیمکدر یعنی اشده جرأت ایده واویمیه وادبسز معناسنه
گستر بستر یعنی دوشک ودوشنجک نسنه **گستی** زنار **گسک**
گسیختن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی **گسنه** اج کرسنه معنا
گسیلا کوجله بوکن **گستج** زنار **کش** پهلو وبغل واخلاط
اربعه مثلا قانه کش سرخ وصفرایه کش زرد درلر وهر نوع علار کلنه
درلر وامردر کشتن لفظندن ووصف ترکیبی درا ژدها کش کبی **گشادنامه**
منشور یعنی بیدر **گشاده** آچق **گشایش** آچقلق **گشت** کاف
عربیله مثبت قافیه سنده صیغهٔ ماضیدر مقامنده دخی استعمال اولنور
بازگشت کبی یعنی الدرمک کرک کاه اولرکه آخرنده تا یی حذف ایدب
کش دیرلر نته کیم ذکر اولنمشدر بکر ویان وبعضی بیست وفعل ماضیدر
درکشتن لفظندن **کشتی کبیر** کوزیجی **کشتره** دولکرلرک کنار رنده سیدر
کشغت پریشان کردن **کشغنته** مثله **گشن** هر نسنه نک
ارککی وطبع وتکه معناسنه وانبوهی **کشغیر** تکه **گشته** اچقلق **گشنی**
برچق وتکه **گفت گوی** سوز کلچی وسوز ساوکه خلق ارسنده سویلنر
گفتار کاف عجمیله سوزکه سویلرسن وسویلمک معناسنه دخی کلور
گفجوک کبجل که بصدغی قبوغی تکوسه معناسنه **گغزه** کلید **گفه** خرمن
کسمکی که اگن بلدرنک بغونلر یدرتیز بیشمز قالور ونباتاتک بوغونلر یدر

کفه

کفه دکک که بغدای دبنده چقرا که دیرلر **گل** کاف عجمیله معروف
ومشهوردر چچکلر نرکیره دخی شایعدر وهر چچکه اطلاق اولنور **گلاب**
گل صویی **گلابدان** گل صویی ظرفی **گلاک** دهن وبالای پیشانی **گلال**
میان سوده **گلاله** گل دسته سی وکاکل ودوکلمش ساچ وبعضلر برنجم
درددیلر **گلاه زرالتون** اسکف **گلاه قافیه** برنسنه درکه اکه عرقچه
دنیه دیرلر **گلبانگ** آواز **گلبن** گل اغجی وبرد بچچک **گلبه** دکان عطار
قبرجعی وکوچک حجره **گلته** قویروغی کسک انک **گلبچ** شکرو حبین **گلها**
گلخان حمامک اودینا جق یرنه دیرلر **گلخن** مثله **گل با شکر** معروف
درکه گلی شکرله پرورده ایدرلر گذشته نیجه زمان غایت لطیف معجون نسنه
اولر وهم چوق فایده سی واردر **گلبشکر** مثله **گل** درخت گل
سرشک معناسنه **گلخن تاب** گلخنجی **گل دورنگ** گلدن بر نوع در
گل رعنا گل قحبه وفکر یعنی قرنجه وگلزار درکه گللری دوگلی اچلمش اوله
گلگونه معناسنه **گلزار** گللک گلستان معناسنه گلی چوق اولن یره
دیرلر **گلستان** گلی چوق یره زیرا استان لفظی اصل ومنبع معناسنه در
گلک منبعی دیمک اولور **گلشن** مثلا وعشرت وتزاولوا ایدرلرکه
بر یرکه اسمیدر گلی غایت نازک وخوش بوی اولور **گلفونه** فکر یعنی قرنجه که
عورتلر یوزلرینه سوررلر **گلگونه** مثله وگل رنکی دیمکدر **گلگشت**
غایت یوتفرج وچچک تفرجی واقشام تفرجی **گلگونه** گل رنکی وگلگونه
معناسنه **گل گورستان** کوبلد دکلری چچکدر **گلنگ** طورنا **گلنگ** معروف
قرمزدرکه آنی گلطاش قزدرلر **گلنار** انار چچکی وکراس دد گلری
یمشدر **گلنکبین** گلله بشورلر مشهور نسنه در **گلوته** تورنرک

مطلب گلستان

وکلاهدن بر نوع در کل میخ قبولرده وپنجره لرده بشی دیقی کل کبی
مینخلر اولر کلوج بر کمریه کوزاتمک واتمکدن بر نوع درا کاکت درلر
وکلیجه دخی دیرلر کلوخ کسک کلول بر جق وایلک یومغی ویولق
کلوله بیدرک کلوشه زخم کلوک برجق کمانه یرقنجی کله ماهی جلیله
نقیه که بتشه کیرلر کله ماهی علامتله بیدرک معناسنه کلیجه چورک
وآفتاب کم نابدید کما منتر کماج بوغجه اتمکی وکچه معناسنه کلیجه
چورک کمار کماشتن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی در کماس
اتجح کلید درویقی بر دقدر که قولتقده کتودرلر کشف معناسنه
کماشته کمش کمان ظن معناسنه کمراه ازغون کمیت دوری آت
کمیز بجسی سدک کمیزه دوری آت ویوبخا اچینده بتن اوت کمیزدان
قوق شاشه دان معناسنه کن مقعد دبر معناسنه وکردن لفظندن
صیغهٔ امر ووصف ترکیبی در کناد کاف عربیله سدر یمیشی وکنار
اتجی یعنی کوکر اجی کناسه خاک معناسنه کناغ تار ابریشیم ومطلق تار
وکتل قوردی کنام یرتجی جانورلرک اینلری ودوراغی واوتلق
معناسنه کنان ماوراءالنهر دلنجه کهنه فسیه دیرلر وترکیده
ایدرک دیمک مثلا سیرکنان سیر ایدرک دیمکدر کناه بره تعریب
ایدرب جناح دیرلر کنبد قبه کنبوره دیمک واشتمک وغلبه کنج
بوجق کوشه معناسنه ودارسق کنج کاف عجمیله کوزکه کزی اچرو
بتروارقسی چقر کوزبشت معناسنه وکش دیمکدر کنجاره کسبه
کنجال مثله کنجاله هرشنه که صقوب یاغن آلورلر تقلنه کنجاره درلر لرٌ
کنجد سوسم کنجده انزروت ددکلری کادو تیدندر کنجشک

سرچه

34

سرچه عصفور معناسنه واول مقدارده اولن قوشجغزلره اطلاق اولنور
کنجه غرار وهکبه کنجه اکلی آلنی شمش اشک کنجید سوسم که شیروغن
یاغی آندن اولور عربجه سمسم دیرلر وصقندی کنجینه کلر کند چنکه
واوبجه اتجح که دوتساقلرک آلکرنه وآیقلرنه اوررلر استعاره طریقیله
کودن طبیعت اولنلره دخی اطلاق ایدرلر کندا فیلسوف
ودانا کنداور بهادر کندای فالجی کندر کونلک کندزا اسکی قلعه کهن
دز لفظندن تخفیف اولنمشدر دیکر کنده کاف عربیله اوجه وکهبه
واصطبل وکمه وشامه که طغان اوتوردرلر وطغان کنده سی که طغانک
ایاغنده باغیدر کنده کاف عجمیله زوالهٔ خمیر واوزدک واول قیوکه
صیاد صقلنور کنده پیچ طلب صراجق ودورجی طولانی کندس
اغوقنزور ددکلری اوت که طبیلک قنزره مشهوردر ومشملیه مشیدر
ودالک فتح وضمی جایزدر کندسر مثله کندش کلکه جلا جلریق
اتد قدرقا صکره ایدرلر وعورتلر اکردلر کندش پیچ اول اغجدر که جلا
جلرآنوکله کله ایدرلر کندش لاش مثله کندوراه پهلوان معناسنه
کندواله قرت ومحکم اوغلان کندوز چوالدز بند ذر معناسنه کنش
آیین معناسنه چوق لاحق اولا مصدر اولر دانش وبینش وخواهش
وخودوعادت معناسنه کنشت کلیسا کنک دلسوز وصوکلی
کاف عربیله در کنکر اولکی کاف عربی صکره کی کاف عجمیله در دولنکج
وبیقوش واوکوودونق وصولسنز کنکراه اولکی قوشی بعضی
نسخه چودر معناسنه دشمش کنکره بدن که بارو واوزرنه پیرلر
حصارلکی درلر وشرفه معناسنه کنکر دنق واوکی واصولسنز

وصوندرمه کنو بر کیدر که باجقدن وسیر کبیندن ایدرلر کنور گبی
برنسنه درکه طبق طبق اولور هر طبقه سنده حبوبات قسمندن
نسنه قویرلر بعضی لغتده اکه کندوله دیرلر و بعضلر بردقجیل اویدر
دیدیلر کنون شمدی لفظندن تخفیف اولنمشدر واوش معناسنه
کنه کاف عجمیله وهای صلیله گناه لفظندن تخفیف اولنمشدر کنهان
بر کیجه که آغجدر بیری صیغرلق آغجی بیراغنه بکزر کنها مثله کنیز
بسیار فواروکاهل کو کاف عربیله قنی دیکر رو محله معناسنه کو
اماله کاف عجمیله طوب که جوکانله چلرلر و هر نسنه که طوب کبی یومری
اوله اکه دخی دیرلر و بیوک مردانه معناسنه گوی مثله گوا طانق
کواب کالجک کوار سید که آنکله ایش طتشرلر کواره مثله کوارة مثله وکلیک
کوارش دارویی هاضم تعریب ایدوب جوارش دیرلر کوازش مثله
کوارشت فارسی صحیح کوارش معناسنه کواره صلمه صغر ومثل کوار
صغر تجح کله سی وقوش قورصغ کواز طعنه وملامت کوازه تسخره
کوازه رفدن بمرده کوازه مثله وجوب دستی و بجوز بالوعی کوال
جوال معناسنه و سازن بالغیر شاهد معناسنه کواهی طنقلق
کوبی مثله کوب ضم صرحیله ابریق که لفظ عربیدر و قولبیز بردق
و کوفتن لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی دخی کوبار سوری خرکله
معناسنه ورمه کاو فر باشد کوباره مثله کوبال گرز کران و بابجی کوبج
اولوکشی کوبر فلفل کوبک باپادیه چکی و صوقرجغی کوبله مثله وقفل
وکوزبیشت کوبه بلوک ویبق کوبه حجامت شیشه سی کوبین باعجیله
حصیردن اورلمش سوزکی وکاغذ تقیغی کوبین یانغ دکانی کوت کوتم

ودنجک

ودنجک کوتاه قصه کوتلان دوه جی ایکی وقصاب یغرغنی کوتوال
دزدار و ایشاری کوته قصه کونج جرای ویقوش وخوارزم دلنجه
مدبلد شاه دیکر رچلوق قوشی ورحلت و بوم و جغد معناسنه
کوجال الات خانه کاچال معناسنه کوجک کوچجک یعنی خرد معناسنه
وعلم موسقیده برپرده در کوجک بالا قصه بویلی کوجه سقق و بازار
معناسنه ومثل کوبجه ودکمه الکی کوخ یکبجی کوخک ازم نوبه سی
کوداب بکمز دوشاب معناسنه درد یونقل اولندی و بریان اتشی
که آتشده دانه بریخی بشورر لر قوریب ایدب جوداب دیرلر کودبان
حطب آغجی یعنی دوه هودنک اوستنده کی آغج وار کجلوا یرد الک
درکانیله سکونیله جایزدر کودجان مثله کودر بشمق آستاری
کودره اواجق اردک که بحری دیرلر کودک اوغلان کوده برنسنه
دیرلرکه اکه عربجه قربوس دیرلر و کوبه دخی دیرلر ومفتاح که اوجی
اکری اوله کودیان بیوک چلچلچ وبیوک تمق کودین تمق کودینه مثله
کور کوز سوز گور کاف عجمیله عشرت ونشاط اکثر بودرکه افرنز
یاکتورب گوری بچی کندرلر و قولان دد کلری جانوردر
وسنله یعنی مقبره واوجاق وبخیل معناسنه گوراب سراب تزکجه
الغم سالغم دیرلر ایراق یردن صو کبی کورنر اما صو دکلدر کوران
لشکر جمع اولدوغی یره دیرلر یعنی لشکر جمع اولدوغی وقت طورتدوغی
یرنه مقدارایسه وران دیرلر گورک توق که یورلی اوله کورکن مقبره
قزجی کورکندم صغرمنتری دد کلری نخود مقداری و دخی بیوک دانه
جکلر کورکیاه ایرق دد کلری اوت کورموش کوز مشوق کستبک

کوره بازار اولور بیوک کوی کوره زمین سخت که سیلاب ورا
کنده باشد کوره اوجاق کوره خر قولان دد کلری جانوردر کوری
کورلک وبخیل لق وعشرت ونشاط کوز مقعد دن چقن ییل کاف عجمیله در
کوز کاف عجمیله قوز کردکان معناسنه کوزا درخت نوشت
ومنحنی واکری وشول معنادر که اوجی اکری اوله وتسخره کوزه مثله
کوز باکاف العربی بردق کوزچار قویه قلی یلیدز کوزچاره مثله ویتق
وبوینی اوزون شیشه کوزن طلکوزلان قوردی کوژ الکده کمه کوزر
کوزر دد کلری غلبیردر کوزستان مغلوطه کوزسکاونه چتک قوز کوژکانی
سختیان کوزن صغن کیک کوزنک علم شخص کوزه کاف عربیله بردق کوزه آویز
بردق آصجق کوزه پنبه بیق قوزغی کوزش تظلم وتشفع کوژکره الک که
دکه دشید کوزمر جوز بسر معناسنه کوزوان کردن ودوه نک بهودی
آلتنه اوردقلری جل کوزوره شیشهٔ کردن دراز کوزینه قوزلو حلوا
کاف عجمیله اولیجق اما کوزینه کاف عربیله کاذ تغنی در کوس بایان باشی
وقتی دوقشتمق واول بیوک طبل درکه پادشاهلرک اولر سفرلرده
کوچمک وقتنده وجنک کوننده چالرلر کوساله بزاغو کوسپند قویون کوسفند
مثله کوست مثل کوس کوسته قرغه دولکی کوسه معروف یعنی سقلی
ازاجق وسیرک اوله کوش باکاف العجمی قولاق ویتق کوش قرین ایلرنیک
اوندردنجی کونی اکثر تعریب ایدوب جوش دیرلر وکوشیده لفظندن
امر ووصف ترکیبی در دریش وچالش دیمکدر کوش بابق کوشاب
کوشتاب لفظندن تخفیف اولنمشدر ات صویینه درلر وبکمز واقلام
اولمق وجواب اره صویید دسته ایچون بشوردرلر کوشاد جنبطیان

دد کلری اوت که معتبر ادویه دندر کوشاسب فکرت لیل وخیال یعنی
احتلام اولمق کوشالنک طرنه کوشتات لحم معناسنه کوشتابه مثل کوشابه
یعنی ات شورباسی ومطبخ دد کلری آشه درلر کوشت اکندو بزرک کوشتاوه
مثل کوشتابه کوشت آهنج یخنی کش کوشتکوب سطر که ات طوغرلر کوشت خیه
قولاغه کیرجک بوجکدر روم جهنم قولاغی دد کلری نسنه کدکزدن چقر
استردیه کبی کوشتینا تلوکه کوش سرای اهرا شتدوکن فهم ایدن کمسه
کوشک سرای وقصر کوشمال قولاق بورمق مجازا تأدیب معناسنده استعمال
اولنور کوش ماهی مرجمنم قلاغی که دکزدن چقر ویلان باشی دد کلری ایت
بونجغی کوشواره مثله ودر یکدانه کوشه بوجاق وقابک قچغنک قلبی والکی
کوشهٔ دهن آور دکوغ درسک کوف جغد وبوم کوفته دوکلمش ات
کوفته سی کوفتکی یرق کوفتن دل خفقان رنجی کوفجال ترکدن برنوع
در کوفجیان مثله کوفتان جلاه کوفتانه مثله کوک ابله ونادان وارقه
وصوبک صیغه یری کولاج معروف ومشهور حلوادر ترکجه کلاج دیرلر
کوم کولاخ مثله کول حاج بیق حاجی گولر کلب کولنج قولنج کولحاج
صولرکنارنده بتن سبزه کوش یرقزجی کومن اوکی قوشی واکت
کون مقعد یعنی اوتورقایری کون کلمه نک آخرنه لاحق اولور ادات
تشبیه در رویغز معناسنه مثلا کلکون درلر کل کبی وکل رنکی دیمکدر
کوناکون درلو درلو ورنک رنک دیمکدر کونده حمن طاشیجق جیت کونسته
سکردن وصفی کونه بکزرو درلو کونهان مثل کنهان کونهٔ درخت
انجکدنی کونه کون درلو درلو رنک رنک دیمکدر کوه کاف عربیله
طاغ یعنی جبل کوه کاف غایت یکش معناسنه کره مجحه وشرفه واوک

تشدیدی وتخفیفی جایزدر **کوه** کاف عربیله وتشدیدواوله لفظ عربیدر
بجامعناسنه فارسیده دخی استعمال اولنور **کوهان** ارکجکه دوه
نک ارقه سیدر **کوهامون** براوینددرکه اوغلنجقلر اوینرلر عربجه بقری درلر
کوهامونی مثله **کوهاموی** تودۀ خاک بود که سوراخها بیرامن وی بکنند
وبرسر توده آب بریزند وازهر سوراخ که آب بیرون آید خداوندان
سوراخ بر غیر برده باشد **کوه بین** زنبیل عصاران **کوهج** ایکی میشی
کوهر اصل مردم وقیمتی جوهر **کوهری** بدل وعوض **کوهسار** طاغلق
زیراسار لفظی بنیه لاحق اولرسه اول شینک کثرتنه دلالت ایدر
کوهستان مثله **کوهل** ایج **کوهنج** مثله وایت برنی ازکی واکره **کوهنک**
ایت درسکی **کوهواره** وآسرنج معناسنه **کوهه** صوموجی وکوهان معناسنه
کوهۀ زین ایر قشی **کوهین** بمعنی کوه **کوی** کاف عربیله محله کاه اولورکه
آخرندن یای حذف ایدوب کوئی دیرلر **کوی** کاف عجمیله اوج معنایه
کلور اولا طوب که چوکانله چلرلر و بو معناسنه که اکه بکزر یومری اوله
ثانیا گفتن لفظندن صیغۀ امردر ثالثا وصف ترکیبی نته کیم بیهوده
کوی و یاوه کوی دیرلر و سوز کلیجی معناسنه کلور **کویا** صیغۀ مبالغه در
گفتن لفظندن سویلکن دیمک اولور و بو مقام تمثیلده دخی استعمال
اولنور دیه سن وصنه سن یعنی گاه تشبیله دروا که بکزر **کویافت**
حرامزاده **کوبچه** دراجق سقق وجرة **کوینده** سویلیجی وعلم موسیقیده
مقامات سویلیجی دیمکدر **کویه** طوار یتاغی واول نسنه درکه عربجه
قربوس دیرلر وترکجه بویان بالی دیرلر بر داورده **کوی بافت** حرامزاده
کوبیا مثل کوبا **کوبیی** مثله **کُه** کاف عربیله وهاء اصلیله طاغ کوه لفظندن

مطلب سار

تخفیف

37

تخفیف اولنمشدر **کهنج** بریدم میشی وآلیچ **کهر** جوهر کوهر لفظندن
تخفیف اولنمشدر **کهری** بدل وعوض **کهسار** مثل کوهسار **کهستان**
مثله **کهن** اسکی **کهنه** مثله کرزاو غلان **کهنج** ایکوج کوهنج لفظندن
تخفیف اولنمشدر **کهیل** ابله **کهن پیر** قتی قوجه **کهیه** شیشۀ حجام **لافات**
لای معناسنه و بلورمق **لاابالی** باک ندارم عربیدر **لا** مثله یعنی بلورمق
لابر لا کولایج معناسنه **لابه** یالورمق وتضرع ولطیفه ومسخره کی
وفسوس **لات** بربتک اسمیدر **لاجورد** معروف رنکدر **لاخشه** تتماج
آشی **لاخوشه** مثله **لاد** دیواری باشدر ازمهره **عنصری** بیان بیت
کند برکشیده گردن شیر بدست رخنه کند **لاد اهنین** بنیاد وولکه
مشهور ابریشیمدن الجه جک تغته کبی دورترکیده ولهدیرلر و دیوارقوررلر ن
دخی دیرلر و قوقلواوته دخی درلر و جومرد معناسنه **لادزه** دیوان
لادن معروف بر خوش قوقولو نسنه در **لاده** ابله و بون **لار** عجمده
بربوکا اسمیدر **لاروره** بلدرجین دد کلری قوشجغز بعضی نسخده
لاروه واقع اولمشدر **لاژورد** بمعنی لاجورد **لاش** لق وکتان جوتبی
لاش لواش معناسنه ولش که جانسز بدندر ترکیده دخی لش دیرلر
لاشی دن افذا ولنمشدر **لاشه** مثله وکاهل **لاغ** کنکل خورته معناسنه
لاغر ارق **لاغیه** سندلکن **لاف** اوکنمک وریا وزرق **لاک** بلیجق
وامدک قزل بلیجق ولوکزرکه قرمزی بویادر لکا دخی درلر **لاک پشت**
قیلوبغا **لاکچه** تتماج وبعضلر اوماج آشی دردیلر **لاکشه** مثله **لال**
دلسز ولعل معناسنه دخی کلور **لالا** نی مهتا خوبلغده نته کیم
لولوء لالادرلر ینددرا کویند که پسر را تربیت کند ترکیده دخی شایع در

اللام المفتوحة

لالادرلر لالکا بشمق کغنش معناسنه لالنک بقمی و داتلو لالک
مثله لاله بر معروف چچکدر ترکیده لاله دیرلر دردلو دردلو رنکلو اولور
لالهٔ دشتی کلینجک چچکی لالهٔ کوهی مثله لام بزک زیور معناسنه
وطیلسان لاماه جست وچابک لامای چاپلوسی یعنی دلکو لک
ایلمک وشعر اوقیوب ایرلمق لامه هرچه بالای دستار بندند
ومثل لام لانه آشیانه وآواره معناسنه یعنی بطال لانیس
شجرهٔ وقواق بتن جزیره لاوک آتمک تکنه سی لاوه لابه معناسنه
لای بالچق وقان لاینی برنوع بکاری دراجق کوکلک کبی نسنه
درلب دودق وکنار لب دریا درلر یعنی دریا کناری لباچه
سرناق که کیسی جسندرو جامهٔ قاضی لبالب سلمه طولی لبان
امکدش وجمع لب درلب لبان درخت آینه وتیغ لبنجه برنوع
آغجدر چنار آغجنه بکزر لب در قیوسیشمغی لب دریا دکز کناری
لبنی میعهٔ سایله لبوه مایهٔ شیر یعنی سد مایه سی لبوس
اکری کز معناسنه لبیشه آت برننه اوردقلری یواشه لت
تخت وعمود که آنکله جنک ایدرلر و پاره معناسنه وقپو قنادی
وضرب معناسنه لتالت پاره پاره لتیاده بزدغان لتره لتره پاره پاره
لتغیر تنبل کاهل معناسنه وبسیار خوار لته لته پاره پاره
لتّه سوقرق وقفتانلق بز لج لکد یعنی ایاغله دپک و شوم معناسنه
لجب آواز لجم ازلو بالچق که طوار ایاغنه پاره پاره اولب یاپشر
لجن مثله لجج زاغ سیاه لجی چکه لخشان قزجغز اوقلغه سی
لخیف یورغان لخج قره بویه قوان اوتی وزاج وسپرکه

اوتی لخت عمود درکه آنکله جنک ایدرلر و پاره معناسنه وبعض
معناسنه در لخشان طپنجق لخشه ارشته لخلخه معجون خوشبوی
لخنیش شب بوی که چیری دخی درلر لرزه دترمک اسم مصدر در
لرزان دترر کسنه لرس سیلی طپنجه معناسنه لرلر خدای عز وجل
لری جذام لز صیق نسنه لزج احول لزنه صو دبنده قیو بالچق
لزنجه کلوله پنبه لست قوی نسنه وبرک لشکر چری لشکر بزه جاسوس
لشکر بژده مثله لشن طپنجق لعل قیمتی طاشدر و بولفظدن رنک دخی
مراد اولر لعل کون بر نوع کلدر لعین تخیل و یونجی لغزان طپنجق
لغزناک مثله لغ سر یعنی دغ سر لغم اوپان لغو سخن ناخوب جام
لغج کوز چیغی و برون سمکی وکبرشت ودوه دودغی لق لق
معروف قوشدر ایاغی و برنی اوزون لک لک دخی درلر لقن یعنی لکن
لک قرمزی بویا در لوک دخی درلر و انکله بچق صیق برکدرلر
وبمعنی رعنا و خود آرای لکا بویامش قره کون و تکنه و لک معناسنه
لکان صولق بعض نسخده لکام دوشمشدر لکن سر شمعدان دیکر
مانند طبقی باشد بزرک دیوارش از سیم و از مس و از روی وانچه بدان
مانند لک پک احمق و آلات خانه و الفاظ مترادفه دندر و بمعنی تک
بوی لکا یعنی لکه که کیسه یعنی لشر عیبلو ایدر لکانه آلت تناسل و
توالد لکتا بولجج لکتار مثله لک لک لق لق معناسنه لکد دپک وطپنجه
لک و لکد مثله لکژ مثله لکسر دکین لکن دراوجق و شمعدان
واول نسنه در که ایچنده غسل ایدرلر وابدست آلورلر یغردن قلیدن
اولر لکه لکا معناسنه یعنی کیسه بولشور عیبلو وچرکین ایلین نسنه

ترکیده دخی مستعلدر لکهن آجلق کرسنکی معناسنه وهندیان
کونلرندن بر کوندر لنبر شور وغوغا وکلکش لنبه مردم فربه
لنتر کودلوکشی لنج برسنهٔ بریدن طشره چکمک وغدا معناسنه
واویان لنجا مثله لنو آلت تناسل لنک آکسق لنکاک سخن
ناخوش لنکان اغسقلق لنکر کمی وقلندرخانه درلر لواش
بر نوع کرده درلواشه مثله لوز بادام لوزینه بادامlو حلوا
ویپرق قطایف لوس اغورسز واغسوزآج کوزلو لوش لوش
معناسنه یعنی سست وبالچق که طوار بتز لوند بی نوا وناداں
لوندزن زن روسپی لوند بکسر الواو قرغان بزرک یعنی بیوک
قزان لویشه یوشه که نعلبندلر یوز آتک برننه اوررلر لهانه
نادان لهجه صورت شکلده وکلامده دخی استعمال اولنور
لهید لوند معناسنه لیان آیینه وتیغ شعله سی لباچه لباس
وصورت لج دیمک واغز ایچی لحاف یورغن لشینه دمرکی
لعام چیزی زشت وبمعنی تاریکلقا صورت ودویت لقاسیه
لقس قرداشنی لکا چارق لکاش پول لکام اویان لکامه
بغرسق دولمه سی ویاغ بغری ددکاری طعامدر لکانه اراد مک
التی وبالدرومتر لنک بالدر لیان درخشان وتابش وفروغ
لیپا شردن لیف قطیغه فرجه سی ودلاکلر لیفی واب کیر
وهراوت که انک کوکی واوستی تل تل اوله لیک حرف استدرا کدر
لکن معناسنه لیکن مثله لیموه معروف میشدر ترنجه بکزر
اکشیجه درلیمه چرک لیمه کوش قولق چرکی ودلکی لیو کشلیک
قفتان

اللام المکسورة

اللام المضمومة

وتخیل لشن موذیدر لیوه یالدقلنق واکری که چقرچی آلتلرندندر
آنوکله حقه اویرلر وابله معناسنه واویا لبنی میعه سایله لبوت
اوردلج شوم لخ حصیر اوتی لد سخت کردن وغلبه کردن در
خصومت لغه عربیدر لرا اسکمش نسنه لرکا ایرانیدر که قیندره لرناکه
کثینک بلی صوق اولمیوب قوی اولسون دیو لس داد ولذت
واورمق معناسنه لشت محکم وشرف لعبت اویون وشوده
سئول کوزل مراد درکه کورن الدنور قالور لعام اویان لغز
بلمجه مثل لقمه معروف ترکیده دخی مستعملدر اصلده عربیدر لک بوبا
واحمق وکند ویی بزیب کثیلنن کیمسه وبیوک چبان لمتر سمز
وقوتلو واول کمسه هیچ نسنه دان قیرمز لمطر مثله لنمه فربه لنج
آورد کلطاشی یابنی ومطلق آورد وبرنسنهٔ بریدن طشره
کتورمک لنجه صلنجق لنک اتکن دوشرب یوقرو قالدرمق
لو قاب بجلک وغیر نسنه نکوعا معناسنه نته کیم نعیمی شعرنده
کتورمشدر شعر ای کوهی اندر لوز دی زترس باغی رخت را پوسیده
بادارخت من لر رخت اندر لوزنم نثر لوبیا بوکرلجه لوبینه مثله
لوت ییجک نسنه ترکیده دخی مستعملدر لوچ احول لوخ حصیر اوتی
لوز بر مملکت درویینیر قسمندندر ولوری قوشی وسیل یولی لوره
سیل یولی لوری بر بیوک قوشدر لوس جرب سوزلکیشی
یولدن ازتمق وتواضع وعاجزلق معناسنه لوسانه چوکلک
وتواضع لوس زن چاشنکیر لوش قره بالچق وکردمان لوشناک
قره بالجقلی صو لوشنکی مثله لوغ طام یولغی وساغمق واسم مصدردر

وامردرووصف ترکیبی واچمک لوف یلان یصدوغی ومردبیل کوش
لوفا قیاقروغی لوقاب بویک قزان لوک اوزلو ودست وپای
بریده لولر نام خدای عزوجل لولو نام خدای تعالی واواصلیله
درووقراجیلرک کوزلی برسبیل استعاره هرکوزله که فتنه ویغماجی
اوله اطلاق اولنور بوسببدن لولودیرلرکه شیلکلرک وقننده
لولودیوصدا ایدرلر لولیان جمعدر وهرکوزله که یغماجی وفتان
اوله اطلاق اولنور حافظ فغان کین لولیان شوخ وشیرین کار شهر آشوب
چنان بردند صبر از دل که ترکان خوان یغما را واومقلوبله عربیدر
الجودیمکدروواوی همزه یه قلب اتمکله لؤلؤ انجو معناسنه لوده بدرک
وچیشمه لوله سی لولی مثل لولو لولیین ابریق لونا قیاقوروغی
لهراسب نام پادشاهیست ما بز نخن معناسنه مابون حیز
ومخنث اوغلان مات یعنی اوینده یکلمک شطرنجده بر مخصوص
یکلمک اسمیدر ماتم یاس وانجمن زنان مصیبت دیده ماج اوما ح
وقبجق ایت ماجان مثله قیاس بوایدی که ماجان لفظی جمع اولیدی
اما مفرد استعمال اولنور مژکان کبی ونجده اوقیان اوغلنجقلر
سبقی باشن بلمسه آنی یوللمق ایچون باشن الدررلر اول باشه کله
ماجان درلر وباچه دخی آلدررلر اول باچیه یا ماجان درلر ه ه
ماخ بمعنی خجیدن وکوشیدن ماجرا قضیه ماحن ناپاک ماخ مردم
دون همت وایکی یوزلو کمسه وپرمز کمش والتون ومطلق پره مز
آنوکیچون اکی یوزلو اولن کمسیه ماخ دیرلر ماجخ یالان ابی ماخولیا
بولغت اکی درلو روایت اولنمشدر بر علتک اسمیدر سودادن حاصل

اولور

المیم المفتوحة

اولور اویخوسزلقدر اویو یانیدر ابو ظهیر خمار ایدر که مرکبدر مولی
لفظیله خولیا لفظندن مولی سودا دیمکدر وخولیا خلط دیمکدر
چون دلدیلر که خلط وسودا دیلر ماخولیا ددیلر جمله سی بر اسم
اولدی ماوس مانند ماذر انا ماذرزن قیین آنا ماذراندر اوکی انا ماده
دشی ماده کاو انک مادیان قسراق مادیانه مثله مادینه دشی مادرون
چشردد کلری اوتدر که سرکیله ترشیین ایدرلر غایت فایده
لودر مار یلان مارابره وبزی دیمکدر مارافسا یلانجی ماران
آهنکران وجمع مار مارچوبه بنوربراوتدر صاروجیکی وار وبرنوع
انجیدر ویلان بچاغنه دخی درلر ماردی قزل مارقشیشا اوزراوتی
مارقیشتا مثله مارکرزه یلاندن برنوع در جمله یلانلردن بویک
اولروخشناکی اولور والحاصل بوز یلانک صغتور قوتده وجرأتده
نته کیم شرزه ارسلانه صفت اولدوغی کبی ایدرلر مار کرزه
شیر شرزه مارماهی یلان بالغی مارمهره اول جوهردر که بیوک
یلانلرک یعنی اژدرلرک باشنده اولور بعضینک رنکی سیاه اولر
وبعضنک مادی اولور بعضینک اوزرنده اوج خطی اولور
چوق خواصی واردر مارینی ومارینه بری اروبری عورتدر که انلر
حکایت اولنور که هندوستان جزیره لرنده شنکونه نام جزیره ده
الکسی یالکوز بر حصار و کنبد یاپمشلردرکه حصارک هرطاشنی و
کنبدک هر بر درکنی یوز کشی یرندن دپره ده مز ماره ماربزرک
ماری هند دلنجه اورمق معناسنه ودیلنمش معناسنه کلور
ودختر معناسنه ماریره دایه ماز قیوجیوار یاروغی شکاف

وشکن معناسنه و وقتی سحر معناسنه و بر نوع دارودر ماذریون
حشر اوتی مثل مادریون ماذو معروف موزدر رنکلره کیرر
ترکیبه دخی مازودرلر مازه آغج قبقی و قوری یپراق اکثر باغبان
کسب کیدردکی بود قدر مازیاری برنوع حلوادر مازیانه مثله
ماس الماس ماست یوغرت مکتاوه مستوه ددکلری آشدر
و بوزجه آش دخی درلر ماستوا مثله ماست مایه طرلق ماستو
کش ماستینه مثله ماسور جلاحلرک مصره سی ماسوره مثله و سرچان
ماسه کودک و ماشه معناسنه و اوکرغه ماش مردمک و قره بکرجه
ماشطه کلینی دوزن قوشب حسن ویرن کمسنه عربیدر فارسیده
دخی شایعدر ماشو الک و غلبیر ماشوب الک ماشوری مصره ماشه
قسبح و کلبتین و جلاحلرک اوکردد ددکلری برالتدر آنکله ایلک
صررلر ماغ قره بتق و قره بولق و کبه قره کوسی و جابر چمن
و مرغزار و سختیانک و غیری دریلرک ایچ یانی ماکوب سکل و
قمش اوله ماکوک مثله و مثل ماکول و بیار خور ماکیان توق
مال آرام و مانند و طوار ماعون قماش خانه ماغجی بار کیر
یالانی مالامال طبطلو مالدار مالو کشی مالش ماره جلاویرجک آلت
مالشکر دلاک مالکانه حلوای خشک مالوس بردرلو حلوادر
ویتیل کلر و سام ابرص ماله سوزکی و بشمقجلیغی و غیرک
لیغی و یا یوجیلرک مصره سی و ماله سی مالیر سلک مام انا
مادر معناسنه مامونیه برنوع سکری حلوادر و بالاپوشتش معناسنه
یعنی برنسنه نک اوستنه اورتدکلری مامک تصغیر مادر یعنی اناجق

دیکل

دیکل اولور مامیران ادویه دندر مالین سلک مان اوبرقفا نمان
دیرلر و مانستن لفظندن امر و وصف ترکیبی و نهی در یعنی قوبنه
معناسنه و بکذار معناسنه و قال دیمکدر و ضمیر نفس متکلم مع الغیر
دربز دیمکدر بیت چنین داد پاسخ که اسفندیار ۰ نفرمود مان
رامش و میکسار مانا بمعنی همانا و بکزر که دیمکدر و خیال و پنداری
و کبرلر منه بنده بر منه مبدر اما همانا لفظی تحقیق یقین در بیت
از قاف تا قیامت مأمور حکم کرده ۰ مانا که کرد دایدون نزدیک شد همانا
و شاید معناسنه و پندارم معناسنه مانده یورلمش و قالمش
و قومش مانند بکدیش مانده مثله مانوس ینغو مانی برمشهور
نقاشک اسمیدر چینده پیغامبرلک دعواسن اتمشدر ماید
یعنی مات اولدی و مغلوب اولدی نزدده و شطرنجده و دخی بونلره
بکزر نه وارسه اوینارکن یکلسه ماید درلر بیت
خرد شطرنج دانش باخت با شاه ۰ ولی خالی نخستین دست ماید
و ماییدن لفظندن فعل ماضیدر مامیثا براوتدر ماه آی و ایک
اون ایکنجی کونی ماهار زمام اشتر ماه پروین جدوار ماهتاب
آی آیدنی ماهچه علم که سنجق باشنه و مناره درونه قورلر ماهر
راسخ ماهسام ماوراء النهرده برنواحینک اسمیدر ماه سیام
مثله ماه کانی ایلق ماه کانه مثله ماهودانه حب الملوک فارسیده
شاهدانه درلر یپراغینک شکلی کوچک بالق شکلیدر ماهول
دوزاق ماه متعب و باز ماهی بالق ماهیابه بالق یخنسی ماهیابه
مثله ماهیانه قورومش بالق و آیلق ماهیچه خمیر آشلرندن برآشدر

ماهی خرد چورا بالق ماهیز صغر قویروغی ماهی خور بالقجیل
ماهی زهر صغر قویروغی ماهی ریزه خمسی بالق ماهی زهره مثل ماهی زهر
ماهی شیم چوکا بالغی ماهی گرد چایق بالق ماهی کول سازان بالق ماهینه
آیلق ماه جاذولر بیدیر بابل کبی مایه دشی وطرلق وخمیر مایه سی
وهرنسنه نک اصلنه دیرلر ودگمه الکی وبعنی کیسه مایه دار یعنی مالدار
مایع سیوق ورقیق عربیدر مایده خوان آراسته یعنی اتجنده یمکی
اولان سفره مبادا اولمسون که دیمکدر یعنی شاید که اوله مبرز متوضا
یعنی قدمگاه عربیدر مبین کورمه دیمکدر مبینا د گوسترمسون
دیمکدر مبر التمه مبهن جای آرام وزاد وبوم یعنی کشینک طغدیغی یر
ویری یوردی دیمکدر ومهمان خانه وجای جادو وخویشان ه
وخانمان ودوده متاره معروف بلغاریدر بردن مترس مترز
طوب صقلنجق یر متنجوشه چتک اوتنک برقسمیدر متع متعب وموتا ف
متین کلنک متابی یعنی طاقت نیاری مج نام راوی رودکیست
مجاچنک زبق درکه عورتلر استعمال ایدرلر مجرک نی کار وسخره
یعنی اجرتسز اش اشلین مجلس درنگ عربیدر محله معروف
عربیدر ترکیده دخی مستعملدر محک اولنسنه درکه التون وگمشک
ایوسی اکه سوره مک بلورلر انده ظاهر اولور وهرنسنه نک ایوسی
وایوزی بلنجک یردر محاسن سقل محمل شتر سغری بو اوجه
لغت عربیدر مخمه گکم که بقر دستی در عربیدر مختوم ماوراء
النهرده ایویه درلر مخمل قطیفه مخنده قرنی اوستنه یورین
حیوان یلان کبی وغیری اکه بکزرنه وارسه ماوراء النهرده مخیده درست

درلر

درلر یعنی انک قفتانه حشرات ارضدن نسنه دوشدی دیمکدر
پت چو شد مست از و سوی می دویده برسته برانزام او در مخید مخیده
مثل مخنده مد مطلقا تیل مردن اولسون غیریدن اولسون مدکش
تیل چکیجک مدنج کلید دندانه سی مدنک مثل مدهوش عقلی گتمش مدی
مده دیمکدر یعنی ویره مر چون معناسنه ولام جاره معکلنه
مثلا مر فلان ومر فلانرا یعنی فلانه دیمکدر وفلانک معناسنه
دخی کلور وانداره وصغش مرا بکه مراز کندر اورغانی یعنی
سنجده مرار واقع اولمشدر مراخو برادویه در مراغه برشهر
آدیدر وچراگاه معناسنه وخوابگاه ستوران وغلیطره معناسنه
مرج مرز معناسنه یعنی سرحد مرجان معروف قزل طاشدر
تسبیح ایدرلر مغربی گزنره چیقر چقدوغی زمانده اغدر ومنعقد
دوردوقجه هم قزرر وهم قتی لنورمش وپس معناسنه واتابر قرداش
معناسنه مرجو مرجمک مرخ عرب ولایتنده اکی اغجدر اکیسن
بربرینه سورسه اوت حاصل اولور مرخشه زشت ونجس
مردار آدم مردافکن ار اقدرجی پهلوان مرداوزنه مثله مردانه
ارنه دیمکدر بوزجیلک یوفقه بیجق التنه درلر مرداس ال
دکرمنی مردک تصغیر درار جکزد دیمکدر مردم آدم اوغلنلری
وکوز بیکی مردمانه کشیانه مردمک کوز بیکی مردوس مشکل مرز
سرحد مملکت وچمن وتشنگاه وزمین وسامان وکوزدن
بتن اصمه وقرن وسوراخ واوتلق مرزبوم اقلیم وناحیت
وسرحد وتشنگاه مرزبان اوج بکی یعنی سرحد مملکتی صقلین بک

ومهتر مجوسیان زیرا اقلیمون اسنده دروبان لفظی حافظ معناسنه در یعنی
مملکت حافظی دیمک اولور مرزغن کورستان مرزنجوش مسکن نسنه
مرزنکوش اق کل وچکدم وجانوردن قورد قتی اسنمک وسمزلک
اوتی ایب قوشق وبر منگ اسیمدر مرغ شول خرم یردر که انده مرس صد
درلو درلو مرغول اوله مرغول ناز کاکله اورلمش ساچ وباز کشت نوا
وقورجق زلف مرغزن کورستان یهودیان شمش فخری مطلق
کورستان اوردی مرغو فال بد مرک اولم موت معناسنه مرم معروف
طاشدر که نیجه درلو رنکی اولور مر دنبله دکلری اوتدر و عنبر دخی
دیرلر مرمع سنک سپید مروتاب صغر تماج مروتاب مثله مراو دا
اکه دیمکدر مروش ذکر ایلمه و میل ایلمه دیمکدر یعنی تهتلودر مره حساب
معناسنه مرهم معروف نسنه در ترکیده ملهم درلر جراحته اوررلر
عوامک تحریفی قبیلندندر مزاک ابله و نادان مزکت مسجد مزه
داد ولذت ولیسیدن معناسنه مزید سر امنه اوینی مزیده مثله
مزنک قیونک انجذان کلیدی مساک بر بدقدر که ریا چینک
یاخود انجک دبندن چقه مست اسرمش وککرمش دوه مستکاره
اسرتکن نسنه و دایم مست یورین کسه مسخره اخلال نسنه مسکه
تره یاغی مشاده مشغله واولک قرق شاطه مثل ماشطه یعنی کلنک
یوزن دوزن خاتون مشحت برنوع صافی حلوادر عربجه
مشاش دیرلر مشغله آشوب و فتنه مشک ستغا مشکی مشکوی
بتخانه و خلوتخانه خسرو شیرین مشکو مثله مشتک نام ذزدیست
مشقت قتی زحمت عربیدر مشو برجق مصطبه عربیدر

یعنی نیشکن اتفاق ایدن کمسه اکر
مساوده

جای غربان جمعی مصاطیب کلور مصوص توق و قاز و قوشلر طولور مسعی
و بریان و کبوتر بچه بسرکه کرفته یعنی بخته در مطموره جای غله معیده
قرسق معتوه کم عقل مغ دریک زرف معناسنه زر معنانه مغاک
چقر مغاره معروف نسنه درکه طغلرده اولن دلکلردر که ایجنه آدم
وغیری حیوانات کیرر کیدر عربجه غار درلر مغز بینی و ایلک مخ معناسنه
وهر نسنه نک خلاصه سی و یاغ معناسنه مغزا قصد ایدجک یر
مغبون الدنمش عربیدر مغنده چرک و باس و کمره چنانکه بر قضیب آت
و در بغل مردم و دمل بود در میان کوشت و دشید درکه تکک صندقون
صکره چوکی بتر و بعضلر ایندیلر اوردکلری علتدر که آدمده و آتده
دومل وریر یلنور چقر بر شیشدر طبیلر قتنده سعلعه دیکله معروفدر
و بعضیلر یلدر ردیلر حق بودرکه اسم عامدر هر نسنه که آدمک کوده سنده
یلنور چقر اکه مغنده درلر مقلمود حضرت عزرائیل علیه م مکث
مکیدن و مزیدن معناسنه و قصه جق شکوکه قلان اولر او لکیسو معناسنه
مقعد او تورق یری دبر معناسنه مکر الآ و شاید معناسنه
مکر دلغظندن تخفیف اولنمشدر دیمک اولر مکر حیله مکس سکک
دیمکدر مکسلان بلینه مکس کیر مثله بوز غود شی و عنکبوتدن
برنوع در مکک آدم بغزنه کیدن سکک بعضنده سلک واقع اولمشدر
مکوک حیوانات صورتنده دوزلن قدح و جلا جلر مکگی مکیب بمعنی
حبیح وطغری یولدن دونمک استین کمسه یا کرد ایندن چزی بلچی یا براستی
ملاژه قزل اکک و طوق و دلجک و کرتلیک ملاط تهلک و بیوجی بلجغی که
صمانسز ایلدرلر انو کله کرنج و طاش اوررلر ملط مثله ملال تألم و انفعال

بواوج لغت عربیدر ملاه حصیر قمشی ملخ چکرکه ملغم السیحق یاقی ملول
غمکین عربیدر من بن دیمکدر منّ تشدیدله عربجه بطمان معناسنه که اکی
یوز التمش درهمدر اوکزبی ددکلری که کوکلکدن یغر مناره اذان اوقیجق
یردر مناد مثله عربیدر مناور ختن قربنده برشهردر منبل چرچی
منتو منتی اشی منشور بر نوع چچکدر منجک حقه بازاوینی منجک
مثله منجنیق اولدرکه عامه تحریف ایدوب منجلق دیرلر ترکیده مشهور
ومعروفدر منجو بر حمک منجوق علم باشی منجیر مشبک طرابزان مند کلمه
آخرنه لاحق اولور ذو معناسنه مثلا دانشمند و خردمند یعنی دانش اسی و عقل
اسی دیمک اولور یعنی میم و نون و دال ربط معناسنه افاده ایدر مندل
عزایم اوقینلر چزدکلری خط و دایره درو خط نوجوانان مندیل
سلنجک بزوانچه زنان برسر پوشند مندوز غمکین و بخیل و بوینی صنق
بردق و سکک منده قلبی صنق منزل خانه و اردران معناسنه منس
اول نقطه لرکه کشینک یوزنده و بوینده ظاهر اولور منش همت و اولوق
وطبع و کوکل خوشلغی و کبر و آرزو منش کشتن کوکل دونمک منشکر
مثله المنقبة هنر و طریق فی الجبل المناقب جمع منقبت عربیدر منک
قمار ولاف اورمق منکل حرامی منکو علم شخص منلاک درویش حقیر
منو دیرمه دیمکدر و اوجق اوجنبیدرن نهاست یعنی مخنث یمرمه نطفه
منی تکبرلک اتمک موات زمین که کسی ملک نباشد موج دکز چلقنمسی
موسم بازارکاه عرب و وقت و اوان موکب نوعی از رفتار و آن
سواری که با امیر برنشیند والجمع المواکب والمواکب بابه من السیر عربیدر
مویز قوری اوزم مویزآب اکشی شربت که کشی مست ایدر مویزه

ملک
مند

سیاه

سیاه دانه لردر مویزه سلکن و اول نسنه درکه عورتلر یوزلرنه سورلر
بخشنکه دیرلر مه ای و یوق دیمکدر مهار یولار و بورندرق مهتاب آی
ایدینی مهد منقب مهد عربجه بشکدرکه اوغلنجقلر یتوررلر مهناک
ای ایدینی مهنک مثله مهوش ای کبی دیمکدر مهول درزاق مهیوه
تخم ماهی و ابرازی چند و ادویه چند در آفتاب میجوشانند و میخورند
می اسیجی میا کلمه دیمکدر میخانه شراب اوی میکده مثله مینختج شراب
مطبوخ و هو فارسی معرب میبه شراب سفرجل اسم فارسی میکساد
شراب ایله باشی خوش اوله غایت سون کشی میخوش اکشی ترک میدان اچق یر
عربیدر جمعی میادین کلور میکون آل رنک و قزل رنک و قزال هوزی
درسینده استعمال اولنور و سقلره دخی مستعملدر میوه یمیش کبی
انجره بتر میمک فتحه سیله سیله لغتدر مثال نامۀ بادشاها
یعنی برات که منصب و یرجک ویررلر مداد مرکب مدید مثله میز
دوستلق مرابس سخت مری سوز اوزرنه اتفاق ایدوب کوکل
برکتمک و ستیزه روی معناسنه مزاج ترکیب انسانی و دیوانی باشد
مزاح کوکل و خورته مس بقر مسکین نهایتده فقیر یعنی برکون یبکی
اولمیه مسمار اکسری مسین بقردن اولن نسنه مشمش زردآلو
مشود عمامه مطرف بردم معجر برونجک مغفر اشق کدم تقیه
درتلغه درلرکه جنک کونده کیررلر مطران پهلوان کبران و آیین ترسا یاه
و کبران باشد مغیاد شاکردانه مغیاری کشی یلکی کیدوکی وقت
شکرانه ایچون ویردوکی نسنه دیرلر مکاس اکسله دیمکدر مکست
شکست لفظندن صکره اتباع و مزاوجه طریقیله کتوررلر مکر سلک

المیم مکسورة

مکل بالکسر تیین سلک مکیس مکاسن لفظندن تصرف اولنمشدر
وبحا بامون سنه ملاط هلک مفتوحه ده بیان اولمشدر ملعقه قشق
ملک درنق دبنده اولن آقلق منقاش خارچین وموی چین
عربیدر مه اولو یعنی نه باشد یعنی یوق وکلان باشد یعنی کلان
مهتر اولورق وآفتاب مهر شفقت وآفتاب ماه اول باشد
ازخزان وآیک اون آلتنجی کونی والکی یازآیی وسکو معناسنه
مهراب علم شخص مهرانجه مثله مهربان شفقتلو ونکهبان مهرجان
کوز کونلری وخزان وقتی مهرکان مثله مهرمان مثله مهرکانی
کوزلیک وکوزن اولجق نسنه مهرکان مهروماهک اون آلتنجی کونی
مهمان قونق مهمانی قونقلق وضیافت مهیاز علم شخص مهین
مثل مه واولورق مهماز مهموز معناسنه کرجزمنک اوکجه سنه قویب
آتی آتو کله یوروردلر می ادات حالدر مضارعک اولنه داخل
اولور حاله تخصیص ایدر بعی لفظی کبی میباید کرکدر شمدی دیمکدر
میان بیل وهر نسنه نک اورتاسنه درلوا دالق معناسنه میان بالا
اورته بویلو میان بند قوشق واوچقودر میانجی حکم ومصلح میان سرا
کلیله بکزر بر نسنه درجواهرلهر صح میانکی اورته میان معناسنه
میانکین مثله میانه چاق اورته واورنجه میانه قد اورته بویلو
میتن علم شخص میتو بیرقلری سوری بوزدغان میته کوه
میتین کلنک میخ اکسری وقازق وسکه وسبیکه وعرقیه قالبی
میجو مرجمک میخک قرنفل میخزه ضرنخانه میداه مثل میداه میدنی
یوزآت میده زنان پاک میر بک امیر معناسنه ومردن لفظندن

مطلب
می

امردر ووصف ترکیبی در میرآو صواوزرنده طوران میره طعام
ودوزنلک واتفاق معناسنه میراث قسم که اولیدن دکر حصه در میرسان
معروف آنجدر که دکزکن رنده چوق اولور خوش قوقر میز قنق میزبان
قنغجی ومهمان خانه معناسنه دخی کلور میزد مجلس مهمانی وعشرت
ومهمان خانه میژد معشوقه یعنی اوینانش میزر ایچ طونی وفوطه
عربیدر میشنه قیون سوریسی میشنای ملطاق براوندر میشو
برحق میشین مشین که دباغت اولنمشدر قیون دریسی میعه
قره کونلک میغ بلود دودومان میغناک بلودلو میخت انکور
تزکه آبش پاره یکی کدشته باشد اکر تعریب کنندی فخنج کویند
میکژنه قرلسیغی میکندد قوقریر معناسنه میل ثلث فرسخ واوج
فرسنکدی بیشلو مناره وکل لحم باشد میلاده شاکردانه مینا
اول لاجوردی نسنه که کمش یوزنه اوررلر وکوک بوکنق وآسمان
مینو جنت ومرجه مینه مثله مینان ارک میوه تونک جیعنی
وهر جبق که آنده یمش اوله میوه یمش میویژه ضرمشق عشقه درلر
میویزه اول دارودر که تعریب ایدب میویزج دیرلر میویت
اول بدقدر که اول بهارده کسرلر آنجه تربیت ایچون میهمان قونق
یعنی مهمان دودمان قوم وقبیله واوبرق مباد یعنی بمباد درکه
ایچون دولدررلر مبارک قوتلو متواری کزلو متوسط میانجی مجه کربک
مجخان مثله مخلا بادنجان بریان کرده وبریان را پاره پاره
سازند وبروکیمون افشارند وبخورند مخ الکجی کموکده اولور وباوز
انه اورلر اویان بیت مخی برسر اسب سرکش نهاد

مطلب
میل

جهان آفرین را بسی کرد یاد مخاط سپستان مخلف کبوتر بچه مد
یا نصد درم را گویند مدارا تواضع و نوعی باشد از اتفاق مدام
دایم و بمعنی شراب مراد کوکل دلکی مرداد پاک دکل دمکدر و حرام
مرد مردن لفظندن صیغهٔ ماضیدر و کلمهٔ اتباعدندر چرد مرد
کبی و خرد معناسنه و انجو معناسنه مَرد مسین مرداد آیک بدیجی
کونی و اورته پای آیبی مردادخواد چایلاق و لوری قوشی مرداسنک مرده
سنگ دکلری نسنه در که کشرن چقرانی ارتسک قورشون اولور
مرداری خالی مردریگ یعنی قوم اوانجی بمعنی مرد ریگ اواق قوم دیلک
اولور بیت واحسن تا که بیابان تیسیر عمر وین حرص مرده ریگ بیابان نمی رسد
بر اهل علم عزیزدن استماع اولندی که مال متروک معناسنه کلور
و نعزین معناسنه دخی کلور ترکیده ارته قلاسی درلر و عبد الوطوا طینک
بیتندن دخی بو معنی فهم اولور و مال متروک معناسنه اولماسی
مولانا جلال الدین قدس سره حضرتلرینک مثنوی شریفه بیورنجی
بیتدن انگلنور که بیورمشدر بیت از خراج ار جمع آری زر چو ریگ
آخر آن از تو بماند مرده ریگ مرده اولی مرزان نرکس مرغ
قوش مرغاب اردک مرغابی مثله مرغابه یرده مرغز بچی مرغزار
چایر و چمن مرغول اورلمش و قورلمش ساچ مروارید انجو مرونکوش
برجمنم قولاغی مرز مشتری یلدزی و ثواب و کرامزدود کراجی و ارغاد
مژده مشتلق مژکان کرپک مژک مثله مژه مثله مزه مثله مست
شکایت مستمند شکایتلی و غملی مسته اندک و قوش اوینی
و خورش چارپایان مستی شکایت اتمک میطار سخنک بکیسی

واکنشی

واگنشی مسلمان کروندهٔ حق مسیح مثل موییچه مشتاق خدمتکار مشت
یمرق و مشته که بشمقچیلر اولور و تقمق و اوج مشتاسنک اوج قیاسی
مشت سنک مثله مشتاق آرزولیجی مشت زن کورشجی مشتناک اوجه
طلو طاش مشته بشمقچیلر و پابوجچیلر مشتهسی و جلاح توقمقی مشک
معروف کوزل و خوش قوقولی نسنه در یعنی کیک کوبکی در چین و لا یتنده
اولر مشک بید سرغون چچکی که عرقن چقررلر مشک ترکانی طبلق مشک زمین
مثله مشکو سختیان دوشک مشکزه بلغاری و سختیان دوشک
مشکوی بتخانه و بر سرایدر که خسرو شیرین بنا ایلمشدر مسکسار
مشکلویر مشکناب خالص مشک مشوش آن روغن که درود و شاب
وسفید تخم مرغ در قوام در وافشانند مصلب عربلر ثوب مصلب
درلر یعنی اول قفتاندر که اوزرنده صلیب کبی نقشی اوله المصمت
اسبی که هیچ نشان نزارد بخلاف ذلك المصمت الذی لاجوف له
و باب مصمت ابهم اغلاقه لغت عربیدر مطرا جندره لنمش و تازه
پرداخت اولمش نسنه مطراکر جندرهجی مطرب سازنده مغ
کبر و آتش پرست و زندیق یعنی منکر قیامت و صغر بوینزی
مغاک در یکزرف معناسنه و حقیر مغلاک درویش تهی دست
و مغلس و حقیر مغوشک بجو سیلک کششی مغول ماوراء النهر تاتاری
مغنی چالجی مغت ایلق مغلاک بمعنی مغلاک مقل ابوجهل قوزی
وجود یمیجی و جمع مقیل بر آشدر که اتله و کوفته ایله و منبار اله و قورق
و بغدای و برنج و نخود و باقلا و چکندر و پیاز و شلغم و کزر و کلم و کندنا یله
بشورلر مقیلیا مثله مک شکی مل بیجی ملک مردمک و پادشاهلق

وسلام وتحيت وبرحق وبركسنه دن استماع اولندی كه بزم پرده
اتمكيچيه ملكدرلر ملكك ابم بكجی مناخ خوابگاه شتر منج اری زنبور
معناسنه منذك پاره پاره مو مطلق قيل وساچ موبد حاكم آتش
پرستان وآنكسكه حكايت از و كنند وبمعنی وزير موتاب بمعنی موتاف
موتاو مثله موچينه منقاش كه تركجه چيمتره درلر آنو كله قيل يولرلر
موخ علم مود قريجه مورچه مثله واوشق قرجه بوكجق مورد مرسين
وسبزه باشد درميان آب موريش بوكجق ودكان اوكی وسكی
واكورغه موربانه دمورباسی ودمربرة سی موری صوكنكی وقره بويه
موری مثل مور ركوب معناسنه موژان كوزل كوزدركه نظرده متحرك
اوله وسهلجه كرشمه سی دخی اوله وخالتری دخی اوله اصلده موژآن
نركسه ديرلر استعاره طريقيله كوزل كوزه اطلاق ايدرلر موزه
چزمه موزه دوز چزمه جی موسيجه مسقال كه چلرلر واوكيك قوشنی وقريه
بكزر بر قوشدر موسيقار علم موسيقی موسيقال اوكيك قوشنی موستره
طازلق باش موش سچان موش دشتی عربی طوشن موغ مثل مغ
يعنی مجوسی موفلون اكليل الملك مول صبر وتأخير وتوقف وكری طور منش
ومعشوقه يعنی اويناش مولش اكلنش مولع حريص عربيدر فارسيده
شايعدر موليان يغماجی موم معروف نسنه دركه كيجيله يقرلر بالدن
وياغدن اولور موميا بر دارو دركه بركسنه نك بر يری صنجق
آنی ايچرلر باذن الله ايو اولور موی قيل وساچ موی تاب قيل بوكيجی
مويه صغی صغمق مهر يوزك مهری وسكه ودوكم كه اعضاده
ايدرلر يعنی يقرلر ولطفا معناسنه مهره كاغد مهرلينجك نسنه

واوكز

واوكزغه كوكی وبوكجق مهك سكل مهلت توقف اتمك نا حرف
نفی دركلمه نك اولنه داخل اولور ناپيدا وناخوش كبی نااستوار
خاين كشی ناب خالص ومانند ومجازا صافی معناسنده استعمال
اولنور وآز ودشی وبيوك دیشه ديرلر پيلك وخنزيرك كبی نابديد بلورسز
وبولنمز وكورنمز معناسنه ناپروا سراسيمه نابل تيردان نابكار باطل
ومعنسيز وبيكار وناپاك وجنب ومردار نابی كوره مز نابينا كورسز
ناپيدا مثل ناپديد ناج جام آغجی ناچار ضروری يعنی چاره سز ناتوان
كوچی يتمز ناجخ اكی چتل سكی بكجق ناجود جام باشد ناخواه بعضی
نسخه ده ناخدای واقع اولمشدر مهتر ملاحان ناخن درنق ناخن بر
درنق كسيجك ناخن براه مثله ناخن برای مثله ناخنگير مثله ناخوست
اولنسنه دركه دپلمش وطپنلنمش اوله ناخته ريسمان باريك
ناخوش منش كوكلد وكمش ناخون مثل ناخن ناخته ايت درسكی
نادان بلمز يعنی جاهل نادره دان عالم مدقق نار معروف يمشدر
ناربا نار آشی ناربستان دكری انجك ناربوست قرفه يعنی قرنفل
نارجيل هندوستان قوزی نارخو كلنار چچكی نارخوی مثله نارد
صغرغه وكنه وناكس ناردان يعنی نارد نك ناردين سنبل رومی نار مشك
قزلجق فارسی معناه مشك الرمان وقيل هو اقماع الرمان الهندی وهی
كانها رمانة صغيرة غير ساقطة الورد بل مفتحة فيها عطرية واجودها
ماكانت بين البياض والحمرة والصفرة وهی عفصة نارنج ترنج نارنك
مثله ناروا انار آشی ونارد نك ناردون طوغی بدق واوزون بداق كم
بيلدن حركت ايليه لطيف وتازه اوله وبر نوع قره آغجدر اوزون

اولور طبرخون ددکلری آغجدر ناده کبان ترازونک یوقرو دوکجق دلی
تاریین ترومزین ترکیده دخی مستعملدر نازین دیرلر ناز قنیش
اسم مصدر درو نازیدن لفظندن امر و وصف ترکیبی درو نعمت معناسنه
دخی کلور ناژ چام اغجی نازبالش یوز یصدوغی نازبوی فسلکن
نازش فخر نازک یوفقه وظریف نازک اندام نازکن نازنین نازلو
واس کنجی ومعشوقه نازو چام اغجی نارون درخت سخت ناسره
سی کچمز اقچه ومطلق کچمز نسنه ناشتا آج قرننه و یاد معناسنه ووره
وقشلق وقتی وجفت معناسنه ناشی حز یاد ناشنا یاد ناشناس
حز یاد ناشکیبا صبرسز ناشیرین آن روکه ملیح نباشد ناصور چوقرنکی
یاره اسکی جراحت معناسنه ناطف دبله کبی املرده بشوردرلر
واق قوزلو حلوا و بشمینه ناطل بیدی درهم آغرلی بعضلر اکی
استار اغزی ددیلر استار عربیدر التی بچق درهم درلر ناغ
مق قره آغج ناغوش باش صویه طلدرمق وصوایچنده برساعت دور
ناغشت فلفل سودان آدلرندر که بربرده حرفی درلر فلفل
یرنه استعمال ایدرلر ناف کوبک و دکری یصدق نافه جام یره مز
وآخری خیردکل و عیبلو ایش نافه مشهور کودکدر که درینک کوبکی
یرندن اولنه درلر ومشک معناسنه نافه مشک کیک مشکی ناقوره
مشربه ناقوس برنوع چاکدر که کلیسالرده چلرلر عربیدر ناقور
قیامتده چالنان صوردر که اسرافیل عم اوردر ناک مشک اوتی
ومشک مغشوش وجکرله سرشته اولمش واداتدر که کلمه نک آخرینه
لاحق اولور معنای اتصال افاده ایدر مثلا ایدرلر زهرناک و خشمناک

مطلب استار

48

وغضبناک و فرحناک ناگاه وقتسز واکسنده ناکس کمسه دکل یعنی کونی
لکدن والچاقلقدن عبارتدر ناکوار یمک سکمک علق ناکوارد مثله
ناگاه وقتسز ناگاهان مثله ناکام بی مراد ناکرویده کافر ناکسین کونی
ناگزیر چاره سز نال الجه قمش وقلم ایچنده کی تل وصاری قمش
نالان اکلیجی واکلیودرک ناله اکلدو نالش تضرع وزاری نام آد
نامدار آدلو نامرد ارلکسز وکیشلکسز نامزاد نشانلو قز واول کسه
درکه آنک آدینه سوز سویلنمش اوله نامزد مثله نامور آدلو یعنی
مشهور درلرکله و دلاورلکله وسخایله وغیری ایلو کله وهنرلرله
ناموس وغیرت وآد وصان نامه بتی یعنی مکتوب نامه دان
بتی قویجق نسنه نان اتمک نانوا اتمکجی نان تنک یوفقه نان جین تنوردن
اتمک چقرجق آلت نانخواه انیسون اورسمیدر الف ثابتدر ماه
وراه قافیه سنده فارسی معناه الخبز لکونه یشهی الطعام وخصوصا
اذا جعل فی عجین الخبز و خبز وهو الکوف المکوکی وقیل هو نوع
من المکون وقیل هو بزر الصغیر الجبل نانخورش اتمک قتغی نانوا
اتمکجی نانیوشان ناکهان و ناکه معناسنه ناو تکنه و اولوق وروز
ناودان مثله ناودن مثله ناورد رزم یعنی مبارزت ناوژه تکنه
ناوک قوش اوقی وقمش اوقی حقیقتده اولغک اسمیدر اما شایع
بودرکه اوق اوله وقوش اوقی وقمشلق وصبان دمری ناوه
بحرام امام دورجق یر ناهار بلش سز و مثل ناشتا یعنی آج قرنلی
یعنی اول کون یمک یمامش اوله ناهید از جا خاسته دوشرلمش
بوستان ناهمت متالسز و مانندسز وضد معناسنه ناهوس ناگاه

ناهید زهره یلدزی ناهیده مثله نای ددکنایابان دُدُوکجی نایاب
بولنمز نسنه نای بیبی برون دلکی نایچه ماسوره نایره حرف رَوی دن
صکره کلن حرفک اسمیدر شعرده قافیه حرفلرندن در نایر مثله نایزه
ددکجلیجی نای گلو بغزدلوکی نایژه شکل لنمش اکن ولولهٔ حمام
ویردن کمش درجک نسنه نانیوشان یعنی ناکهان نای رویین بوری که
چلرلر نایی نای چلیجی نبات شکرک صافیسیدر نبارش اوتکو
نباع ایلک اوجی نبتیز غایتده اوجی سوری نجق اولسون و قلیچ
اولسون و غیر اولسون نبرد جنک نبرده بهادر و کزیده نبره لقب
نبق قزلجه یمشی نبهره بخیز انجیه نبی پیغامبر خبر نجید یمکدر عربیدر
نبید خرمادن اولن شراب نبیره اوغول اوغلی ترجه تُرون
دیرلر نبیل بزرک و علم و سنجق نبلاد بنیاد نبیه بمعنی نبیره نتک
طارتنک و فولاد نجق معروف ترکیده دخی مستعملدر نجم ایرق
اوتی نخیل مثله نخ قالیدر که اکی طرفی بلدو شنه ور یلوی
روی دیرلر و تار ریسمان یکتار و حریر و کتان و انجه ابریشیم نخج
سپرکه اوتی و زاج نخجد دمبوقی و قصقق داری اتمکنه دخی
درلر واری طاس که کنکه دیرلر نخاس قول و قراواش صاتجی
عربیدر نخجل وحمدک نخچیر آو صیدٌ معناسنه و صیاد و بسو
وسنکی معناسنه نخچیروال صیاد نخچوان مثله نخواز ادکج بر شنخدوه
نخزان واقع اولمش نخس فرو پژمریدن بود از عمر واز انرو هي
نخشب ماوراء النهرده ترمد یاننده برشهر آدیدر و یلدز انجی
ای معناسنه کلور و ماه بدر و محبوبک یوزنه مدح محلنده استعمال ل

ایدرلر عارض ای برده کرو سیم غبغب • صد دست کرو ز ماه نخشب •
و روایت اولنر که دیار عجمده بر قیو وار در دایم انک ایچنده کیجه
و کوندز آی شکلی کورنر اکا ماه نخشب دیرلر زیاده تابناک
اولدوغندن اوتری محبوبک عارضنه تشبیه ایدرلر جامی قدس سره
• سه روز آن ماه درچه بود تا شب • چو ماه نخشب اندر چاه نخشب
نخل بمعنی نقل نخود معروف حبوبات ندر رخم نونله مشهوددر که
نخخلوده جتنک قوز نخله مثله نخله عصا و نعلین نخم شکر چینه
لرک التیدر که انو کلنشا راولن شکری طوترلر بر بازه سن
آتجه دکرلر اولدر نخوت کبر و بزرکی و کردن کشی نخیز کمینکاه
یعنی بصو نزید همتا نز ارکک نزد براو یند مشهود و انجک
اوزدکی نزدبان معروف ترکیده دخی مستعملدر نزسک مرجمک
نرکس معروف چچکدر محبوبک کوزلرن اکا تشبیه ایدرلر
نرکه چرکه نرم یمشق نرم ماده یعنی خنثی نرم آهن کن دمر یعنی
آهنک کوتبیی که چلک و دشتی اولمیه نرم پای قیشل یقلودیرلر بر نوع
نخلو قدر نرم رو دولک آت نرموزه صالنجق نرم کوش قولغی یمشق
نره بمعنی موج نره ارکک نر معناسنه و آلت تناسل مطلق
آدمده اولسون و غیری حیوانده اولسون نره کاف کدایان نزینه
ارکک نر معناسنه نزخج اغز بصمق نزد غند معناسنه مثلا
نزد من بنم یانم نزد او آنک یانی نزدیک یقین نزغره اغریدن
دیرنن مغصل نزله نازله علتی نژم طمان بالزاء العجمی و بالزاء
الورتی و بکسر النون دیردی نژند بیتلو و حالی متغیر اولن

کرکسه صولغله کرکسه قیغو یلیه اولسون نژه آو اوقی نزیج یدک که
پادشاهلر و بگلر اوکنده یدررلر نسبو صیر بجق نسو مثله
نستر کل ناصرد دکاری کلدر نسترن کل نسرین و بعضلر درفیل
تجنیدر ددیلر نسترن مثله نستو هر نسنه ده اونکو اولن و بر
شخصک اسمیدر نسر سایبان و الاجق نسرم مثله و قوری
یرکه کنش دوقنمز نسرین بر نوع کلدر که نسترن دخی دیرلر
نسر طایر کرکس قوشی و کوکده بر برجک آدیدر نسف کوکندن
قوپمش نسنه نسق بر اسلوب و وزنده اولمق نسکنج جمدک
نسک هر جگک و کافرلرکتابنده بر پاره نسناس بر میموندر
سرندیب جزیره سنده بر طاغ وار در ذات الاهوام درلر
انده چوق اولور بو یلری اوزون و کوده لری قللو و رنکلری
کوک و قللری قزل و باشلری نک اکی یاننده کوزلری و یوزلری
وار در بری بیم ادکگ و بیم اولور و هر بریسی طغور رواکسی دشی
فیلج و تب یرلر دخی طونیزلر و غایت یوکرک اولور نسو
املس و صیر بجق نسیج احمق و سرکشته و خود بین نسیم
باد مشهور نسیه نقد و حاضر اولمین نسنه و و رهسی معناسنه
نشپیل دام ماهی و در اویختی باشدار جای نشل مثله یعنی
اولته که بالق اولرلر نشرم قوزیر یعنی کونش دوقنمز یر
نشک انار آجی و درخت کاج و قیتل اغاجی و ترخونه
نشکنج جمدک نشو الجمشی نشواد علم شخص نشوغ دارو که
درمیان دهن فرو کنند نشیب انیش نشید یتوک ارامق و

وشو اوقمق نشیل دام ماهی معنی نشل یعنی در اویختن باشدار جایی
نشیمن نشستگاه و جای مقام و وطن نشی اوزون تلی بر نوع
کربیدر نطع دوشک و روی زمین و بساط شطرنج نعش جنازه
نعل آت نعلی نعلبند نعلبچی نعلین آدم ایاغنه کیدوکی
کرک اعجذن اوله کرک کوندن نعره چاغرمق نغز ایو و کوچک
و پاک و خالص و چابک نغل چقر یر و این که دلکو و قورد اولور
نغمه خوش آواز نغنغ بر مرزدر که بریسی درت یوک اولور
نغن خواه ناخواه لفظندن تخفیف اولنمشدر نغن خوانی مثله
نغوشاک مذهب کبران نغاغ تخم و قدر که اندن شراب
ایچرلر و قغا نغام هوا یوزنه طوتق توز و زشت معناسنه
و یوز طنقلغندن کنایتدر نغت معروف ماغدر نغط انداز
طوبچی نغ اول کمسه در که سیلکن اغزی صولنه نغرین النج و بیزار
و قاردش و یرمک و یگرمک نغس صولتغان رنجی نغول
بالدرشنالک معناسنه نغر بوری نقب لغم یرالتنده یولدر
نقیبن بغرتلق قوشی نقاره معروف چالغی درا کی چاغله چلر
نقافه جامه دان نماز معروف عبادتدر که مسلمان اولنلره معلوم در
بلورلر تعریف حاجت دکلدر نمازگاه مصلی نمام قوجی و براوتدر
طیبلر قتنده معروفدر نمتک الچ یمیشی و کهربا نم یاش و چه در که
کوکرن بغر نخ مثله و سپرکه اوتی نمد کپنک و ذکر معناسنه نمزین
تکلتی نماز بامداد صباح نمازی نماز پیشین اویله نمازی نماز دیگر
ایکندی نمازی نماز شام اخشام نمازی نماز خفتن یتسو نمازی نماز گزار

غمار قلیچی کسنی نمدار یاش نمناک مثله نمکین مثله نمشک چورک اوتی
نمک طوزی نمکدان طوزلق نمکزار طوزله نمکزی بر نوع حلوادر نمکسار
یعنی نمکزار نمکت یاش نمکسوره طوزلوات یعنی بصدرمه نمکسود
مثله نمط طریقه نمیر بسیار خورو کاهل ننگ عار ننه نزنه
ماده یعنی خنثی نو یکی جدید معناسنه نوا بایلق ونعمت وسپاه
وعلم موسیقیدن بر مشهور مقامک اسمیدر وچالجیلر سازی وکروواوج
ودستان وغنا ورونق حال نواجته یکی دکلمش باغ نواده دختر ینه
قز اوغللری وقزلری نواسه هجو بنیه یعنی اوغول اوغوللری
واوغول قزلری وتعلقات نوابین شکفت نواشه یا یوار اسنرغی
بالچق نواسنه کرنیج وکرمدر که بر بری اوزرینه بغلمش اوله نوار تهمتن
اراق دیمکدر نواله غایب بخشی ودگی دکلمک وزله ولقمه خراسان
ولایتنده ولقمه قاضی درلر بر نوع طعامدر نوان راست بالا اولکرزان
واول کمسه درکه اوقرکن ویا بر نسنه فکر ایدرکن صالنه وبشارت
ایدجی معناسنه دخی کلور ونالان معناسنه نوآورده بدعت
نوایین یکله تورین نسنه وشکفت معناسنه نوباده ترفنده
نوباره مثله نوبر مثله نوبه مثله نوبت ترکیده دخی مستعلدر
وقت معناسنه نوحه صاغی نوحه کر صاغجی نودد یکلم نورد سلمک
جلاحلرک اوکلرنده آرقوری دوردب بزی اکصر دوغی انجدر نورده
مثله ویری یردر نوردره فخر ولایق وپسندیده ونور دیده لفظندن
صیغهٔ امر ووصف ترکیبی دسودر زیلرکه بر نوع دیکشنه درلر نورده پیراهن
کوکلک آتکن دوشن شربت واکه بکز دنه وارسه نوک ادک برنی
وقلچ

وقلچ یلمانی وقلمک وقلیجک سورسی کربک اوجی نوکرده نبیره معناسنه نوروز
ماه فروردینک اول کونی نوش نواله عوض نوند بیک وتیزرو
ویورغا آت وخبر التجی وجوینده ودفیبنده نوند تیز فهم کمسه نومیز
امیدسز نوید نواله مشتاق وقوت وعدله عوض ونوان ووعد
دادن بضاعت نوین شهزاده وعزیزترین چیز وخوب
نوین اعظم واعدل امین اعلم واعقل که هیچ نادان م او دانش علم رودر
نکوکاری نونک فتحه سی وضمه سی جایزدر نوین درلر چوبین وزننده
ونوین وزننده نهاد بر نسنه دن اکسلمک وبیار معناسنه
دخی کلور نهاری صغراشکن یعنی ازاجق یمک اول اشنوز طوینه نهاریه
یعنی تن سید نهالی دوسنجکل نسنیه درلر ترکیده شهور در نهالیچه
مثله نهاکه کمین کاه واوجی کمله سی نهاز اریج وکسم که قصابک
قیونلری اوکنجه یوریوک قیونی بر سبیل استعاره هر متبوع عده استعمال ل
ایدرلر نهره یاتق وکونی نهبهره حدن اشری بیوک نسنه نهمار
مثله یعنی دشوار وبی اندازه نهنک تمساح نهیجر طولشق
وطولشمق نهیب خوف نه حرف نفی دریوق دیمکدر افرنده
کی های علامتدر نی تمش ودد که چیلر وفتحه صریحله واماله کسرله
حرف نفی درانوری چنانکه کامل که نی گرمست ونی سرد ما چنانکه دل که نی خسته‌ست نه تر
نی زن نای چالجی نیاری معشوقه واوینایش نیاردستند آلیمز والنمیه
نیادست کرد ایدمدی وایده میه نیدلان سبستی آغز یمحق نیدل
مثله نیسان ابرل آیی وماه میان نیس از بهار نینی نای زن معناسنه
نیشکر شکر قمشی نیدفه طون یغه سی طون آغی یعنی تمان آغی

النون المکسورة

نیستان قمشلق نیشه سیسی نیغه تمان آغنی وآن تزو نازك نیك
جماع نثار ساچمق نثال مثله نخاس سزی دد كاری فنه كه
بشمیجیلر كونله بیشتی راسنه دكرلر نژاد زاء معجمه ایله اصل ونسب
مجتبی ده ومحبوب آدلو كتابده نسب قیدین اتمشدر احمد بن
اسمعیل بو لفظی نون مكسوره ده كتورمشلر اما بعضی كتبده
مفتوحه ده كتورمشلر ومحبوب العارفین ده دال مهمله یا بنده كتورر
نژاد آرق واجه نژند اولو خواجه وپژمرده وغصه وعاجز قلمش
وانا نجق كشی ومبتلو نژه مثله نژمند مثله نژم نونك كسریله
وزانك سونیله غصه وبلوط وطمان عنصری ز نژم ومیغ كه بدروز روشن از مه تیز
چنان نمود كه تاربیست آن مه تابان نژیم طومان وطوفان نژمند
بمعنی نژند نسك عدس وكتاب گبراندن بر جزء در كه اول سوره در
نته كیم قرآن بلا تشبیه نسیه ورهسی نون مفتوحه ده ذكر اولنمشدر
نشاسته معروف نسنه در كه حلواره قویرلر آغ فنه در بغدایی
اصلدررلر اندن اولر نشان علامت نشانه مثله واوق نشانی
نشانكر متر نشاف خشك دماغ نشخوار كوش یم صوكی نشخور
مثله نشخواره مثله نشواره مثله نشستگاه اوترجق یر واوترق
یری نشستی بنجك یر واوترجق یر نشستی مثله نشك یمش سز
آغج نشكرده بشمیجی یعنی نشوار علم شخص وكوش نشیب
انش نشیو مثله نشیم جای مرغان نشیمن مثله وجای اقامت
نشوه كیفیت قرنشی نغجه كالنجك نغاب بچه وبرده نغام
كردنا وتیره كون نكاب دستوانه وخرو تكر كا نكار نقش

ومحبوب ومعشوق ونگاریدن لفظندن امر دروصف تركیبی بو اسم
مصدر در نگارین محبوب نگال انگشت یعنی بكور نگاه بقمق
وصقنمق نگاهدار صقنیجی صیغهٔ امر وصیغهٔ فاعلدر نگاهبان مثله
نگاهداشت امانت نگران منتظر مجازا تعلق معناسنه دخی كلور
نگش ایشته سست ولن نگل ساده روی نگنده معروف
دكشدر نكو ایو كوكچك معناسنه نكوهش خورلیش نكه بمعنی نگاه
نگین یوزك قشی نگین بهای حكاك یعنی كوهر دلیجی ودوزنیجی یونجی
نكل طاغ اروكی برجق نوشت ترخون نهاد رسم وآیین وبنیاد
ومثل نژاد وترسی نحس نلك طاغ اركی وبعضلر كسرانه دردیلر
نهادكی كشلك قفتان نه قو ویوق دیمكدر نهار نقصان وبت
معناسنه نهاز اركج نهال قلم كه اشلرلر وفدان وبر یپراق كه اغچك
دبنده چقر نهاله اوچی كملتسی نهان كزلو خفی معناسنه
نهاندان كلر نهانچه مثله نهانخانه مثله نهانی سرلر یعنی ال التندن دیمكدر
نهاوید بمعنی ترکید نهاوند موسیقیده بر پرده نك اسمیدر نی
یوق دیمكدر حرف نفی در نیا جد معناسنه كرك اتا طرفندن كرك
انا طرفندن نیاب نیام معناسنه یعنی قن نیابه نوبت معناسنه
نیاز حاجت نیازمند حاجتلو نیاكان اجداد نیام قن وصنن
سكوكه بغلنن ایپ مقدم معناسنه نیایش آفرین ودعا وثنا تیب
الفاظ اتباعدندر سیب اردنجه كتوررلر سیب وتیب دیرلر نیبال
تنب والیتنده بریرك اسمیدر مشكك یوسی نره اولور نیر بیوندرق
نیرج صوملش نسنه نیرنج داستان خوان وعزایم خوان

اولار ...

نیرنك جادویی وحیلت وال آلتمك ونقش وافسون معناسنه نك اصلنه
وهیولاسنه ومادّه سنه نقاشلر نقش یزملو اولسلر اول نقشك
رسمن ایدرلر اندن صکره نقش ایدرلر اول اتدکاری رسمه نیرنك دیرلر
نیرو قوت نیرومند قوتلو نیروفند نیلوفر چچکی نیزه بایق
نیز دخی دیمکدر واو عاطفه معناسنه وطون معناسنه نیزه سنکو
نیژه کنلکه تتسی ایدرلر نیسان مخالف سوزویلان وعده نیست
یوق ویوقدر ودکل معناسنه نیسته مثله نیسو نیشتر نیش
اغولو حیوانات اکنه سی ودکن ونیشتر معناسنه دخی کلور نیشتر
فصادلر آلتیدر بو کلمه قان آلورلر روایت آزوسی مطلق ازو
نیشخورد گوشت بعضی حیوانا تده اولور که یم یدکدن صکره تکرار گوشر
چینز ویم صوکی نیشو بردرلو آزکیدر نیشه قولتق پیسی
نیطل یعنی ناطل نیغه تمان آغی ویقه سی نیك ایو نیکبخت
ایو بختلو نیکخواه ایو صاحبی ونصیحت ایلیجی نیکوکار ایو اشلی یعنی
لطف اسی نیکو ایو نیکی ایلك نیکین مثله نیل جود ومصرك
ارماغنه نیل درلر مشهور در بحر نیل دخی درلر نیلکون یغمورلو
بلود نیلوفر برمعروف ومشهور چچکدر صولرده بتر نیم
یارم نیمچه یاریجق وکوچك قلیج نیمیارچه مثله نیمه یارسی وبر ضدر (?)
کشنك یارسی دوتلو طبیبلر اکا قالنج درلر نیمخورد اوتمه بغدای
نیم تنه قصه جق قفتانه درلر وقلندری نیم برشت بوچق قارنی
وسوزکو معناسنه وبرسره معناسنه نیم سوخته یانمش سوخت
مثله نیم چاشت صغرا شکن یعنی ازاجق یمك یمك که طومیه نیم سوز

قاورمش کباب نیم خال اورته یاشلو نیم سال مثله نیم جوان مثله
نیم جهر برنوع مخلوقدر که اکسی بر پره کلور آدم اولور وینه ایریلور
برایق اوستنه قلقیو قلقیو قنده دلرسه کیدر غایت یوز اولور ومردم
خوار اولورلر انسان شکانده اولورلر نیم روز اویله وقتی ومملکت
زالدر را وستا نده دروبردر لوانچه نك اسمیدر دیو استماع اولندی
نیم برشب رفدان بیرده نیم بسمل تمام بوغزلنمش که دخی اولمشی
اوله نیم خورد یمکدن آرتمش نیم کاسه برنوع آغاجدر چنغدر قفایه
بکزر نیم لنك کمان یعنی یای وقربان که اکه یای قویرلر نیمو حرزه
نیوشش یعنی دوکی دوکلمك نیوك گلین یعنی عروس نیو بهادر
آلتی وطاقت وکر بز ومراد معناسنه نیومرد مثله نی بوقحرف
نفی در بنی قرآن نخست اوّل نخستین اوّلکی نخلکون زوزکی
اکجی نخود معروف حبوباتدندر نخوداب مشهور طعامدر نزل
قنقلق نس اغزك طولاییی یانی وریش معناسنه وفریه وصبرتحق
نسخه اول کتابه درلرکه آندن برکتاب دخی یازله فلان کشی
فلان کتابی نسخه ایدندی درلر نسود صرتحق نش ماننده و
نیشتر نغل اکجه و ژرف معناسنه یعنی دریك نغوشا مذهب
کبران وآیین وبرنك اسمیدر نغوشاك مثله نغوشای سرکین
کاو خشك شده باشد که بسوزند نغوشه نیوشه معناسنه یعنی دوکی
دوکلمك نغول مثل نغل نغولی بالدرشقا لنك معناسنه نغاغ — بیان نغول
قدح نغام چیزی تیره فام وکرد آلود وزشت نغره کمش نغلران
تبسی نکون باشی آشغه مثل سرنکون نکونسار مثله نکوسر مثله

النون المضموم

نکس خسته لقدن اوزلمك نماید کوزکور نمایش خیال معناسنه
نکوه خورلق نکوهش خورلیش نمودار چاشنی واورنك نمونه
چاشنی ونا بکار روز وشب ونا بکار نو یکی بمعنی ونوی ایچون دخی
کلور نا معناسنه نته کیم نوسپاس بمعنی ناسپاس استعمال اولنور وغیکبی
نوا موسیقی پرده لرندن بر پرده در وبر مقام در نواخت اوغشمق
وآوازه دن بر مقدار چاشنی کوسترمك نوازش اسم مصدر در
اوغشمه معناسنه نواده قزاوغلن نواز بمعنی نوازش وصیغهٔ امر
ووصف ترکیبی واسم مصدر در چادر پولرینه دیکلن یعنی شریت در
وقولاك كبی ایب در نوازده اون طقوز نواسه نبیره معناسنه
نواشه یا پوار اسندغی بالچق نوانزده مثل نوازدن نوالك لقمه
نوسه چام فتی واز دکو نوحه نویك باغ بردنسی نوج چام
آغجی نود نواله معناسنه نود طقسان نوده فرزندگرای نودره
مثله نودر علم شخص نور ضیا نوره خزمه که حمامده در تنزلر
نورد لایق وپسندیده ویرجه یر نودارن شاکردانه نودارن
مثله نود بمعنی نودره یعنی اولور اده که فرزندگرای درلر نورد
جلا حلرکه سلمن ددکلری آغجی که اوکنده طوقجه بزاکه صارلور
واسم مصدر در درمه معناسنه در نورده بکلم نوژ چام آغجی
نود مثله وبمعنی هنوز نوزده اون طقوز نوژان قورقنج اواز
نوس قوس قزح نوسه سرابك ترکچه الغم سالغم دیرلر نوش
ایچك نسنه وصیغهٔ امر ووصف ترکیبی بمعنی شراب وعسل وچام
آغجی وبمعنی عاقبت ولذت ولذتلو شربتلره دخی نوش درلر نوشادر

موم نسنه درکه قلایجیلر قب قجاغی انوکله قلایلر نوش نوشیدن
لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی در نوش نوشت خدا وتقدیر الهی
نوشه شاد ولذید وقوس قزح نوشین کوارنده سکرجی معناسنه
نوف طاغ یا تقوسی وبرپر درکه ایچی موف اوله نوك مثل نوك
نوکال الدمه نوکر بزبان خوارزم هم مشورت نوکفاد یکشق مکثر
معناسنه نول پروال دهان باشد بمعنی نسل وطینجق نسنه وقوش
برنی نول مرغ یعنی منقار مرغ نوده بمعنی اکنون نوند یورغه
آت وبیك نونده تیزفهم ویکله حیقمش نسنه نونده مثله بعضی
نسخه ده نونیده واقع اولمش نوی مثل نبی یعنی قرآن نویه
در فران که آغزدبنده چیقوا زدك نوین ضم نونله وفتحیله دخی جایز
نوین نه طقوز نهبر اولدر که هر برنه طقوز طرحه ایدرلر
هر قسمین بر یلیزه تعیین ایدرلر نهره یایق نهبن تنورك
وغیرنك قپاغی نهنبین مثله نهیه عقل نهفت نهفتن لفظندن
صیغهٔ ماضی در واسم در کزلو معناسنه وموسقیده بر پرده در
نفت نیاز وحاجت کزلو استین کیسه نهم طقوزنجی
الواو المفتوحة
مطلب وا
نهیك طقوز ده بر نهصد طقوز یوز نهصد هزار طقوز یوز
بیك نهفتکی کزلولك وا آتش معناسنه نته کیم ایدرلر کندم وا
وماست وا یعنی بغدای آشی وکرو معناسنه وشادی وراحت
واچمق معناسنه وکاه اولور تحسین لفظی ایچون کلور ومع معناسنه
دخی کلور وکلمهٔ تحسر در واحسرتا کبی وابسین ارد چه اولن واتم
اضعها بیلا دلیجه کنعم معناسنه واتکر کربجی پوستین دوز معناسنه واخ یقینه

یقین اولن یکانیرو درستلک و اسنلک و مرتک و صباح بلوردکی بیر
وابخی سمرلنی که بیوک جکرواداد برکسنه نبی ایدر فرم اتمک وادخ اولایره
درلرکه انده اوزم بتشلی و لبعض نسخده وایج دوشمش اول اصح در وار بار
معناسنه نته کیم شتر وار و خوار درلر و مانند و شبه معناسنه و مصا جستجون
امیدوار و بزرگوار یعنی امیدلی عضمتلی معناسنه حاصل کلام والف
ودا کلمه آخرنده بونک کبی معنایی افاده ایدر واردان او قلغو وارکاه
صباح بلوردکی بیر وادیان رازیانه واردن اورده قابله معناسنه واردین
مثله وارش طفیل طعام وارف تخیل و بجک طبق وارن درسک واریخ
کسر ایله برنج قافیه سنده قابله اورده معناسنه وارو بمعنی وارف
وارون شوم وارونه بدبخت و ترس یعنی مقلوب وازین درسک
وارنک شین خیابار ماد رنک معناسنه واریج اوزم صیقی اوزم
جیبنی کرم معناسنه وازیج اوزم صیقی آونک و دکلده اوزم بتن
یر واذیج مثله وازیخ اسی وازکونه باشی آشغه واز بمعنی باز و واز کلمک
معناسنه وازغ خرما ابی وازیره زمان وازینج ترکی جاغرمق وارشه
آنجه و قراغو واشامه شمله و دلبند واشم رود ست و نام شهرست
واغل طفیل شراب واق واق برآغجدر هندوستان جزیره لرنده بر جزیره ده
اولر قوی یوز ذراع مقداری اولور قلقان کبی یمیشی زنکاری بیر قلری ولر
اول بیر قلرکی آدم باشی کبی باشی اولور و کوزلری و برنی و قولقلری
اولر حتی بیل اسسه بر قلری کلور بالدرنه انزا نرنه واق واق آوازی
کلور اسدی جونا کوزیدی یکی یادتیز ازان بیشه بر خاستی رستخیز
سر شاخها سوی ساق آمدی وزان هرسری واق واق آمدی وال

55

بر بیوک بالغدر که کمیاری یودر و جبلق بالق معناسنه والا بلند قدر و همت
و بزرگ و دو دست والاد بمعنی بنیاد و قور که بیونک بر سالسنه درلر والاده
دیوار ماره بیی والادن مثله والان بمعنی بالان و پهلوان والی بمعنی حاکم وام
بورنج دین معناسنه وامانده قالمش و یورلمش وامدار بورجلو وانخواه
آملی وانکر کورجی واه بمعنی وای واها جمع در آشلر معناسنه
وام جته کروسنه قورلمش وای آه و فریاد و محنت وایه نصیب و حظ
و ذوق و لذت وبا طاعون الوثاق بکسر الواو و فتحها الجبل الذی یوثق
الوثیق محکم و الجمع الوثاق و المواثیق عربیدر وثبت اگراوتی وجب
قریش شبر معناسنه وجرکر مغتی وحل قره بالجق عربیدر وجی خرما
جکردکی وخش نام شهر وخشت جمسه مستغرقه نادر دیجی
کونی وخشود پیغمبر وایجی ور بمعنی اگر و بر معناسنه و اداة
نسبت در مثلا ایدرلر پیشه ور صنعتلو معناسنه وجرم معناسنه
که حرکت سز حرفده اولر ورا اکوانی وراغ خرما ابی وراستاد
رزق مقسوم وراز بیوک کلکوز ورام اولدر که بر نسنه بیع ایتدکدن
صکره کیبلندن یا خود وزندن اشغا وادرلر مشتری اول مقدارنسنه نک
بهاسن ویرمز شرعا بر ک عاد تنجه اشبو جهله حط اتمک مشروع در اکه
ورام درلر ورارود ماوراء النهر اقلیمنک اسمیدر ورتاج ام کوججی
دد کاری اوتدر و اولود یکدر نبرک معناسنه و کنیاک جکی ورتیج بلدرجن
ورنج اگر اوتی و فرو نق و اولاغی ورجه اگرچه معناسنه ورزرود
ماوراء النهر اقلیمی ورزا اکن کشت معناسنه ورزکار اکنجی ورزکر
مثله ورزی مثله و رنج بر معناسنه ورزمش اوینمش و براشی عاد

بر ع بردر وجه دا

ادنمک وردان چارداق واوقلغی وردانه بمعنی مردانه یعنی بورکجی
مردانه سی وردنه اتمک یوردکی ورده فتیا کوکرجنی وکبوتر بازلرک
کوکرجن اورکدجک آغجی وکلرنک معناسنه یعنی آل رنک ورسیج اوک سقفی
ورسا صغرجق ورستلد وظیفه ورش آت بورننا اوردقلری یواشه
وقمری وردشان بر نوع کوکرجن دریبانده اولور قمری معناسنه وردشان
علم موسیقیده بر پرده اسمیدر ورغ صوبندی وکلچک ورغاره اوردکلری
علتدر ورغن مثلا اعضاده هر یری شسنه که عارض اولور ورغن دیرلر ورغاه
مثله ورفان شفیع ورطه کوملکن بالجق عربیدر ورق یپرق وکاغد ورکا
قرمق یعنی که سیاه دانه جکلدر که بغدای ایچنده اولور ورکار اتش اوزرنه
طوران مکسه ورکار قرمق که بغدای ایچنده بولنور قره جه دانه لردر وترفنده بیتش
وادکن بیتشن که قلا وردیرلر و بوستان اولکی ورق یعنی خیارلق وهر نبات که
آنک ساقی اولمیه ورکاک بر قوشدر که قرنی آغدر وارقسی یشل چیلق وبجنجیل
دیرلر ورکاه کولجن ورکوش سلغم کوبه ورکوشی مثله ورماندکی تخم دن
یوزکی لغرمق ورم شیشن درورانداز اورانلق ورنا کوکچه کوکرجن وبکیت
برنا معناسنه ورنک یمه کوزه ورند اورمجک اوی وارمجک کندی ورنه
یوخسه دیکدر روا معناسنه وروار تخت وروار چارداق ورونغ کگرمک
ورمیین اربه و بغدای خلط اولمش قصعتی اتمک ورهم برک سوزوریا
بیوک دمرتوقمق وریب ترکیبده وزود دیرلر یعنی بریاننه اکری اولب
یقسمیه وهرنسنه که کوشه واکری اوله وژ بمعنی وج یعنی اکراوتی وختم ودرشت
خوی معناسنه وژخ کوزاوتی وقرش واکر وزغ قربغه وکرتکله دن
بر نوع دروژغشت براوتدر وزغه مثل وزغ وژقان شفیع وزق

مثل

56

مثل وزغ وزک قربغه بزک معناسنه ودشمال وزل کلشکله وزن
بر کمسه دیرلر که نشاطلو یوریه وزنک یه وکوزه ودوه ایرانی وزنین دوه ایرا
وزیر معروف پادشاهک خلاصی دیمک ولور وستاد بسیار وبر وسترک ایت
برنی وپیان خطمسی وسترنک مثله وستا تفسیر صحف ابراهیم عم وستان
ارقسی اوستنه اویمش کمسه وسخ اچرک عربیدر وسق التمش صاعدر جمله التمش
الکی بیک درت یوز درهم اولور وسواس اندیشه وسمه داستاق وچویت
بیراغی وسناد چوق وطولی وسنان مثل وستان یعنی ارقسی اوستنه یاتمش
وسنا مثل وستاد وسنی قمه والنجی وسیله بمعنی نسیله یعنی رماسب وش
بمعنی فش واو ادات تشبیه در کلمه نک آخرنه لاحق اولور مهوش وخورشیدوش
درلر وشت خوب وشغر کافران سرحد وشتا زنره وشتن سماع
درویشان وشق معروف جانوردر که معتبر کورکی اولور عوام اوشک درلر
وشقی بکلریدکن یدن کمسه وشقدار مثله وشکرده چابک کمسه وشناد بمعنی
وسناد وشنه آت کشنمسی وشه اول ایپک کطبیلر اکه وشق درلر دارو ورشه
کنکل خورتا معناسنه وشیان جزا وعوض ومکافات وشی بتشدید الشین
وتخفیفها بمعنی سرچی وظیفه طونلق وغا جنک وصواش وغنج ابکیر وغیشق
بسیار وغصه وانبوه وعده زمان ویرمک وفا عهدنه دورمق وفه جلاه
آتلرندن بر آتدر کوچی درلر و کرت که خالی دوقیجق آتدر وقت زمان
معین معناسنه وقواق مشهور انجک اسمیدر بوبابک ولنده بیانی کچمشدر
وقیعت قن یوغجق آت وقیه اوقیه لفظنده تخفیف اولنمشدر وکر آشیانه
مرغ غالبا لغت فارسیست زیرا الف عرب نوعی شت بجای را یعنی وکر خانه مرغ
بر درخت یعنی آشیان ولیل اش سوریجی وایش بلیجی عربیدر ولکشک

صغرلق آغجی که ترکیده جدینه دیرلر طبیلن جبة الخضرا دیرلر وکیر مهمانی ولوله
آشوب ولیس نیکو ونایان کوکرجن واکلکقری وند صمق واشده زحمت
چکمک ونزه کردمه ونشنک منکش یعنی ونوشک مثله ونک اوزم
صلقمنک اوجی وباغ بداغی که صو بیی دورمز آقر ونیزه کونلک وکنکر صغرکی
ووا ایو فال وهشت حمنهٔ مسترقه نکد ردبخی کونی وخشت معناسنه
ونک حلقه وکمندوی ضمیر غایبدر اول دیمکدر یعنی فلان هو معناسنه ویرا
اکه والنی ویرا یاوقلمق ویشه صارمشق ویک وای سکا دیمکدر وطولک
معناسنه دخی کلور مختنده وواحده استعمال اولنور یعنی دعاء له و دعاء
الواو المکسورة — علیه ده استعمال ایدرلر ویل یعنی وای ویله مثله وریب بالکسرة المجهولة
ور اکر معناسنه یوقروده بونکفی کری یجتندر الوثاق التکل یعنی بند عربیدر
وثاق خانه باشد وزه قارش بدست معناسنه وزن درخت بشجیز
باشد یعنی یای ایدجک آغجدر که یایجیلر یایی ندن ایدرلر وستاد بسیار معناسنه
وشکرده چابک کسه وقایه درنجک که عورتلرک باشنی باغیدر وکجیمن
وچار ولیسه نیک معناسنه ویر دهن وعقل وکیاست ویاد واتمک
معناسنه اسم مصدردر ویر وویرا برنسنه‌یی یاد اتمک وید گم کردن ویدا
مثله ویری جدام ویران خراب ویرانه مثله ویژ صافی وصرف معناسنه که
چوق دیرلر نته کیم ایدرلر فلان کمسنه حرف اولدی وچوق اولدی ویژه مثله
بعضلر خاصه معناسنه دیدیلر ویژه کی اریلق وصافیلق ویس مانند
ویسه ایو ویشه صارمشق وبمعنی ویژه ویک ظفر یعنی یکنلک وویک
معناسنه ویل ظفر ومردانه ویله فریاد بمعنی ویلهٔ ابلک کلبی وچک
الواو المضمومة — خالص ورناس غافل وزنک یمه رقعه معناسنه وشک حمار وشکرده دلک

وبرایشه

الهاء المفتوحة — وبرایشه نالمش ومال فکر ایدجی وکرد آمده یعنی درنک وغزن کورستان
وقور آهنه ها ادات تنبیه در حاضر اول دیمکدر وادات جمع در کلمه‌نک
آخرنه لاحق اولور هار الجودزلمش بلک وانجویه دخی دیرلر هارد آیک
یکرمی بشنجی کونی هاز شکان زلف هاژ بانک ونعره وغصه لو کمسنه وپشیمان
ومتحیر وعشقک خلوشلغی هال ارام وقرار هاله ای اغلی عربیدر هامال بعیر
وبهتا هامون وزیر وصحرا هان یعنی رود باش وبدان هاون یعنی هوکه
ایجنده نسنه دوکرلر هاون دسته یعنی هوُنک دوکجی دستسی هبا توز
غبار معناسنه هبال لک که بر بوتا درمشهوردر وسرای ورتسبی وقلهٔ کوه
هجده اون سکز هجده هزار اون سکز بیک هج صلاح وسکوبی
نسنه لری طوسدوغی دکلک هدکیر هندوستان جزیره لرندن بر جزیره
نک اسمیدر هرای التونلو ایر الهدیان بیهوده کفتن عربیدر هراینه
البته ولابد هرا سرافشان هرة ظرف هرباس تخت باشد که آلت
جنکست هراک قرخو واویق هراسه مثله هرج سرحد مملکت هرجا یی
نی وفا وبیعار وهر پرده اولیجی هرچه نه نسنه هردو اکسی بیله هردود
بر جزیره نک اسمیدر هردفود مثله هر ناله بعضی نسخه‌ده هره واقع اولمشدر
هر کل معناسنه بو هر لفظی ترکیده دخی استعمال اولنور ایدرلر که هر بر بیی
یعنی فرادا دیمک اولور هرزه سخن نک اصل معنی هرج طعامی بود که
ازروده حرب بزند عرب او راحویه خونند هرنوک قندز طشانخی
دیرلر بر اوتدر چایرلرده بتر هرش سد آغزی هرکاره هرنی وبغرج
وتنجره هرکز هیچ بر زمانده دیمک اولور هرکش هرکه اکی یاخود هر اول
هروانه بیمارستان یعنی دار الشفا واشکنجه هردل قرمق هرهفت

بزکمی نوکر بهره اوکی قوشی بریه معروف آشدر یعنی اتله هلیم هریوه
زرکه درون نقره باشد هزار بیک و بلبل که هزار دستان دیرلر هزار اسفند
بردارو درکه حرداد دیرلر هزار آوا بلبل و بیک صدالو دیمک اولور و
قرق بایر دیرلر برسنه در هزار دستان بلبل قسمندن بر قوشجغزدر هزارینه
اول التوندر که خالص اوله هزاک زبون وابله و جاهل این چار لغت
در شامل بجم ما آورده است هزاک باغی بود از بهر کیکاووس
ساختند چنین کویند که آن باغ فرسنکدر فرسنک بود در هر جانبی بمیصد
مرد باغبان بود و در هر کوشه کوشکی ساخته و هر کاه که سالی بماندی
هرمان هزینه تلف هژیر هیبت هست وار و یوز که یاد دیمک اولور
کرکمه منسوبدر کل یوز بانک ضمه سنک تخفیفیله در هستی وارلق هسر
بوز یعنی یخ و ترس معناسنه هشت سکز هشتده اون سکز هشتاد
سکسن هشتم سکزنجی هشت یک سکزده بر هشت دمان عود هندی
هشتو پیش خمسه مسترقه نک بشنجی کونی هشن همت هشو مغز
هشیله قلیه بارشکه از کوشت مرغ و کنزنا و کزر و تخم مرغ پزند هفت
یدی هفتاد یتمش هفده اون یدی هفتد مثله هفتوانه آشتی آشور
هفت تنک درلو درلو رنکله برکلدرو یدی کریلدزی هفت اورنک مثله
هفتورنک مهین بنات النعش کبری هفتورنک کهین بنات النعش صغری
هفتم یدنجی هفتمین مثله هفته معروف یدی کوندر هفت یک
یدیده بر هفتخانه یدشیر بدر شرطلو هکرز هرکز معناسنه هلاک الک هلا
بمعنی الاحرف تنبیه در یعنی اکاه اول دیمکدر هلا بالعربی اسم لزجر الفرس
هله باری و بمعنی اقناع هلندور دیواس جنبندر هلیاک کشش

هزارپا حیوانی در دکلری چوقدر اندر هزار تو یکلی دیکلری اولور

هلا هل زهر قاتل هلیله معروف دوتیه در هلیوم مارچوبه هم
بله یعنی اتحاد فی الحکم همان شیله الحق و الخلاین هم اول همان همیشه
هماک همسر همباره همواره همال همچو همتا و دیگر کسی باشد که باکسی دوستی کند
همانا کرو شیله و بمعنی پنداری یعنی صانورسن و چنان بود و بمعنی همانا
و بمعنی خیال و همچنین و هم اندام همانست انجقدر همانند بکوش همانده
مثله هماور مثله همباز اورتق همبر همتا همتا بکدش همجایی یردش
همتان سنرکلی کوز یعنی جمله کوز همچند اولقدر همساز دوزنلکلو
همرنک برخولو و بررنکلو همسنک بروزنده همچنان الخلاین همچنین
بو نخلاین همچو کلمه تشبیه در مثل معناسنه همجنک جنکده برابر هم داستان
قانع معناسنه هم دم بلجه او توردوران کمسه یعنی اشی و یلداشی همداماد
بجنق همراه یولداش همره مثله همرف ازوسی یتمش طوار همزاد اکز
اوغلان همکنان دوکلسی همنشین مثل همنشین همسود ایت برقی
وقرنجه اکره همسایه قوکشی جار معناسنه همشکم اکز اوغلان همبخت
بینه و بهوقت معناسنه همشیر بله سوامش همشیره قز قرداش
همعهد یاشداش و قرداش دوقنمش همقریه برکویلو همکاسه ندیم
و یار و نان و نمک همکی دوکلی اک همبخت دوز اسکجی هموار دوزیر
و ملایم و مناسب همواره مثله و همیشه هموردد سقف آغجی همیدون
همیشه و بمعنی سویله بویله و الحاق همکان دوکلسی یعنی همکنان
همیشه دایم و قدیم همیشکی قدم و دوام همی یعنی بو یلی همی لفظی
بر حرفدر که مضارعه داخل اولسه حاله تخصیص ایدرسی لفظ کبی هم دوکلی
هیچ نجس بو جکی همی بود صبر اتدی و ابسم اولدی هنج یایلاق هنجار

الهاء المكسوره

يپوجی اپی و دیرنمک معناسنه والجه یول و برابر راه رفتن و راه را گذاشتن
و بمعنی راه و غصه هنجا مثله هندام اصول بمعنا اندام هنگ هوش
و موج دریا و قوت و ادب و قصد کار کردن و بمعنی مغاره هنگام وقت
هنگامه مجمع بازاریان و بازاری گران هنگفت یوغون و سیق
هنی کوارنده عربیدر هوا ایکی و جرکه یاره دن اقر هوا میان زمین
و آسمان و آرزو و عشق و عناصر اربعه دن برسیدر مشهور و معروف
هواری ناگاه و نی عقل هوازی مثله هودر باش برت هودج محفه
و تق و پرده که در محمل باشد هور آی و کون هویم سپید و سرخ و ظمان
و آی هوکان هلکج یعنی بوج هول قورقنج هویدا آشکار او روشن
و پیدا هوزش مثله هورش هوس هوا هوسناک آرزولیجی هیجا جنک
و جنک وقتی هیاک جان بود هید بمعنی پید هیدخ اسری ایو طوار در
ددی شخص فخری اسب تند و خنکه رد دی و لکام اسب دبی و طوسن طوار
هیکل حرز حمایل و صورت و وضع تن و قد و بتخانه اما هیات و وضع
معناسنه اولمق عربیدر هیکله حیکله د دکلری او تدر هیون شتر
جمازه یعنی محمل دوه سی و پیل و اسب ناتوان هیله صاحب خانه الهیلاج
معرب هیلو هود بث البیت هینا شمشیر جوهردار هیولا چیزیرا کویند که
چون نقاشان خواهند که صورتی بکشند اول نیز نک بکشند بعد از ان
نقش کنند انرا هیولا کویند هی حرف نهی در عجله ایلمه دیمک اولور
هیج سلاح دوزنمک هرطمان هراس قورقو و بوک واو یوق هراسان
قورقق و قورقق هراسه اویق و قورقو و بوک هراسا اویوق هراش
قصمق قی معناسنه هرس آغز یعنی سر آغزی هرش زهر هز کوشک

الهاء المضمومه

هزی برشهر در هزبر ارسلان هیربد امام گبران و جهودان
و قاضی ایشان و در اصل محتشم و آتش پرستان هزیر کوچک هشت
سقلق ویرمک هشوار بمعنی هشیار هشش صبان اوقی هلال یکی آی
هلام آب فشرده ایست که از گوشت گوسا کنند هند معروف
اقلیم در هندوانه قربوز هندوانی مثله هنک روز آهستکی و هوش
هیج نسنه دکل معناسنه هیج یبا هید مثله هیده بیل و یبا هیمیان
انبان باشد یعنی طغرجق هندو قره عرب هیرمند روستیان هیره
سکسن و قفا چون حیره در لغت عرب هیز بیل و حمام طاسی دیگر
پهلوی لغتنده و حیز اوغلانه دیرلر که یرامز اوله و مخنث اوله اکه دیرلر
هر کشی استعمال اتدوکی چون هیزه یبا هیزم اودون که یغرلر هیزنه
یونجی هیش صبان اوقی هیمه هیزم و الجق معناسنه هیمستان اودنلق
هیین آگاه اول و شتاب و سیل معناسنه هیط قرقتنه یعنی اکی کشی چکشمک
هیله قهر هیمه زفت طرق هینه حنا هباک دیه هیج سلاح دوزمک
و برنسنه طوغری دکمک سکوکبی و غیری نسنه کبی هده سخن حق ایدرلر سخن
نی هده یعنی باطل سوز هدهد ابک قوشی هراش و سکون اقادة
معناسنه هرمز مشتری یلدزی و بر پادشاهک اسمیدر هرمزد ایک
اول کونی هردک قرمق هزبه چکدم هزینه خرج و یغمه هز مثله
هزبر ایونیک معناسنه هزاک ابله و نادان و پاره یه آتلن کیسه هسر
بوزنخ معناسنه هش عقل و همت هشیار آیق و اصلو هغت
عقلسز و ابله دوزیر هما معروف بر قوشدر کلکه سی کیمکه باشنه
دوشسه پادشاه اولرمش همار قیغه لق اوتی همای مثل هما و بمعنی

خجسته همایون قتلو محال اول کمسه‌در که برکمسه ایله دوستلق ایده وهمسر
معناسنه و انباز معناسنه واکثر لغتده نظیر معناسنه کلور هنر صفت
وصنعتده مهارت هنرمند هنرلو هنوبر خرمابن تنها هنرور مثل هنرمند
هنک ازق قوت معناسنه هور قوینی بوغزده طوتجق وطماه
لغت پهلویدر و سرخ معناسنه وآی وکنش هر بمعنی خور یعنی کنش
هوزه جنک قوشی هوسی قمه هوش عقل هوشیار مثل هشیار دیکر
هوش جان معناسنه و پهلوی لغتده هلاک معناسنه در هوشا
اوصکی وطلغرمش هوشمند اوصلو وعقلی باشنده هوشازده صوسالق
اولمش دوه که صو ایچر قنمز و صوسز صوزیان آتمک و ایلمش دوه هوشان
کافرلر خاچ صویه برقدوغی کون هوشانی مثله هوشنک نام پادشاه
بزرک واصلی معناسنه هوشن جمع هویدا آشکارا یا حرف
نداء و حرف خطاب در نته کیم عربیده دخی نداء در یاب بیکر صورت
معناسنه یابان معروف ترکیبده دخی استعمال اولنور بیا نده
شیله اولری دیرلر یابانی وحشی یابشه بیهوده یاد ازبر و بر نسنه
خاطره کلمک و خاطره کلن نسنه یاددار یاد داشتن لفظندن صیغهٔ
امر و وصف ترکیبی در یادامشی خوارزم دلنجه تنک دست یعنی الی
یغقه دیمکدر یادکار تبرک واکدرجی یاد زشت و غیبت کردن
یار دوست و یولداش و بمعنی طاقت یاری مثله و یولداشلق
یارا زهره وطاقت ومجال و بمعنی ای یار یارای مثله یارایه شلغ
یا کزدرشته اولب قینمش و سینداله وسرکه و صو و بوستان افروز
قرق کون برکوپه قویرلر دورراکه یارایه درلر یارد الدن کله دیکر

ایا المنوحة

یاری

یاری مثله یارغو دعوی وقضیه که قوم اورتاسنده اولور و اول
کمسنه که اول حکومتی فصل ایلیه که یارغوجی دیرلر خوارزمیلر دلنجه
یارند نفرین یاروی زخم یاره یارلق واکی قرداش عورتلریدر که
ترکیده التی درلر یاز اکینجی و قولاج و دهن دره یعنی اغزی اچق
واسم مصدر در و وصف و بیمودن را نیز کویند یازی فلاخ باشد
بمعنی یاز یعنی اکینجی یازاب ماوراء النهر دلنجه ترشیلر دندر یازابه مثله
یازان قصد ایدیجی یازده اون بر یاسا بزبان خوارزم حکم پادشاه را
کویند و قانون نامهٔ جنکیز خان در باب تدبیر مملکت یاساق همواره
کردن و تربیت کردن باشد لشکررا یاسمین معروف ریاحین در
یاسمن مثله و بعضیلر کل سفید دمشلر یافته برات یاف هرزه و هرزه
کوی و بیهوده باشد همچون هجو ولطیفه یاقوت معروف قیمتی طاشدر
بر نجه نوعی اولور یاکند مثله یال کردن و بازو و بعضیلر الدیمشلر در
و پهلوان معناسنه یال بال بوی بوس یالغ شول صغر بوینوزیدر
که آندن قدح دوزرلر یالونک جهان پهلوانی یالی دکز کناری
ترکیده ده استعمال اولنور دکز یالسی درلر یام چپار اولاغ
واسب اولاغ باشد که در هر منزلی پرورند از بهر احسان پادشاهان
و بزبان خوارزم اسبان نام زدیا یعنی چو بانرا کویند یازده
اون بر یانیج راز باشد یاور معاون یاوری عون و نصرت یاوه
یاو قلمش و هرزه معناسنه یب تیر باشد بزبان سمرقند یباب
خراب یبروج قرودن یبرنک اصل هر چیز باشد یخ آورد کلیج
یوزی یخ یوزوزیلو یخاور بوزلو صو یخچه طلوکه کوکدن یغر

یخزان. بوزلق یخچلون چنک قوزیخنی معروف ترکیده مستعملدر قیغنش
ات یرم بر بطریزداق اق تصمه یعنی چرم ویری دد کلری دریدر
یراعه قلم نا تراشیده یرلیغ توقیع پادشاهان وکتاب ایشان با
یرلغ مثله یزدان نام خدای تعالی یزغند تتری دد کلری اوتدر که
تخمی صاق اولر یزک علم شخصی وسرهنک وال یوا اوا ویندی کمسه در
که هر نیه کتسک آردجه بله کیدر وطاش الدزی یشک یازوی
مزیده یشترم قور داشنی یشک نیشتر واژ ودشی یشکرده
طنبوره یشب یشم طاشی یشمه خام ترشه لک یشم بر معروف
طاشدر خاصه سی اولدر که اولدوغی یره یلدرم اینمز واود یاقمز
یغما تاراج یعنی کافرون الدقلری مال وحرامی الدیغی اسبابه دردلر
یغمای مثله یغمایی یغلمش یعقوب ارکک کلیک یغنی بمعنی یخنی
یغتنیخ بر نوع بیوک قره یلاندر یغر خاقان که پادشاه چین
ادیدر یغن غایت پر بعضی نسخده یغت واقع اولمشدر یک برد
قربغه معناسنه یکانه اولدر که هنرده نظیری اولمیه فرید معناسنه
یکایک بره بر یک بار بر کره یک باره کی بر کزدن یکچند بر زوقت
یکران قله آت یکیر بر کزیل بهلوان بزرک وامیر وجری
معناسنه وصالمه طواره معناسنه یله مثله وصالی ورلمش
طوار وفدا ونثار یله آمد یعنی فرو دآمد یلب جوشن یلدا غایت
اوزون اولن کیجه یلمه طولمه قفتان یلغز کوکن دینجم الغین اصح
یلمه دیش سقل یلبله بهلوان بعضی نسخده یلیله واقع اولمشدر
یموز ایت سکلی یوا یاوی وارمش یواشد یاوی واردی

دیمکدر یواکرد یاوی قلدی دیمکدر یمک بر مملکت آدیدر یلکوه
عود اغجی ینغون دوراباش دد کلری اوتدر ینجه دست بند
اوینی ینوشه قوجی ودکیجی یعنی دکد کلیجی ینک خو وعادت
ودوزکن یماره کتوترخانکی یمن نام اقلیمست یرلیغ همایون
پادشاهی بزبان خوارزم فرمان پادشاهی یکبر فتح یایلم
دخی لغتدر رنته کیم ذکر اولندی یکان یکان برن برن یکانه فرید ویالکوز
ونی نظیر یکایک بره بر یک باره کی بالکلیه یکانکی برلک یکچند
بر قچ یکچندی. بر زوقت یکپسی. بر کز یکدانه صدفده بردانه
اولن انجو یه درلر وسوشش مروارید که درسلک کشند یکین
ریحاندن بر نوع دربردبلی ولراما شاخلری چوق اولور یکران
اسبی باشد که میان سفید وزرد باشد یعنی چیل آت وقولا آت
یک ترکه. بر کره کل تروبوسید یکره. بریول وبر نظر یکزده
بر سطر یکسان دوبیزوبر یکا وبردوزنه یکسون مثله یکونه
مثله یکسو بر یکا یکشنبه. بر کیجه لک یکشنبه هفته کونلرندن بر
کوندر معروف عربجه یوم احددر یکچشم بر کوزلی یکسر بر کزدن
یکسره مثله یکساله بر یشیر یک مصلی بر استورلق یای ساکنه که
کلمه نک آخرنه لاحق اوله بر نیجه معنایی افاده ایدر بری خطاب خبر
یا استفهام درنته کیم ایدر لر چرمی کنی وچه می دبی وچه کسی یعنی
نیلرسن ونه ویررسن وکمسن وانکنجی وحدتدر پادشاهی کبی یعنی
بر پادشاه دیمکدر اوچنجیسی مصدردر پادشاهی کردکبی یعنی پادشا
ایلدی ذکر دردنجیسی نسبت در شیرازی وتبریزی وهروی کبی بشنجی

مطلب یاء ساکنه

هلق

الياء المضمومة

ماضیدن حکایتدر ننته کیم ابدر سن در زمان اول چنان بودی
یعنی اول زمانده شیله و انجلاین ایدی و انشا یلمز خزاور تا سنده
فرق اشارتله در همان انجق کلده ده فرق یوقدر یکی یای مصدر بدر
برلک و وحدتدر برسی معناسنه و خطاب معناسنه دخی اولور
برسن دیمک اولور یکی سرغ برالتونلق یل پهلوان ننه کیم
مفتوحده ذکر اولندی یلان جمعدر یشتم قرداشنی بعضی
نسخده یغتم واقع اولمشدر یکسون بمعنی یکسان یمن خجسته
یوبه آرزومند بیت زبس یوبه که اندر دل شاه بود
دبیر فرامرز را خواند زود یوبره مثله یوز پارس ددکلری
جانور دروبیجرمق معناسنه پارسک صفتیدر واسنمک یوزل
بعضی نسخده یوزک واقع اولمشدر مثله وسک کوچک یوذل مثله
یوزبان پارسبجی یوزه خواست یوسف حسرت زده باشد دیگر
پسر یعقوب پیغمبر عم یوش طونق یوغ بوینندرق بیت
وزایدون که پیش تو کویم دروغ دروغ اندر آر د سرمن بیوغ
یو مثله یوک خانه کوهی یوکان آنار حمی یون ایرکجه سی بمنزین
معناسنه ورنک معناسنه یوهر دلو جطفان یوه مثله یوه مثله
بعضلر مومیول قوشیدر دیلر بعضلر قره کوزدر دیلر یه مثله
یهره مثله قد وقع الفراغ من تسوید هذه اللغة مؤلفه
نعمت الله بن احمد الرومی بعد ان جمعها من لغات
کثیرة وکتب متعددة موثوقة نفع الله تعالی بها المسلمین
ونقل بفواعها الموازین والحمد لله رب العالمین

[illegible]

62

لفظله و دان و ستان لفظیله یا اسم مصدر ایله و یاخود
و یاخود امرده سنن ترکیب ایدرلر اسم زمان واسم مکان
اولور بهرستاه کبی و کذر کاه و قلمدان و تابستان کبی
که زمان و مکانه شامل در و دان مکانه اسم آلت یا لفظ
آلت و یاخود آلت معناسنه اولان لفظی بر لفظه ترکیب ایدرلر
اسم آلت اولور برینه یا پرستی بناء مرة و بناء نوع اولور
آخرلرنده اولن یاء حرف وحدتدر وحدتدن مراد وحدت
حقیقی اولورسه بناء مرة اولور و حدت نوعی اولورسه بناء
نوع اولور اسم تصغیر علامت تصغیر ما قبلی مفتوح کاف
عجمی در زیدک عمروک کبی و اکر کسمک آخری های رسمی
اولورسه های مزبور کاف عجمی تصغیر لفظچه دردیو
بچه و باریچه کبی وجیم زای عجمی یه ده تبدیل اولور اسم منسوب
اداة نسبت یای مخففه در رومی و شامی کبی و بعضا نسبی تاکید ایچون
بر نون زیاده ایدرلر غمین و نمین و لعین درلر و منسوب الیهک
آخری میم اولدقده بر کاف عجمی دخی زیاده ایدرلر و غمکن و نمکن
دیرلر و تخفیفا یایی حذف ایدوب غمکن نمکن درلر مبالغه
اسم فاعلک مبالغه اسم فاعلک عربیده فعال صیغه سیدر
زبان فارسیده بو معناده کار و کر لفظلریله ترکیب ایدرلر مثلا
آمرزکار غفار و دانشکر علام و آفریدکار خلاق معناسنه
درکه بعضا امرماده سیله و بعضا اسم مصدر ایله و بعضا ماضی
ماده سیله مرکب اولور و آهنکر حداد کبی اسم منسوب

اولورلر که دخی اویله در اسم تفضیل علامه تفضیل لفظ
تر ور فاعلی تفضیلده داننده تر و داناتر و عالم دینور
و مفعولی تفضیلده نهفته تر و نخفی تر دینور قدتم الامثله
المختلفه امثله مطرده معلوم اوله که زبان فارسیده مافوق
الواحد جمعدر و تذکیر و تأنیث موجود یوق پس صیغ فارسیه الثلثه
منحصر اولور که بونلردر که علی الترتیب ذکر اولنور و بیلمک
گرکدر که علامت جمع و علامت خطاب و علامت متکلم ماضیده زیاده
قیلنور و مضارعده دخی مضارعت یرینه کلور امثله مطرده ماضی
برسید مفرد غائب برسیدند جمع غائبدر که علامت جمع غائب ماقبلی
مفتوح نون و دال ساکنتیندر برسیدی مفرد مخاطب که علامت
خطاب یای ساکنه در برسیدید جمع مخاطبدر که علامت جمع مخاطب
ماقبلی مکسور یا و دال ساکنتیندر برسیدم نفس متکلم وحده که
متکلم وحده علامتی ماقبلی مفتوح میم ساکنه در برسیدیم نفس
متکلم مع الغیر که علامتی ماقبلی مکسور یا و میم ساکنتیندر امثله
مطرده مضارع برسد مفرد غائب برسند جمع غائب برسی مفرد
مخاطب برسید جمع مخاطب برسم متکلم وحده برسیم متکلم مع الغیر
امثله مطرده امر غائب مضارع صفه لرید نهی غائب میم نهیله معنون
صیغ مضارعدر امثله مطرده امر حاضر برس مفرد حاضر برسید جمع
حاضر نهی حاضر مپرس مفرد حاضر مپرسید جمع حاضر و اسمانک جمعی
ذوی العقولدن اولورسه الف و نون ایله جمعلنور مردان کبی و اگر
حیوان و یاخود جسم نامی اولورسه الف و نون ایله جمعلنور ها و الف

و الغ

ها و الفیله جمعلنور شیران و درختان و شیرها و درختها کبی و اگر جسم نامی
دخی اولمزسه انجق ها و الفیله جمعلنور و الف و نون ایله جمعلنن
اسمک آخری های رسمی اولورسه اسم فاعل و اسم مفعولده اولن
کبی های مذکور کاف عجمیه تبدیل اولنور پرسندگان و پرسیدگان
کبی و ها و الفیله جمعلنن اسمک آخری های رسمی اولورسه
برها یازیلور و هانک بری حذف اولنور لالها و قنها کبی تمت
المقدمة بعون الله تعالی

63

هر کیم بو دعایه مشغول اولسه اکا توبه میسر اوله

ای واقف اسرار ضمیر همه کس
در حالت عجز دستگیر همه کس
یارب تو مرا توبه ده و عذر پذیر
ای توبه ده و عذر پذیر همه کس

بو کیمسنه ادا ایتدوکی وقتدن سونکره والعاقبت و بالله اول کونه
اللّٰه تعالی حضرتلرینک عنایتیله اول کونه تقدیر بیوردیغی
اوقات اسیح تعالی حضرتلرینه اصلا بویرکیمه
اول آن تقدیر بولونوب کندینه خیر کلمه انشا الله تعالی
بر بنده دن کلمه صدور کلمه

لیس العید لمن لبس الجدید
انما العید لمن امن الوعید

نظر عاطفت وفور دافکری و دریغ بیوریلمیوب
بو بابده مدفوع بذکور . او هذه الطاف
و اعطافلری و حسن رعایتلری و حمایتلری آثاری
و نتایجی فی الحقیقه بو بنده لرینه . عاید و راجع
اولور

ارین جانب فراموشی نجالت
اران جانب لمی دائم وجه حالت

سوال ایتدکلری یا رب امتحانی
دیدیلر ایشلیا اوسعد الدین ثنا یاری

یا فخر اعلا او قیدی یا ملا یلی
زیاده العجایب لیلی بیلی

64

احبابنا نامه شریف خوشند فال و صحیفه لطیف عنبرین خال که
راحت رسان جبانه و نزهت فشان دوستان اولدیغی طبع
العاطفه والکمال و علی سبیل المروه والحال دریغ بیوریلمیه تا اول
وسیله ایله دیده عمدیعم بر روشنالق و دل الم کشیده به انشراح
حاصل اوله دیگر لطف ایدوب گاه گاه رقعه حاوی احوال ایله اشارت
وورد دهلکت ایله بشارت ایدوب گوشه محنت مقیم و کنج توقفه الم
اولمش افتاده اسوده بال و مشتوف احواله ایده سیز

ایکی اوده هر دوی لبنی بر هر دیر کو کلوحی سز خاوری سو کوزلی ایلمی یدی یا

بنم زلفکله خوش عمر و دوران ویرسون
رستم وصلتکی عاشقه اسان ویرسون
مدعی علت اَدر لعلکه جان ویرمکه
علت ایله دیلیه رحمت ایله جان ویرسون

زی رغبت ایلسن بو جهانه قابلسن بقا بلسکدن سن
عقبای بنحوه رکه بسن باعمده ور اوسکه سن
هر زاده بوده بکا ابه ایتسن حرب سن
دایم لباس الکلین ایسن
بم هم عیامی محمد مجتبی
سبیل و اصحاب بمحمد

بیلرسکز ایلمه دیند. ایلک محبت اوله
دنیایه رغبت ایلمه حقده یکانه اول
لا یعمد که غم چکلوس رزق انجوه سنک
دولت جهانده اوله کنده بانقش همس
مقبول حضرت اوله سن اهل الله ایلمن

جیست دنیا خاکدان لیه ویرانه
عقبه جای محنت ابادی مال منتظر
محنت بر ناسر ایتی ترک دنیا چون کند
سم از ایدی دار سه در باد دلیه ویرانه

وعظ اوده رکم طاعته رغبت اوده طالبی
یکیشتی یا اوجی سو یکک آفتابه حر

65

سوه

محیط مرکز علم و سپهر هنر نفیس نظام شرع و مبانی قیام دین و مبین

بعید از عرض اخلاص و محبت انهاء دعای دولت مخلص چیست بودکه قبلی بهشت در جاه مشهور نظر دوده

بیرکه از دیج دور از دل و هر بحمد منیم بو کحمدی با کملیه لوشه یه خاطر ده دور دفتری انشای مهجور

ایدوب بو قدر مدت امدید و بر اعتدار زمانه بعید قطعا تحفی احوال تعلیه و تفقد بال بر نیازنامه ایلمدوکی حقوق صحابکی بو کونه

افترا قه تبیع اولوب و ارباب دولتده بعض صاحب مکنتکی تقصیر ایله دیلا اولمش ایدیه ظاهر بوده لکو دولت حوشتی اتیام

عموم و زمانه موجود. تسلیت ایتکر کرکدر اکر بزم اما بینمزده. اصحده امودت قصالتمن اللاده اعیش دفی قرد ما

کاغد کوندروب نوازش ایتمک اولوردی اعلام تر ببیدر ایه عمر ایا باشمز. بو اصول حالکلکی اولمش و کلور ایام فتح

اولدوغ دیار غربت قطعا اقربا و اصدقا دوستلک ایکوه نه کاغد و نه بر خبر کلمک دافع اولدیه حقوق حاکم ایله سرور

و احتمال چلبی زده قراغی ایدمین اعتقاد اولماکی سایه لصحابه نه سوزر قالور ربیتی من هو از ازده یار

دوده روزنا زار بودم کشم از ایام باره زار تر ماتم تحریر باقی ملالت اهمیت فسانه لر

نسیم لطف نو ارام دو دو نلاه باد و محمدن کوزکه ایلی طوغر باشه ده مردی ترنم اتدی باغیلک ندزوی

در حکم حضرت معبوده. سن زالمنده
نفع ادلور بر مزه کوه دوران صحاح دوه
کوکملر ایدی فلک نفیس ده
نفع اولورجی اوه عمر حالت بزی
کلدیم بلدیم ایام تو لا نقص دماننده
نفع وتلوعلم فقط بنده عطانده
بوند بکدوسن علمدی ایتمز بود
اول یوری ده کورنلک اولدی هقات بوزدیه
بوندیم سنک ایه و اولدوب بود وار کوزدیه
سن بوز و یر سی ای اوزیع اولور
سوزن

تا که سن سرو بویه بخشه هوادار اولدم | مونس اولوب غم ایله غصه ایله یار اولدم
طعن اعدا و رقیبله دلفکار اولدم | جاهلی جانه و دلمدن بیزار اولدم

دوستلی عشقک گوننده گوزه بیمار اولدم
امان امان نه عجب درده گرفتار اولدم

قالمادی ذره قدر جسم ضعیفمده مجال | اریدی گوننده گوزه لرم دردیم ملال
درد بیحد که بو گوکن قامتمی ایلدی دال | اولدی صحت دل بیمارم حیف ایله محال

دوستلی عشقک گوننده بیمار اولدم
امان امان نه عجب درده گرفتار اولدم

دوستلی مجنون دورده که دل ای سرو رواه | بعدم ایکسلمدی دلدن نیدر آه و فغان
بکا درمان اولدی هر کله اطبای جهان | درد بیکرا نجه اولمدی بنده درمانه امان

دوستلی عشقک گوننده گوزه بیمار اولدم
امان امان نه عجب درده گرفتار اولدم

بنی بر در نجه فراقکله جکم درده الم | بو صفاچی قولکه رحم قیل ای شاه کرم
یاننم روز ازلدن عشقکی یاره بی [illegible] | چاره یوق بنجه نیلم برا نیلم

دوستلی عشقک گوننده گوزه بیمار اولدم
امان امان نه عجب درده گرفتار اولدم

[illegible]

66

صباحک یارنده نه خبر ویرر یا کوس بانه | نیایاری جاکه ایدوب گولکار طور بلبلی فغانه
صاتودوم انشی وقتنده آوازکه دیلا وقور | سنی انیاره گوردوم آسته نار حیرانه
نیا جاکه ایدوب بیوک ایدر آه و فغانی | شور نه یار ایکوچ ایله گوز قیسانه
علما آه ایدوب بیوک ایدر آه و فغانی | اینج گوکبی یانمه باشی ایدی بکر حیرانه
ایدوب بورنه نالانه | نه استه بلمز شمعی
ونوب کوی ویرانه | گوزیمی نه بیمی نه

[illegible]

نیجه دور ایدرکه جانانجه حسنک زماندر بو | نجه و یار مطلوب که بی بنم غمدم جهاندر بو
نظر که قلمدی هیچ کیمز دوحک که بدر بوزکی تن | نه ای اتح بو صورتده فکر نوری جهاندر بو
بوزم گوزنمه اندر ایکده بوزکی تنبور دور | ویدم یارکی جفاکسته نه بوز و اوزون بیندر
بکا زاهد ایدر اصطواری بوم کمد نب | ویدم مو نه حقیقت بلدیدر بو دنه ور بو
بنم غمدم بنم ندنم بو ردی بنده دکیم | نکر غمنک کیمی بکا وینی ایجاندر بو

[illegible]

در زمان مرحوم سلطان مصطفی طاب ثراه رحمة الله علیه و رضوانه

لئیمه جود کرم بر کسه ستمدر جود کدار اولمز — شب دیجوره مهتاب اتسه نور لیل نهار اولمز

زمینی شوره سعی تربیتله لاله زار اولمز — و کلدر سعی کار عهد هر کس جوکار اولمز

بقا نزدر بنای عهد دشمن برقرار اولمز — بیهوده ایله نه کلکی خود ملکده توبه کار اولمز

وفا کلمز شها بیکانه‌دن اغیار یار اولمز

لئیمی کوزدوب برکوشه ده ترک التفات ایتمه — غرض بر دور ایدر نصب ایله دوزانه بد نهاد ایتمه

سوروب اغیاره تیغ احباب شاد ایت ناکهان ایتمه — جهت اولمز ایکی دشمن دوست بر فقیر ایله یار ایتمه

مطادرنا ملکک قدر جاهن آرزو یار ایتمه — ضرورتده قولوکی درسه دشمن اعتماد ایتمه

وفا کلمز شها بیکانه‌دن اغیار یار اولمز

عجم ملکنی فتح ایدرسه دولتله که ایرشه غازی — قنادار ایتی قولوکه بریتی بکی جوکه بازی

صداوه سر عراق اصفهانه تبکنی اوازی — العیب تبریزی بغداد فتح ملکنده شیرازی

فرومایه کتورمز بوکه صفوت اکرام اعزازی

قولنکک فاش اید کلدر لشهب تاته

وفا کلمز شها بیکانه‌دن اغیار یار اولمز

بکنزای شاه هفت اقلیم سلطانه ملادر — نمکسز بزم بحر صفت اعدا ایشنه درسه

شوقده مه مهر قدرنه آبه برابرسن — ایدرسه لطفله طپراغی جوهر کیمیا کرسه

سنک یوقه احتیاجک فزته خورشید عادرسن — فراست ملکده هوش طبع نازکه قلم سودرسه

وفا کلمز شها بیکانه‌دن اغیار یار اولمز

مزید ایتدهکه انوشروان عادلده وفا رسمی — کتوردهکه لطفا مجموع عالمده وفا رسمی

علی الخصوص عالمده ازرده کسی رسمی — نه ملکک مصطفی اول هفته قفار رسمی

همان ایرکوز عبودیت اتفاقده وفا رسمی — دها خوجه صفا یاد بو دم وفا رسمی

وفا کلمز شها بیکانه‌دن اغیار یار اولمز

ازان فردوسی

اکر شاه را شاه بودی پدر — بسر بر نهادی مرا تاج زر

چو اندر تبارش بزرکی نبود — نیارست نام بزرکان شنود

درختی که تلخست وی را سرشت — کرش بر نشانی بباغ بهشت

ور از جوی خلدش بهنکام آب — به بیخ انکبین ریزی و شیر ناب

سرانجام کوهر بکار آورد — همان میوهٔ تلخ بار آورد

ازان هاتفی

اکر بیضهٔ زاغ ظلمت سرشت — نهی زیر طاوس باغ بهشت

بهنکام آن بیضه پروردنش — ز انجیر جنت دهی ارزنش

دهی آبش از چشمهٔ سلسبیل — بدان بیضه دم در دمد جبرئیل

شود عاقبت بیضهٔ زاغ زاغ

برد رنج بیهوده طاوس باغ

اکر سنک دامان کوه ای رفیق — نهی بر کریبان کان عقیق

بی تربیت دادن او سهیل — بتابد بسی سال و مه یوم و لیل

و یا خود ببالای او ز آب و تاب — همه عمر نور افکند آفتاب

نیارد به بهوان سنک میل

کشد رنج بیهوده مهر و سهیل

حرص را بر نفس غالب کردنش — می فکند آخر رسن بر کردنش

هر که حرص نفس را مغلوب شد — عافیت زو عاقبت مسلوب شد

صحن بغرا

دریا زدان بود که در و دانه در دست

دریا وجود ما ست که از موجت پر ست

ازان سلطان یعقوب

دریا دلیم و دیدهٔ ما صدف در ست

کر دست ما تهیست ولیکن چشم ما پر ست

کر بدیشت از برای خاک روم

خاک اندم بنرخ زر کردد

مغفلهای بادر امی اول مفاده ازعلم

فالقاده خلک اکیدا لو 2 ار کاه دار

شب تاب وجشنده بو جسم ناتوان هدر

نه جسم ناتوان جسم اربی جانا هدته جاه هدر

اجوی صرصر آه دردونم هیبتندر

که هودم برگ وبید امتاده نا غریج زباده هدر

ازلر برذلزله هالدی صدای کاهم افاقی

ده اوله هم بوهادر دو مهتبر کوه وبکاه هدر

لبالب صوندو عشق جامک نه ملکز قطره بی دوتیکم

مدام اچمکده اما هستم ابی بیر انغاه هدر

کونش رخسارکه قوزی کبی عاشق هدهد دوتکم

نیجوه کورو کیجه الوه آیروب اماه هدر

عاقبت ... عاشق ... [illegible]

دلبر ... عاشقک درد غنده ... [illegible]

وله

... آه زار زار ... [illegible]

... [illegible]

مملکت اقلیم تنده حاکم افهم حاکمدر — سینده هو تو غمی غم جاناندر

یارسز ... — ... باغ هباده یار بیر ایجاندر

هوای ... بسیار ... — کیجه‌لر عالمی بیدار ایدن افغانمدر

کور ... افلاکه دوکلدرای ده — هده ابشر الو ول حاکمدر

فی ... انیقدی ... — که کرسنه ککلک شکر افشانمدر

زاهدا ... کدا صورتم اما ... باقی

مخزنی کنج اعالی ول ویرانمدر

ولیدی کنم کو عشقیله ... اغنی ...

تا قیامت ... عشق ... اغنی ...